111e JAARGANG — NO.:21 WOENSDAG 26 JANUARI 1994

AMIGOE

VANDAAG

WINSTON LOURENS ...dinosaurus...

Betico-dag: 'Wel gehesen, maar geen vlag'

Horizontaal boren: Kostenverlagend, grotere productie:

Olievoorraad: Goed voor driekwart eeuw

NEW YORK - De wereld kan nog zeker 75 jaar toe met haar oliereserves. Dit blijkt uit een rapport dat is opgesteld in opdracht van de Verenigde Naties. Er wordt bij aangetekend dat hoe meer energie er wordt verbruikt, hoe harder naar reserves wordt gezocht. Die worden dan ook gevonden, vaak door nieuwe opsporingsmethoden. In de Amerikaanse olieindustrie doet zich het opmerkelijke feit voor dat de olie-giganten winsten blijven maken ondanks het feit dat de prijs van de brandstoffen omlaaggeduikeld zijn. Dit is mede te danken aan nieuwe kostenverlagende methoden van oliewinning.

In het VN-rapport is uitgegaan van de produktie in 1991. Die bedroeg 21,9 miljard vaten (van 159 liter). De wereldoliereserve bedraagt 1650,5 miljard vaten, waarvan 976,5 miljard aan bewezen- , en 674 miljard vaten aan waarschijnlijke reserves. Vanaf het begin van de olieproduktie tot nu toe zijn er 640,7 miljard vaten geproduceerd.

Men maakt zich nogal eens zorgen of de commercieel winbare energiereserves wel groot genoeg zijn om in de toekomst aan de vraag te voldoen. Die bezorgdheid komt vooral bovendrijven in tijden van oorlog en van handelsembargo's, bij politieke instabiliteit en door het uitputten van wat eens werd beschouwd als een overvloedige oliebron. Ook de opvatting dat energiebronnen eindig zijn, leidt nogal eens tot bezorgdheid.

BELANGRIJK

In de afgelopen twintig a 25 jaar is gebleken dat er meer energiebronnen worden gevonden naarmate het energieverbruik toeneemt. Dat geldt voor alle bronnen van energie, maar vooral voor olie, waarover juist de grootste zorgen bestaan. Deze "gelukkige" omstandigheid wordt veroorzaakt door nieuwe produktietechnieken, die de ontsluiting van grote oliereserves in woestijnen, jungles en het Noordpoolgebied mogelijk hebben gemaakt, aldus het rapport.

De zeebodem is een belangrijke vindplaats gebleken. Voor 1970 werd er buitengaats nauwelijks olie gewonnen. Op het ogenblik komt ongeveer een derde van de wereldolieproduktie uit de bodem van de zee en nieuwe technieken maken het mogelijk daar steeds dieper te boren.

HORIZONTAAL

Horizontale boringen bieden ook perspectief, zo staat verder in het rapport. Deze techniek zal in de Verenigde Staten de komende vijftien tot twintig jaar zeker enkele miljarden vaten olie toevoegen aan de produktie. In het zuiden van Texas wordt met de horizontale boormethode winst op de produktie gemaakt zelfs als de olieprijs onder de zeventien dollar per

vervolg op pag. 4

Naar Calabria en Napels:

Extra troepen voor bestrijding van mafia

ROME - Italië heeft dinsdag ongeveer vijftienhonderd man troepen naar het zuiden van het land gestuurd om de politie te helpen bij de strijd tegen de mafia.

Het gebied Calabria, waar de misdaadfamilie 'Ndrangheta zetelt, kreeg er duizend militairen bij en in de havenstad Napels, waar de machtige Camorra-mafia opereert, werden vijfhonderd man extra gestationeerd. De extra bijstand is een vervolg op de succesvolle operatie in Sicilië, twee jaar geleden, waar zevenduizend man troepen werd gelegerd na de moorden op de onderzoeksrechters Giovanni Falcone en Paolo Borsellino. Deze bomaanslagen werden op rekening van de mafia geschreven. Ongeveer 5.200 militairen zijn in Sicilië achtergebleven.

De door Defensieminister Fabio Fabbri bevolen stappen komen een week nadat de lichamen van twee politie-officieren werden aangetroffen in een met kogels doorzeefde patrouillewagen in Calabria. Rechercheurs menen dat het een 'Ndrangheta-moord was.

President Arafat

JERUZALEM - PLO-leider Yasser Arafat noemt zich in Israël niet langer "president van de Palestijnse staat".

Arafat, die zijn post altijd met die titel ondertekende, is daar in zijn brieven aan Israël enkele maanden geleden mee opgehouden, aldus de Israëlische minister van Gezondheid, Haim Ramon, dinsdag. Volgens Ramon stopte Arafat met het gebruik op verzoek van de premier van Israël, Yitzhak Rabin. De PLO-leider ondertekent brieven aan Israël nu met: President van het Uitvoerend Comite van de PLO.

Volgens Joodse anti-later-beweging:

Anti-semitisme in VS is aan toenemen

NEW YORK - Het aantal antisemitische incidenten in de Verenigde Staten is in 1993 met acht procent toegenomen, zo heeft de Antilaster liga (ADL) maandag bekendgemaakt. De liga, een joodse organisatie tegen het antisemitisme, heeft becijferd dat het geweld tegen individuele joden en joodse organisaties met 23 procent is gegroeid. Het vandalisme tegen joodse gebouwen is met acht procent verminderd.

Volgens ADL-directeur Abraham Foxman hebben zich het afgelopen jaar 1.079 incidenten voorgedaan die direct tegen joden of joodse organisaties waren gericht. Hij is zeer verontrust door de toename van deze vorm van antisemitisme, die hij een typische uiting van de jaren negentig vindt.

In de staat New York kwamen de meeste antijoodse incidenten voor: 273, gevolgd door New Jersey, Florida en Californie. Het aantal uitingen van antisemitisme op hogescholen en universiteiten nam met zeven procent toe. Daartoe behoorde een toespraak die een lid van een zwarte moslimbeweging hield op een school in New Jersey. In zijn drie uur lange rede bezigde hij antisemitische taal.

De commissie mensenrechten van het huis van afgevaardigden houdt op 9 februari een hoorzitting over het toenemen van het antisemitisme buiten de Verenigde Staten.

Wachten op spaargeld in Caracas

■ *CARACAS - Honderden spaarders verzamelden zich bij de poorten van de onlangs gesloten Banco Latino. De spaarders kwamen hun geld bij deze bank opvragen. De belangrijkste filialen van Banco Latino worden bewaakt door een speciale hoofdstedelijke politie-eenheid. Deze bank is in liquiditeitsproblemen terecht gekomen.*

(AFP-satellietfoto)

Regering bemiddelt in Lesotho-muiterij

MASERU - Rivaliserende militairen in het Zuidafrikaanse koninkrijk Lesotho zijn een wapenstilstand overeengekomen. De strijdende partijen hebben de regering gevraagd te bemiddelen in hun conflict, zo verklaarde regeringswoordvoerder Seeiso Serutla dinsdag.

De regering leidt de besprekingen tussen de twee rivaliserende groeperingen binnen het leger. Afgezanten van het Britse gemenebest, die dinsdag in Maseru arriveerden, zullen de gesprekken bijwonen. Serutla ontkende dat er "rebellen" waren onder de militairen die zich verzetten tegen de burgerregering van premier Ntsu Mokhehle. Als enige reden voor de muiterij van naar schatting 750 man, of eenderde van het leger, wordt de eis tot verhoging van het soldij met honderd procent opgegeven. Premier Mokhehle werd vorig jaar met een overweldigende meerderheid gekozen in de eerste vrije verkiezingen in Lesotho sinds 1970. Militairen regeerden het land van 1986 tot de ambtsaanvaarding van Mokhehle.

■ *ALGIERS - Onder uiterststrenge veiligheidsmaatregelen is in het Palais des Nations in Algiers de Toekomst-conferentie begonnen, welke moet uitmonden in een nationale consensus over de politieke toekomst van Algerije. Doel ervan is een einde te maken aan twee jaar politiek geweld waarin tientallen mensen om het leven zijn gekomen. De fundamentalistische moslims zijn echter niet aanwezig en ook grote partijen laten verstek gaan bij deze conferentie.*

(AFP-satellietfoto)

Scepsis over resultaat en effect:

Toekomstconferentie in Algiers begonnen

ALGIERS - In afwezigheid van de belangrijkste politieke partijen is in Algerije dinsdag een tweedaagse conferentie begonnen waar besloten moet worden wat voor regering Algerije zal krijgen gedurende een overgangsperiode van drie jaar. Ook zal worden besloten wie in die tijd het presidentschap zal waarnemen.

De conferentie begon dinsdagmorgen onder strenge veiligheidsmaatregelen in het op ruim twintig kilometer van Algiers gelegen conferentie-oord Palais des Nations. Na de plechtige opening door Ali Kafi, de leider van Algerijes Hoge staatsraad (HCE), werd het overleg achter gesloten deuren voortgezet.

Met de conferentie probeert het Algerijnse bewind een uitweg te vinden uit een politieke impasse, die ontstond toen in januari 1992 de verkiezingen werden geannuleerd omdat die gewonnen dreigden te worden door het fundamentalistische Islamitische Reddingsfront (FIS). De hoogste macht in Algerije wordt sindsdien uitgeoefend door de vijf man tellende HCE, waarin het leger het laatste woord heeft. Het land is sinds begin 1992 ten prooi aan politiek geweld dat al zeker drieduizend levens heeft geeist en lijdt onder een aanhoudende economische crisis.

Aanwezig in het Palais des Nations zijn alleen regeringsvertegenwoordigers, onafhankelijke personen, minder belangrijke partijen zoals de gematigde Islamitische Hamas van sjeik Mahfoudh Nahnah en een aantal maatschappelijke organisaties, waaronder de overkoepelende vakbond UGTA, de Unie van Algerijnse boeren (UNPA) en de Nationale organisatie van Oud-strijders uit de onafhankelijkheidsoorlog. De Algerijnse pers toonde zich dinsdag sceptisch over de afloop.

Toekomst van Algerije beveiligd

Scholen in Los Angeles weer open

LOS ANGELES - De kinderen in Los Angeles zijn dinsdag weer naar school gegaan, voor het eerst sinds de aardbeving van acht dagen geleden. De autoriteiten hebben bezorgde ouders en onderwijzend personeel de verzekering gegeven dat alleen veilige gebouwen gebruikt worden.

De metropool aan de Amerikaanse westkust telt ongeveer achthonderd scholen, waarvan er ongeveer tachtig schade opliepen bij de aardbeving die vorige week maandag in de nachtelijke uren Los Angeles en omgeving trof.

Chinese tanker in tweeën: 9 man vermist

HONGKONG - Bij een explosie op een olietanker met 23.000 ton ruwe olie aan boord zijn maandagavond op de Zuidchinese Zee vermoedelijk tien opvarenden om het leven gekomen. Een Grieks bemanningslid kwam om het leven. Negen indonesiërs worden nog vermist.

De "Cosmos aa", varend onder Maltese vlag, was op weg van Indonesie naar ShangHai toen een explosie de helft van het voordek wegblies. Het schip brak vervolgens in tweeen. Een groot deel van de bemanning kon door een passerend vrachtschip worden gered.

Met spoed wegens Banco Latino:

Staten behandelen wetsvoorstel Toezicht Bank-, Kredietwezen

WILLEMSTAD — De Staten komen vanmiddag nog voor de openbare Statenvergadering van vijf uur bijeen in een vergadering van de centrale commissie om de ontwerp-landsverordening Toezicht op het Bank- en Kredietwezen te behandelen. Na de problemen met de Banco Latino van de afgelopen anderhalve week is er wat meer haast gezet achter de indiening van dit al vijf jaar oude wetsvoorstel. De bestaande wetgeving, van 1972, is sterk verouderd en voldoet niet meer.

Het wetsontwerp lag er al tijden, maar omdat was afgesproken dat daarover met bepaalde belangengroepen gepraat zou worden, en het ontwerp aan de hand daarvan steeds werd bijgesteld, was het van indienen bij de Staten nog niet gekomen. De wet moet de Centrale Bank 'de juiste instrumenten' tot ingrijpen gaan geven. Zo is het volgens de Centrale Bank al een hele verbetering als er een depositogarantieregeling komt.

De ontwikkelingen bij de Banco Latino bespoedigden de noodzaak tot indienen. Nadat een kleine twee weken geleden op vrijdag de filialen van Banco Latino in Venezuela werden gesloten, bleef het filiaal op Curaçao open. Daardoor konden er door klanten (waarvan sommige met privé-vliegtuigjes naar het eiland kwamen) nog voor miljoenen worden opgenomen. Als het nu liggende wetsontwerp van kracht was geweest, had dat niet kunnen gebeuren, of had de bank in elk geval sneller kunnen ingrijpen, denkt Jerry Hasselmeyer, woordvoerder van de Centrale Bank.

Dat het ontwerp door de Staten in de openbare vergadering van vandaag wordt behandeld, lijkt niet voor de hand liggend. Eerst moet er een Statenverslag komen, waarna de regering moet antwoorden.

De Statenvergadering start vanmiddag om vijf uur met de behandeling van het regeerprogramma. Morgen begint de begrotingsbehandeling, die naar verwachting ook in het weekeinde zal doorgaan.

Belangengroep: Honderden homo's straffeloos vermoord

RIO DE jANEIRO - Minstens twaalfhonderd homoseksuelen zijn de afgelopen dertien jaar in Brazilië wegens hun seksuele geaardheid vermoord. Sinds begin dit jaar kwamen alleen in Rio de Janeiro al vijf homo's gewelddadig om het leven, onder wie een Italiaan en een Brit.

De meeste moorden blijven ongestraft, aldus Raimundo Pereira, voorzitter van ATOBA, een groep die opkomt voor de rechten van homoseksuelen. Pereira baseert zijn cijfers op artikelen uit kranten, maar volgens hem is het werkelijke aantal slachtoffers "veel hoger". Tijdens een persconferentie maandag klaagde hij over de politie, "die zich niet met dit soort moorden bezighoudt en niet de noodzakelijke onderzoeken uitvoert om de daders op te sporen waardoor die vrijwel allemaal ongestraft blijven."

BREDA - Een uit Duitsland afkomstige diamantair is dinsdagochtend op de parkeerplaats bij Hotel Brabant in Breda beroofd van een hoeveelheid sieraden met een waarde van circa een half miljoen gulden.

Staten nemen wet Klachtencommissie aan

Burger beter beschermd tegen onrechtmatig optreden politie

WILLEMSTAD — Minister Römer (Justitie) werd er gistermiddag een beetje ongeduldig van: de voorliggende landsverordening Klachtencommissie Politieel Optreden zal de rechtspositie van de politieambtenaren niét aantasten, zo moest zij bij herhaling naar voren brengen. En nee, zij zou niet meewerken aan een situatie waarbij de politiemensen met hun naam op de pet moeten werken; de naam van de politieambtenaar is geen onderdeel van het uniform. De wet werd uiteindelijk met 16 stemmen voor en 1 tegen aangenomen.

In 1985 werd al een klachtencommissie voor onrechtmatig politieoptreden ingesteld, maar deze bleek in de praktijk op geen van de eilanden te werken, zo stelde de Commissie (René) Römer vast in een onderzoek dat werd ingesteld na de hongerstaking van advokaat Michiel Bijkerk. Bijkerk wilde met zijn aktie een nader onderzoek naar het volgens hem onrechtmatige optreden van sommige politiemensen afdwingen. Zowel de beschuldigingen van Bijkerk, als de wijze waarop de toenmalige minister van Justitie op de beschuldigingen reageerde, waren er de oorzaak van dat de Nederlandse Antillen in het zwartboek van Amnesty International terecht kwamen.

Voor het feit dat de bestaande klachtencommissie niet functioneerde waren twee belangrijke redenen aan te wijzen: de onbekendheid van het publiek met het bestaan van de klachtencommissie en het feit dat de commissie niet over bevoegdheden beschikte. De wettelijke basis ontbrak. Met de gisteren aangenomen wet is die wettelijke basis er wel gekomen en zijn de bevoegdheden uitgebreid.

De klachtencommissie zal bestaan uit drie leden die voor een periode van zes jaar worden benoemd door de minister van Justitie, op voordracht van de PG en de Deken der Orde van Advokaten. Daarnaast krijgt de commissie een ambtelijk secretaris en een per eiland verschillende adjunctsecretaris. De laatsten moeten de klager desgewenst bijstaan bij het opstellen van de schriftelijke klacht. De commissie krijgt tot taak het instellen van een onderzoek naar de klacht over het optreden van een of meer politieambtenaren. De klager moet in elk geval binnen 30 dagen antwoord krijgen over wat er met zijn klacht is gebeurt: of het is geseponeerd of wordt onderzocht. Het onderzoek zelf hoeft dan nog niet te zijn afgerond.

Als de commissie vindt dat de klacht gegrond is, worden de resultaten overgedragen aan de minister van Justitie, die vervolgens al dan niet (disciplinaire) maatregelen treft volgens de regels die zijn opgesteld in de Landsverordening Materieel Ambtenarenrecht. "Daarom grijpt het bestaan van de klachtencommissie niet in op de rechten van de politieman," aldus Römer, die vooral door haar partijgenoot Rufus McWilliam hierover werd ondervraagd. "Niet de commissie, maar de minister besluit al dan niet in te grijpen op de rechtspositie van de politieambtenaar en de minister kan dat ook alleen maar doen volgens de regels van de LMA. De minister is uiteindelijk weer verantwoording schuldig aan het parlement."

De commissie krijgt met de aangenomen landsverordening het recht tot het betreden van alle plaatsen. Alleen woningen mogen pas worden betreden na toestemming van de bewoner, of met een schriftelijke last van de rechter-commissaris of officier van Justitie, of in aanwezigheid van een officier van Justitie of hulp-officier. Zij mogen daarbij inzage verderen in boeken en bescheiden. Ook mag de commissie het Korps Politie, de betrokken politieambtenaar, de klager en getuigen oproepen en desnoods deskundigen aantrekken.

Voordat het rapport wordt opgesteld krijgt de beklaagde ambtenaar de gelegenheid te reageren op de bevindingen. Vervolgens gaat het rapport (met aanbevelingen) naar de klager, de KPNA, de beklaagde en naar de minister van Justitie. Op grond van de LMA-regels zal de minister vervolgens reageren.

Het is denkbaar dat uit het onderzoek blijkt dat er strafbare feiten hebben plaatsgevonden. Daarom zal er ook een landsrecherche in het leven worden geroepen, die klachten met een strafrechtelijk aspect zullen onderzoeken. Deze landsrecherche zal bestaan uit hoofdagenten en direct onder de procureur-generaal ressorteren. Een landsbesluit hiervoor ligt al bij de Raad van Advies.

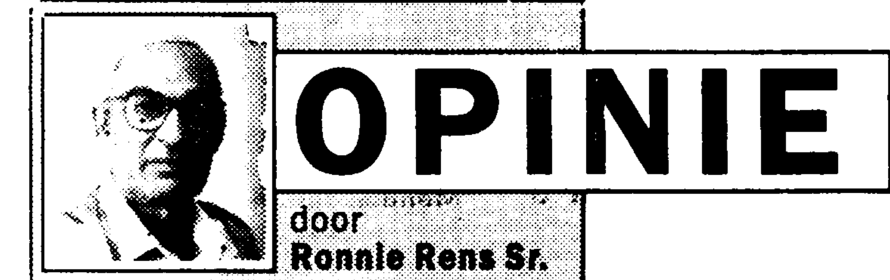
BALANS

Er was in de Statenzaal gistermiddag veel discussie over de noodzakelijke balans tussen het kunnen handhaven van de openbare orde ("die soms door een tikje met de wapenstok moet worden gehandhaafd," aldus McWilliam) en de rechtsbescherming van de burger. "Het moet voor de politie dan heel duidelijk zijn wat hij wel en niet mag doen in bepaalde omstandigheden. Vergeet niet, dat de politie gevaarlijk werk doet."

Wat die balans betreft zei minister Römer dat de basis van een rechtsstaat juist is, dat de politie optreedt volgens de vastgelegde wetten en regels. "De balans is, dat de politie zich daar óók aan moet houden." In de wet van de klachtencommissie staat dan ook duidelijk, dat er geen klacht kan voortvloeien uit het algemeen overheidsbeleid ten aanzien van de openbare orde. Maar bij het handhaven van de openbare orde hoeft tactloos en onbehoorlijk optreden van de politie niet worden geaccepteerd, zo maakte Römer duidelijk.

Veel discussie was er ook over de vraag of iedere politieambtenaar zichtbaar zijn naam op zijn uniform moet dragen. Want hoe kun je een klacht indienen tegen iemand van wie je de naam niet kent? Minister Römer vond dit niet nodig, uit bescherming van de politieambtenaar in kwestie en diens familie. Bij het indienen van de klacht (zo en zo laat, daar en daar), kan aan de hand van dienstlijsten toch wel worden nagetrokken wie de beklaagde is.

Met slechts wat kleine tekstuele wijzigingen werd de wet daarop aangenomen. Overigens kwam van veel zijden ook lof voor de politie. De klachtencommissie is er vanwege de uitzonderingen die de regel bevestigen, zo was de algemene stemming. Rudy Ellis (UPB): "Want de burger roept de politie voor vanalles. Ook als er een poesje in de regenbak is gevallen."

OPINIE

door **Ronnie Rens Sr.**

DE MIDDEN vorig jaar aangekondigde plannen om een adviesbureau het Gevolmachtigd Ministerie in Den Haag te laten doorlichten, kunnen gevoegelijk worden geschrapt. Elke willekeurige ambtenaar bij de Dienst Buitenlandse Betrekkingen in Willemstad kan immers een beoogde reorganisatie uitdenken. Een dergelijke herstructurering is namelijk heel eenvoudig: zeg het gebouw aan de Badhuisweg in Den Haag op, zoek ergens een klein huurpandje, haal het voltallige personeel naar Curaçao terug met uitzondering van een secretaresse voor Papi Jesurun en bespaar daardoor vele tonnen.

In de loop der jaren is de zaak en de functie van het Antillenhuis sterk uitgehold. Door onze eigen regeerders in Willemstad. Die trekken voor alles en nog wat naar Nederland, vertellen bij terugkeer over "o zo vruchtbare en nuttige besprekingen", om direct te worden opgevolgd door een andere regeerder die inmiddels al bij de KLM heeft geboekt.

De Gevolmachtigd Minister, een man die tot het kabinet behoort en de Antillen vertegenwoordigt in de koninkrijksministerraad, is gedegradeerd tot een veredeld public relations-man, het Antillenhuis verworden tot een naar de pijpen dansend mechanisme van in Willemstad zetelende ministers en gedeputeerden.

Het is niet aan discussie onderhevig: Antilliaanse en Curaçaose bewindslieden zullen, gezien de samenwerking en banden met Nederland, bij tijd en wijle ongetwijfeld naar Den Haag moeten. Maar de frequentie waarmee dat gebeurt en het gebrek aan relevante informatie na terugkeer, doen twijfels rijzen omtrent het nut en de noodzaak van het op-en-neer getrek. Ook in dit opzicht heerst een waas over het handelen van onze bewindvoerders. Als immers een gedeputeerde weer naar Den Haag moet om met Hirsch Ballin te spreken over de raffinaderij (terwijl het vaststaat dat geen Nederlandse hulpgeld terecht kunnen komen bij een particuliere, commerciele onderneming), ontmoetingen te hebben met een potentiële investeerder (welke evengoed en wellicht beter door het Antillenhuis kunnen worden afgewerkt) en ook nog met Willy Neef moet worden gesproken over de stroom Nederlandse toeristen naar Curaçao (de telefoon bestaat er ook nog) dan kan de vraag worden gesteld of hier wel sprake is van een juiste besteding van onze belastingcenten.

Ook de minister van Justitie verpakte zich in haar winterjas om kennelijk te bekijken hoe ons politiekorps moet worden georganiseerd en het gevangeniswezen geherstructureerd. Maar de vorige minister van Justitie heeft indertijd een stapel rapporten in ontvangst genomen van Nederland waarin uitgewerkte voorstellen voorkomen over de reorganisatie van ons politie-apparaat. Zijn die voorstellen niet goed geweest en konden die hier en daar niet worden aangepast en uitgevoerd? Nu moet weer een individuele stempel worden gedrukt op het beleid, waarna een volgende minister opnieuw alles zal doorstrepen wat voorgangers hebben gedaan om weer een eigen beleid uit te stippelen met als enig doel: de touwtjes zo strak mogelijk in eigen hand en die van de partij te houden. Geen enkele minister lijkt werk te doen dat achterblijft voor een opvolger, het moet altijd weer van beneden af aan beginnen. Als daarom reizen worden gemaakt, zijn die ook onverantwoord.

Een minister uit de jaren tachtig bezit overigens nog steeds het reis-record. Hij trok zijn kantoordeur hier achter zich dicht en ging voor een drietal weken naar een conferentie in Parijs. Hij beurde hoge dag- en representatiegelden. Later bleek dat hij het grootste deel van de tijd bij familie in Nederland had doorgebracht.

■ *Mihaila Winklaar werd op 12 februari 1987 aan boord van een ALM-toestel geboren. Aan de zesjarige de eer om samen met Cirilo Koolman het lint door te knippen. ALM-directeur Chong (rechts) kijkt toe.*

ALM's automatische boterhammensmeerder en andere snufjes

De chef Civiele Dienst van de ALM glundert als hij door de gangen loopt van zijn state-of-the-art-cateringgebouw.

Een smak geld was er nodig voor de automatische boterhammensmeerder, de bij brand automatisch dichtslaande deuren, de bestekzakjesvulmachine en de dozen badmutsen voor het personeel. Maar het resultaat van tien jaar geduldig wachten, 14,5 miljoen gulden (voor tien jaar geleend van de vennoot KLM en de Europese Unie) en een doordachte planning van ALM, KLM-facility services, Ballast Nedam CCE en Associated Architects is er dan ook naar.

Onder leiding van chef Cirilo Koolman (50), twee Antilliaanse chefkoks en een logistieke staf die plant en reserveert, bereiden ruim honderd man personeel dagelijks 3000 maaltijden voor de luchtvaartmaatschappijen die Curaçao als cateringspunt wensen. Dat gebeurde vóór december nog in een keuken die weliswaar goede kwaliteit leverde, maar niet meer voldeed aan de eisen van de ALM.

HAARTJES

In nauwe samenwerking met adviseurs van de 40-procent aandeelhouder KLM werd er op de internationale markt gekeken naar de meest geschikte keukeninrichting en apparatuur. Naast gescheiden keukens voor groente en fruit, vlees, vis, gebak en nagerechten, koude gerechten en warme maaltijden beschikt de ALM-catering zoals het hoort over megapannen, megaovens, mega-afwassers, rookdetectors, sproeisystemen, koelruimtes, vriezers en veel meet- en regelapparatuur. Het is er allemaal. En het mag alleen aangeraakt worden met schone handen, in gedesinfecteerde ruimten achter bacterie-werende klapdeuren, door ingewerkte ALM'ers met steriel-witte bedrijfsjassen en dito badmutsen tegen haartjes in het eten. Een eigen laborante controleert intern en in samenwerking met het Landslaboratorium steekproefsgewijs de properheid van handen en werkbladen en natuurlijk ook de kwaliteit van het bereide voedsel. Om niets aan het toeval over te laten. Gezien de twee erkenningen die de KLM gaf voor de Curaçaose catering, heeft de ALM immers een naam te verliezen.

VISITEKAARTJE

Het eten aan boord is een minstens zo belangrijk visitekaartje voor een luchtvaartmaatschappij als de glimlach van de stewardes die het opdient. Strikte regels gelden er dan ook voor de verpakking en de wijze van bereiding. Ook de juiste wijze van (af)koeling van verhit voedsel is van eminent belang. Loopt die temperatuursregeling niet volgens een goede procedure dan ligt kwalijke bederf in het vooruitzicht.

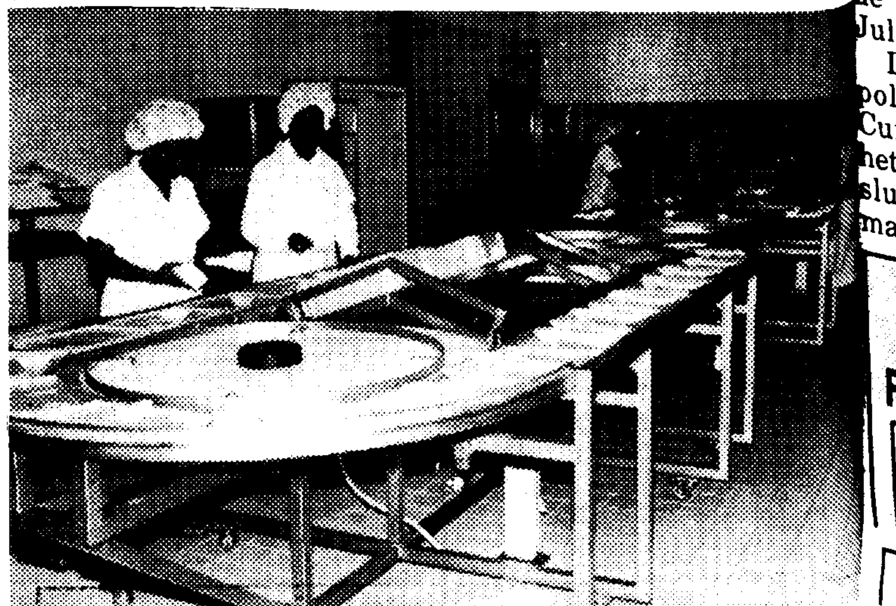
De cateringkwaliteit blijkt ook uit de snelheid waarmee de containers met maaltijden ingeladen worden in toestellen van de ALM, SLM, KLM, Avianca en sinds vorige week ook van de Braziliaanse luchtvaartmaatschappij TAM. Een ontbijtje aan boord kost tussen de drie en zeven dollar, een verantwoorde lunch zit tussen de vier en acht dollar en het diner wordt aan de luchtvaartondernemingen geserveerd voor ruwweg vijf tot tien dollar.

In het dinsdag officieel geopende cateringgebouw is ook aan details gedacht: aan beveiligde ingangen met toegangspasjes met electromagnetische strips tegen zoete inval van ongenode personen, aan een meter hoge kruipruimten waarin de ondervloerse leidingen lopen die bij verstopping of storing makkelijk te bereiken zijn en aan een uitgekiende bouw met het oog op de toekomst die uitbreiding aan zeventig procent van de zijden van het pand mogelijk maakt. Want als de kinderziekten uit het produktieproces zijn gehaald gaat Koolman beslist proberen meer luchtvaartmaatschappijen als vaste klant werven.

En passant is met de nieuwbouw meteen een geluidsinstallatie met speakers in alle werkruimten geplaats voor muziek-terwijl-u-werkt en het personeel heeft nu een eigen kantine. Noem het tertiaire arbeidsvoorwaarden.

JL

■ *Aan de lopende band links voor de KLM en rechts voor de andere luchtvaartmaatschappijen worden de ontbijtplateaus ingedekt voor de volgende dag: eerst het bestek, dan de jam, dan de boter, et cetera.*

Miss-organisatie wijst Reinilla aan als coördinator

WILLEMSTAD — Henny Reinilla is door de internationale organisator Miss Universe van de gelijknamige schoonheidswedstrijd gewezen als degene die op de Antillen de Curaçaose kandidaat selecteert voor de Miss Universe-verkiezingen 1995.

Dat betekent dat deze uwe voorzitter van een nieuwe Organisashon Miss Curaçao kan doorgaan met de voorbereidingen voor de Miss Curaçao-verkiezing 1994. Bij die verkiezing worden ste de Curaçaose kandidaten voor de Miss World- en Miss Universe geselecteerd.

Reinilla is door de vorige lokale organisatie Cybeco aan het hoofd geplaatst van de Organisashon Miss Curaçao. Cybeco's naam is nog verbonden aan de Miss Teenage-verkiezingen. Vanwege gezichtsverlies door povere kwaliteit van Miss Curaçao verkiezingen van de afgelopen jaren, besloot het bestuur vorig jaar tot interne wijzigingen en het overdragen van de verantwoordelijkheid naar een nieuwe stichting met een nieuwe voorzitter. Bronnen berichtten ook dat financiële problemen Cybeco tot die stap dwongen.

MAN wil openheid van zaken

Voortraject verkoop Dok gestart

WILLEMSTAD — Momenteel werkt een privatiseringscommissie aan een profielschets voor een potentiële koper van de Dokmaatschappij. Daarvoor komt gedeeltelijk financiering van Nederlandse zijde. Dit verklaarde gedeputeerde Mendes de Gouvaeia. Eilandsraadslid Benny Demei (MAN) heeft echter weinig vertrouwen meer in het BC-beleid ten aanzien van de Dok en heeft om een spoedvergadering van de eilandsraad verzocht.

De gedeputeerde zei niet wanneer deze profielschets klaar is.

Mendes de Gouvaeia noemde de ontwikkelingen bij de Dokmaatschappij bemoedigend. Na een afwachtende periode komen nu steeds meer schepen binnen voor reparatie. Hierdoor zijn er ook meer werknemers van eigen bodem aan een baan geholpen. Als belangrijkste maatregel noemde Mendes het inzetten van flexibele arbeidskrachten om hoge overheadkosten tijdens dalperiodes te kunnen voorkomen. Waren er in het begin nog 500 arbeidskrachten, nu zijn dat er 759, aldus een tevreden gedeputeerde. Daarnaast zijn er nog 90 buitenlanders tijdelijk werkzaam.

Volgens Mendes is dit niets nieuws. "Er zijn altijd buitenlanders werkzaam geweest bij de Dok. Als je nu schepen zou weigeren, omdat je bepaalde reparaties niet kunt uitvoeren bij gebrek aan gekwalificeerd personeel, dan loop je ook andere inkomsten mis, omdat schepen altijd voor meerdere reparaties tegelijk komen".

Eilandraadslid Benny Demei vindt het normaal dat tijdens piekperiodes één á twee gespecialiseerde krachten uit het buitenland worden aangetrokken. Het huidige beleid dreigt echter een structureel karakter te krijgen, aldus Demei. "De bureaus die lokaal mensen werven voor werk in het Dok, krijgen tarieven voorgeschoteld, waar weinig Curaçaoënaars nog in geïnteresseerd zijn. Dat er in de regio veel goedkope arbeidskrachten zijn, kan toch echter niet het uitgangspunt vormen voor het BC bij zoeken van werknemers voor Dok", zo stelt Demei.

Demei zegt weinig vertrouwen te hebben in de privatiseringscommissie."Een profielschets had al binnen twee weken op tafel kunnen liggen, maar er is nog niets bekend. Potentiële kopers zijn blijkbaar nog niet gevonden. Ook is het Dok nog steeds niet over de brug gekomen met de 1,8 miljoen gulden voor het pensioenfonds". Demei wil met spoed een datum vastgesteld zien voor een eilandsraadvergadering over dit onderwerp.

Mendes de Gouveaia verklaarde dat 'als het Dok nog 1,8 miljoen moet storten in het pensioenfonds, dat zij dat dan moet doen'. Over de verkoop van de Dokmaatschappij zei hij, dat Nederland bereid is om samen met de Curaçaose overheid het voortraject van de privatisering, waaronder een profielschets, te financieren. Bij de verkoop van de aandelen, wordt deze financiering weer terugverdiend en krijgen Nederland en Curaçao hun bijdrage terug.

■ *WILLEMSTAD — Twee docenten Lastechniek hebben met succes een geavanceerde cursus TIG-LASSEN niveau 2 afgerond. Deze cursus werd georganiseerd door de J.P. Duarteschool, een LTS, in samenwerking met General Welding Caribbean. De cursisten, de heren Gosepa en Ranes, zijn nu de enige docenten op de Nederlandse Antillen die deze lastechniek beheersen. De laatste keer dat op Curaçao een cursus over lassen plaatsvond, was in 1978. Op de foto: de best geslaagde, H. Ranes zet zijn handtekening onder zijn diploma.*

Kousa Komun:

'EOP zo snel mogelijk naar eilandsraad'

WILLEMSTAD — Het Eilandelijk Ontwikkelingsplan (EOP) dient zo snel mogelijk door de eilandsraad te worden vastgesteld. Dat meent de pressiegroep Kousa Komun.

Alleen met een spoedige behandeling in het Bestuurscollege en Eilandsraad toont de overheid dat zij op een verantwoorde manier wil regeren, aldus Kousa Komun. Spoedige vaststelling is nodig om situaties als de plotselinge bouw van Kentucky Fried Chicken te Saliña en de Jumbo Supermarkt te Julianadorp te voorkomen.

De pressiegroep noodigt alle politieke partijen van Curaçao uit om net als bij het referendum de rijen te sluiten en zich sterk te maken voor het EOP.

Mendes wil onderzoek tarieven ALM/AA

WILLEMSTAD — Het Toeristen bureau CTDB werd vanmorgen verrast door het bericht dat gedeputeerde Mendes van het bureau een onderzoek verlangt naar de tarieven van de ALM en AA. Ook de Dienst Economische Zaken (DEZ) is benaderd met het verzoek om een advies te geven over de aangekondigde verlagingen van AA op de route Miami-Curaçao

Met het vergelijkingsmateriaal wil de gedeputeerde een positie innemen in de vraag of American Airlines wel of niet haar tarieven mag verlagen. Mendes maakte bij de aankondiging van het onderzoek echter direct duidelijk dat hij niet in de voetsporen van exgedeputeerde van Toerisme Ruben Page wil treden, die vorig jaar terug moest treden omdat hij beslissingen nam, waartoe alleen het Land bevoegd is. Het verlenen van vergunningen voor het aanpassen van vliegtarieven is een bevoegdheid van de minister Verkeer en Vervoer Leo Chance. Chance zou voorafgaand aan het indienen van het verzoek van AA negatief besloten hebben, maar nadat AA officieel een verzoek heeft ingediend, is geen reactie meer vernomen. Francisco van het Departement van Luchtvaart, waar de aanvraag wordt behandeld, was vanmorgen niet bereikbaar.

De DEZ bevestigde het verzoek van Mendes om een onderzoek te verrichten, maar wilde niet in details treden.

Volgens Hebron Adoptie van het Toeristenbureau is er geen sprake van dat AA haar tarieven verlaagt. "Maatschappijen hanteren verschillende tarieven naast elkaar. In één toestel kunnen er wel drie verschillende tarieven gehanteerd worden voor dezelfde klasse. Wat AA nu wil doen is slecht een promotioneel tarief invoeren. ALM mag dat net zo goed doen. Wie kan er nu op tegen zijn dat AA de komende twee maanden met volle toestellen op Curaçao landt", zo vraagt Adoptie zich af.

Ook de hoteliersvereniging CHATA bergijpt de commotie niet en stelt zich vierkant op achter American Airlines. Volgens CHATA zijn promotionele tarieven zeer gebruikelijk en in het geval van AA gerechtvaardigd. De vereniging meent dat een behandeling van de aanvraag niet lang op zich hoeft te laten wachten, en dat minister Chance spoedig groen licht zal geven voor het nieuwe tarief.

Eilandsraadslid Benny Demei (MAN) heeft een spoedvergadering aangevraagd van de eilandsraad over de aanvraag van AA. Hij is tegen een 'eenvoudige' invoering van een promotioneel tarief omdat dit volgens hem het begin zal betekenen van een ware tarievenoorlog tussen ALM en AA. 'Als er boven de priviliges die AA heeft boven ALM, nu ook nog goedkopere tarieven komen, dan wil ik wel eens het contract zien dat AA met het BC getekend heeft', aldus Demei. Volgens Demei heeft het Toeristenbureau bij het uitvallen van een AA-vlucht de verblijfskosten van de gestrande Amerikaanse toeristen betaald, terwijl dit volgens gangbare afspraken voor rekening komt van de luchtvaartmaatschappij. Demei is ertegen dat geld van de belastingbetaler hiervoor aangewend wordt; terwijl de ALM dergelijke kosten zelf moet opbrengen. "Zijn er soms *side-letters* waar deze afspraken in staan, maar buiten het contract gehouden zijn", zo vraagt Demei zich af.

'Opinievormend bezig zijn'

Winston Lourens gaat media in

WILLEMSTAD — Het onafhankelijke Statenlid Winston Lourens gaat na 25 maart, wanneer de Staten worden ontbonden, de mediawereld in. Wat het precies wordt, wil hij nog niet verklappen: een eigen krant of radiostation, of als columnist bij een bestaand medium - hij laat zich er nog niet over uit. "Ik ga mij in de mediawereld begeven, want daar heb ik een uitgediepte mening over."

Wel is duidelijk dat hij zich meer opinievormend wil gaan bezighouden. Lourens heeft al twee jaar elke zondagochtend een programma op radio Z'86. Hij heeft daarbij ook een uitgesproken mening over het functioneren van de media. "Ik heb me de laatste twee jaar ook georiënteerd op het technische gebeuren in de media, zowel in de Verenigde Staten als Europa. En dan kom ik tot de conclusie dat wij eigenlijk daarbij dinosaurussen zijn gebleven."

Ook is hij geschrokken van de lonen die mensen in de media verdienen. Daar moet nodig iets aan worden gedaan. "Voor kwaliteit moet ook betaald worden. Goeie mensen moeten goed worden betaald en men moet ook kunnen worden bijgeschoold," vindt Lourens, die belooft dat hij binnenkort 'lijfelijk de knuppel in het hoenderhok zal gooien.' "Binnenkort zijn we een soort collega's."

Tot die tijd zal hij Statenlid blijven. Onafhankelijk Statenlid, zo benadrukt hij. Dat hij had gehoopt op de PNP-lijst te verschijnen en dat hij nu teleurgesteld zou zijn, is volgens de Solidaridadman dan ook niet het geval. Wel is hij door de PNP gepolst, zoals hij ook door twee niet nader genoemde partijen is benaderd, maar tot overeenstemming kwam het niet. "Ik heb mijn steun gegeven aan het regeerprogramma van het interim-kabinet. Ik hoor niet bij de groep ontevreden mensen," zo zegt Lourens. "Ik heb een goede samenwerking met alle partijen, maar ik blijf onafhankelijk."

Kitland Chong (ALM):

AA doet dit overal in Latijns-Amerika

WILLEMSTAD — "De AA gebruikt die strategie overal in Latijns-Amerika. Je komt op de markt en zakt met je prijs. Als je je concurrenten uit de markt hebt gedrukt, verhoog je de prijzen."

Aldus ALM-directeur Kitland Chong, tijdens een rede bij de officiële opening van het nieuwe cateringgebouw van de ALM. Hij doelt op de American Airlines die tijdelijk 100 dollar van de prijs voor een retourtje Miami-Curaçao wil doen. Chong: "Ons verlies op routes als die van en naar Jamaica, Haïti, Trinidad en Venezuela waarop wij de zo nodige kooptoeristen voor de vrije zone vervoeren is een normale taak van de nationale luchtvaartmaatschappij. Onze relatief lage tarieven op de interinsulaire routes vindt met ook niets ongewoons, omdat men verwacht dat de nationale luchtvaartmaatschappij te allen tijde aan de ontwikkeling en vooruitgang van de Antilliaanse eilanden zal bijdragen. Vreemd genoeg vindt niemand het zijn taak de ALM en haar duizend werknemers (die ondanks alle verliezen voor de ALM zelf toch voor miljoenen aan deviezeninkomsten voor de Antillen zorgen) tegen ondeugdelijke concurrentie te beschermen. Onder het motto 'om toeristen naar Curaçao te halen' worden alle vormen van oneerlijke concurrentie toegestaan en is het gemakkelijk voor buitenlandse maatschappijen om de ALM-thuismarkt binnen te dringen."

Chong over meer toeristen voor de hotels als de vliegreis goedkoper wordt: "Dat zou dan speciaal bedoeld zijn voor vijf-sterren hotels? Welnu, mensen die naar dure hotels komen, kijken niet zo naar de prijs van het vliegticket.

Volgens Chong geniet de ALM geen privileges. Subsidie is geen voorrecht. Buitenlandse maatschappijen zijn nimmer verzoeken geweigerd om wille van de ALM. De ALM vergelijkt Chong met andere nationale vervoersmaatschappijen als de Nederlandse Spoorwegen en de Amerikaanse tegenhanger AMTRAC die een vervoersplicht hebben. Subsidie is dan te verwachten.

PAR richt commissie op voor jeugd

WILLEMSTAD — De politieke partij PAR heeft een jeugdcommissie opgericht. De commissie gaat diverse activiteiten voor de jeugd organiseren.

Gedacht wordt aan een eerbetoon (27 januari) aan diverse jongeren zoals Irving Jano, Eddy Obispu, Junny Harms en de padvinders van Curaçao. Verder komt er een autowasdag en een studiedag.

Op 27 januari kunnen jongeren tussen 17 en 18 uur op het hoofdkantoor van de partij kennismaken met PAR-leider Miguel Pourier en met de andere PAR-kandidaten.

In de jongerencommissie - *Hubentut organisa di PAR* (HOP) - hebben zitting Magaly Jacoba, Arvid Villanueva en Michelle Capriles. Na de verkiezingen van 25 februari moet de commissie in een vaste organisatie worden omgezet.

BC gaat bottomline stellen

Nederland draagt niet bij aan vernieuwing Isla

WILLEMSTAD — Het gaat niet goed met de onderhandelingen over de verlenging van het contract met PdVSA. Dit jaar loopt het huidige contract af. Van Nederlandse zijde komt geen steun voor de noodzakelijke investering van 300 miljoen aan de raffinaderij. Het BC moet nu haar grenzen stellen aan PdVSA.

Dit zei gedeputeerde Mendes de Gouvaeia van Economische zaken, bij terugkeer uit Nederland.

Het Venezolaanse PdVSA heeft een verlenging van het contract altijd gekoppeld aan doorvoeren van grondige vernieuwingen aan de verouderde installaties. De lage olieprijzen en de politieke instabiliteit in Venezuela, hebben volgens Mendes PdVSA doen verklaren dat zij niet in staat zijn om de benodigde investeringen op te brengen. "Curaçao is de wereld niet", zo legde Mendes de afhankelijke positie van Curaçao uit als het gaat om de ontwikkelingen in de petroleumindustrie.

PdVSA heeft het BC laten weten dat zij alleen blijft als de kosten omlaag gaan. Volgens Mendes moet nu ook het BC een *bottomline* stellen. Volgens Mendes is het openhouden van de huidige raffinaderij niet het grootste probleem, maar moet 15 tot 20 jaar verder gekeken worden. In dat geval zijn nieuwe investeringen wel noodzakelijk, aldus de gedeputeerde. Vooral de *powerplant* en de watervoorziening zijn volgens hem aan vervanging toe.

De beslissing van Nederland om niet bij te dragen in de financiering van vernieuwingen, komt volgens Mendes omdat Nederland af wil van het aanwenden van gelden van de Nederlandse belastingbetaler (ontwikkelingshulp, red.) voor economische activiteiten op Curaçao.

De vernieuwing van de energievoorziening (water en electriciteit) bij de Isla kan volgens Mendes misschien door een Nederlands bedrijf uitgevoerd worden. Er zijn besprekingen gaande om een Nederlands bedrijf de nieuwbouw te laten uitvoeren, waarna onder contract van de PdVSA dit bedrijf gedurende een periode van bijvoorbeeld 10 jaar de energievoorziening gaat verzorgen. Mendes gaf geen verdere details.

vat ligt. Door deze wijze van oliewinning zijn de produktiekosten verlaagd tot ongeveer dertien dollar per vat.

Het kost ongeveer een miljoen dollar om met de horizontale boormethode een put te slaan. Dat is tweemaal zoveel als met de conventionele techniek, maar in sommige gevallen kan er vier tot vijf maal meer olie mee worden geproduceerd en de boorkosten zijn er vaak binnen een jaar al uit.

EENDERDE

In de VS zijn de winbare oliereserves in de jaren tachtig nauwelijks afgenomen door de verbetering van opsporings- en winningstechnieken. De VS produceren ongeveer drie miljard vaten olie per jaar. De hoeveelheid nieuwe olie die wordt gevonden in gebieden die voorheen niet zijn ontgonnen, bedraagt ongeveer een miljard vaten per jaar, dertig procent minder dan in de hoogtijdagen in het begin van de jaren tachtig.

De afgelopen jaren kon van de bewezen oliereserves ongeveer een derde daadwerkelijk worden geproduceerd. Dat kan oplopen tot de helft, dankzij de nieuwe winningstechnieken.

WINST VERGROOT

De Amerikaanse olieconcerns Exxon, Mobil en Chevron hebben hun winst vorig jaar weten te vergroten ondanks de sterke daling van de prijzen van ruwe olie, zo blijkt uit de dinsdag gepubliceerde resultaten. De concurrenten Texaco en Amoco rapporteerden maandag al een beter resultaat. De d... van de olieprijs zorgd... bij alle vijf maatschap... voor een verminderin... de geldomzet.

De nettowinst van E... verreweg het grootste ... concern in de Veren... Staten, steeg van 4,77 ... jard dollar in '92 tot ... miljard dollar in 1993. I... vierde kwartaal verbe... het resultaat van 1,4 t... miljard dollar. De omzet ... minderde in het vierde k... taal van 30,79 tot 27,84 ... jard dollar en over het g... jaar van 117,11 tot 111 ... jard dollar.

Mobil en Chevron ... de winst in het vierde k... taal dalen. Daarbij moe... worden aangetekend da... vergelijking van de c... een vertekend beeld ge... gevolg van bijzon... posten. Bij Mobil daald... kwartaalwinst van 513 ... joen dollar tot 349 mi... dollar en bij Chevron ... 1,09 miljard dollar tot ... miljoen dollar. Over g... 1993 boekte Mobil een w... stijging van 862 mil... dollar tot 2,08 miljard do... Het resultaat van Che... ging omhoog van 1,56 ... 2,15 miljard dollar.

De omzet van M... daalde in het vierde k... taal van 17,62 tot 16,86 ... jard dollar en over het g... jaar van 64,46 tot 64,08 ... jard dollar. Het concern ... het daarmee beter dan E... en Chevron. Bij Chevron ... de omzet in het vierde k... taal omlaag van 10,7 t... miljard dollar en over g... 1993 van 39,7 tot 37,1 ... jard dollar.

Bilateriaal gesprek in VS in goede sfeer:

Arafat: Overleg met Israë... over uitwerking autonom...

CAIRO - Een hoge Israëlische delegatie is dinsdagavond in Cairo aangekomen om met de Palestijnse Bevrijdingsorganisatie (PLO) de problemen rond het zelfbestuur voor Gaza en Jericho te bespreken. Dat heeft PLO-leider Yasser Arafat dinsdag gezegd na een onderhoud met de Egyptische minister van Buitenlandse Zaken, Amr Moussa.

Volgens diplomatieke bronnen in Cairo worden de delegaties geleid door Abu Alaa, hoofd van de Economische afdeling van de PLO, en de juridische adviseur van het Israëlische ministerie van Buitenlandse Zaken, Yoel Singer. Zij zullen praten over het grootste struikelblok voor de autonomie van Gaza en Jericho: De controle over de toegangsposten tussen deze gebieden en de aangrenzende landen (Egypte en Jordanie).

Israels minister van Buitenlandse Zaken, Shimon Peres, zei zaterdag in Oslo dat Abu Alaa en Singer de taak hebben een ontwerpakkoord op te stellen. Peres en Arafat, die elkaar in de Noorse hoofdstad spraken, ontmoeten elkaar dit weekeinde in het Zwitserse Davos.

Terwijl de onderhandelaars een weg uit de impasse pogen te vinden, heerst in de Gaza-strook een gespannen rust. Het bestand dat PLO en Israël in het gebied overeenkwamen, houdt nog steeds stand. Maar enkele "haviken van Fatah", de g... pende tak van Arafats F... factie, hebben gewaarsch... dat ze de strijd zullen ... vatten ... met mensen te arrest... Sinds zondag heeft het ... dertig leden en aanhan... van de PLO opgepakt.

Israel en zijn Arabi... buurlanden zijn dinsda... tweede dag van hun bi... rale onderhandelingen in ... hington ingegaan. ... gesprekken, waarover ... mededelingen zijn ged... worden op geheime ple... gehouden. Over het on... houd met de Syriërs z... Israëlische delegatiele... dat die in een positiev... serieuze atmosfeer he... plaatsgevonden.

Roemenië: Weg met sancties tegen Servië

BOEKAREST - ... menie en klein-Jo... slavië zijn het erover ... dat er een eind ... komen aan de intern... nale sancties t... Servië en Monte...

Zodra die zijn beëi... willen de twee landen ... economisch samenwe... pact sluiten, zo spra... Joegoslavische ministe... Buitenlandse Zaken, ... dislav Jovanovic, af t... een bezoek aan Boeka...

AGENDA

KANTOORUREN AMIGOE
Open van 08.30-12.00/14.30-17.30 uur; zaterdag gesloten.

TELEFOON
24333.
Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316 en 24508. **Pageboy 127-0379.**

TELEFAX: 22368.

BANKREKENINGNUMMER
20.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE
11100 (centrale) en 11141 (informatie).

ALARMCENTRALE
115.

\.......

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag vóór 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

\.......

WACHTREGELING DOKTOREN
(maandag tot zaterdag 18.00-07.00 uur)
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter Alvarez via Dr. Horacio Oduber Hospitaal (tel.: 74300) of via Alarmcentrum (115).
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter Britt-Croes via Centro Medico San Nicolas (tel.: 48833) of via Alarmcentrum (115).

\.......

BOTICA'S
(nachtdienst)
Beneden de brug:
Popular, Tanki Leendert 158. Tel.:32142.
Boven de brug:
San Nicolas, B.v/d Zeppenveldtstr.. Tel.:45712.

\.......

VOOR BRANDGEVALLEN, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale (tel.: 115) op te bellen.

\.......

CENTRO MEDICO CARABOBO
(Engelandstraat 7, tel.: 21777)
De wacht heeft dr. Lili G. Beke-Martínez, tel.: 24696.

\.......

WIT GELE KRUIS ARUBA ZUIGELINGENBUREAU
(Koningstraat 22, tel.: 24444)
Dagelijks geopend van 07.30-12.00/13.50-17.00 uur; maandag te Paradera (tel.: 25543) van 08.00-11.00 uur; dinsdag: San Nicolas (45906)/Noord (23425) van 08.00-11.00 uur; woensdag: Santa Cruz 28288) van 08.00-11.00 uur; donderdag: Dakota (29008), Oranjestad (23168), Savaneta (47020) en Brazil (48301) van 08.00-11.00 uur.

\.......

ZWANGER? STICHTING CIZKA geeft informatie en brengt u in contact met leden die zwangerschapsbegeleiding, verloskundige hulp en kraamzorg bieden. Bel 37687.

\.......

INFORMATIECENTRUM KONINGIN WILHELMINA FONDS (voor de kankerbestrijding op Aruba)
Geopend van maandag t/m vrijdag van 08.30-11.30 uur - J.E. Irausquinplein 3 (juist achter de pastorie van Oranjestad).

\.......

NARCOTICS ANONYMOUS HELPLINE
Tel.: 38989 (24 uur per dag).

\.......

AIDS-HOTLINE
Vragen? Bel dan 23040/27352 tussen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur.

\.......

FADA/PRIDE
(Van Walbeeckstraat 25, tel.: 32999)
Open van maandag tot en met vrijdag van 08.00-16.00 uur voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

\.......

FUNDACION RESPETA MI
(Stichting tegen seksuele misbruik van minderjarigen)
Tel.: 24433.

\.......

AMNESTY INTERNATIONAL ARUBA
P.O. Box 1029, tel.: 27808/48124.

\.......

DIERENARTSEN
P. Barendsen en T.J.M. Wools, tel.: 21720.
Voor spoedgevallen buiten kantooruren tel.: 115.

\.......

BRIDGECLUB ARUBA ARIBA
(Tivoliclub, Wilhelminastraat 16)
Dinsdagavond om 19.30 uur speelavond.
Voor opgave/informatie tel.: 24953.

\.......

PARKE TIRAKOCHI
(Kinderpark te Savaneta, achter kleuterschool Promé Paso)
geopend van maandag t/m zaterdag van 16.00-18.30 uur en op zondag van 11.00-18.00 uur voor kinderen van 1-13 jaar.

\.......

TELEARUBA
WOENSDAG: 15.00 Cartoons; 15.50 Roboteck; 16.24 Ghostbusters; 16.47 3-2-1 Contact; 17.15 Father Murphy; 18.06 Sesame Street; 19.06 Jennifers Journey; 19.30 Dances of Brasil; 19.50 Sport Lotto; 20.00 Telenoticias; 21.00 CNN Int'l Hour; 21.40 Showbizz Today; 22.03 Movie: Oxford Blues; 23.39 Sports Tonight; 24.00 Sluiting.

\.......

DONDERDAG
DIVERSEN
BIJBELMUSEUM: geopend op elke werkdag van 10.00-12.00 uur en zondag van 11.00-12.00 uur in de protestantse kerk.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKSMOEILIJKHEDEN (Layex Building, Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 of 25111).

BEGELEIDINGSCENTRUM GEESTELIJK GEHANDICAPTEN 'MAN NA OBRA': elke maandag en donderdag van 09.00-12.30 uur gelegenheid om produkten te kopen in het oude gebouw van Bibito Pin, t/o protestantse kerk, Piedra Plat.

\.......

De automobielindustrie in JAPAN heeft in het afgelopen jaar de grootste produktievermindering sinds de oliecrisis in 1974 te verwerken gekregen, zo blijkt uit cijfers van de Japanse vereniging van autofabrikanten. Het aantal gefabriceerde personenauto's, vrachtwagens en bussen zakte in vergelijking met het jaar ervoor met 10,2 procent tot 11,2 miljoen.

Auteursrechtelijk beslag in vrije zone opgeheven

ORANJESTAD — Onlangs heeft het Gemeenschappelijk Hof van Justitie een belangrijke vonnis gewezen in een zaak die het Arubaanse bedrijf Doucal Free zone, bijgestaan door mr. Rudy Oomen, had aangespannen tegen de multinationale British American Tobacco Company uit Groot Britannië en Bigott uit Venezuela, bijgestaan door mr. W. Kloes. In de vrije zone van Aruba is deze zaak op de voet gevolgd omdat met het auteursrechtelijk beslag van Bigott de doorvoerhandel van de vrije zone, die een belangrijke peiler van de Arubaanse economie vormt, in zijn algemeenheid werd bedreigd.

Het Britse en Venezolaanse bedrijf hadden in december 1992 krachtens de Auteursverordening beslag gelegd op een partij sigaretten van het merk *Delta*, die aan Doucal Free Zone toebehoorde. Zij vonden dat het uiterlijk van het pakje *Delta* teveel leek op het uiterlijk van hun pakjes *Belmont*. Doucal werd door het Hof in gelijk gesteld en het beslag werd opgeheven.

Daarop spande mr. Oomen namens Doucel Freezone een kort geding aan tegen British American Tobacco Co. en Bigott, ten einde het beslag opgeheven te krijgen. In eerste aanleg oordeelde de rechter de zaak echter te ingewikkeld voor een kort geding en wees de vordering af. Tegen dat vonnis werd vervolgens hoger beroep ingesteld en op 18 januari wees het Hof vonnis in dit hoger beroep waarbij Doucal Freezone alsnog in het gelijk werd gesteld en het beslag werd opgeheven.

Het Hof overwoog daarbij onder meer dat het enkele transporten naar Aruba en het aldaar overslaan van sigaretten voor doorvoer naar Colombia geen openbaarmaking van die goederen in de zin van artikel 12 van de Auteursverordening oplevert. Van een verboden verbreiding in de zin van artikel 12 lid 2 van die verordening is evenmin sprake en het derde lid van dat artikel heeft geen betrekking op sigarettenverpakkingen. Evenmin was gebleken, dat naar Colombiaans recht, Venezolaans recht of Mexicaans recht de verpakking van *Belmont* sigaretten een beschermd merk zou zijn waarop de verpakking van *Delta*-sigaretten een inbreuk zou maken.

Het Hof komt dan ook tot de conclusie dat onvoldoende is komen vast te staan dat met de *Delta*-verpakking een inbreuk is gepleegd op een auteursrecht van Bigott en British American Tobacco Company. Het beslag dat gelegd werd op de *Delta*-sigaretten wordt dan ook opgeheven. Bigott en British American Tobacco worden in de kosten veroordeeld voor ruim 10.000 florin. Verwacht wordt dat Doucal Free Zone nu een forse schadeclaim tegen Bigott en British zal indienen bij het gerecht. De *Delta*-sigaretten zijn na een beslag van meer dan een jaar niet meer geschikt voor consumptie en de schade loopt dan ook in de tonnen.

■ *ORANJESTAD — Voor de eerste maal werd de 56e geboortedag van Betico Croes op Aruba als een nationale feestdag gevierd. Aan de vooravond werd via TeleAruba een zeer leerzaam panel van de jeugd met familieleden en politici uitgezonden. Bij het Centro Betico Croes en gistermorgen op Plaza Libertador Betico Croes vonden herdenkingen en kransleggingen plaats. Een OLA-delegatie legde een krans op Plaza Betico Croes. In de overvolle Santa Cruz kerk werd een mis gecelebreerd. Overal op het eiland vonden sport- en andere ontmoetingen plaats. Opmerkelijk was dat er weinig gevlagd werd; met name enkele overheidskantoren lieten het afweten. In de straten waren door de commissie, onder leiding van Atana Lee die uitstekend werk verichtte, vlaggen aangebracht. Bij het Centro Betico Croes wapperden geen gele MEP-vlaggen maar Arubaanse vlaggen. Duidelijk werd benadrukt dat de naam Betico aan geen enkele politieke partij gekoppeld mag worden, maar alleen aan die van Aruba.*

Staten bijeen over intrekken maatregelen

ORANJESTAD — Voor donderdagmorgen negen uur is een openbare vergadering van de Staten uitgeschreven. Als enige punt vermeldt de agenda het op 18 augustus 1993 gedane verzoek door AVP en OLA om de maatregelen van 17 juli 1993 in te trekken. Behandeling van dit verzoek komt eerst vijf maanden na het gedane verzoek, terwijl vorige week de Staten reeds de maatregelen hebben behandeld en onder meer de accijnsverhogingen met 11-10 werden goedgekeurd.

Lubbers eind februari naar Zuid-Afrtika

DEN HAAG - Premier Lubbers brengt samen met minister Kok van Financien en minister Kooijmans van Buitenlandse Zaken van 27 februari tot 1 maart een bezoek aan Zuid-Afrika.

President De Klerk van Zuid-Afrika had de minister-president uitgenodigd voor een tegenbezoek toen hij in 1992 Nederland bezocht. De voorgenomen reis van Lubbers werd vorig jaar uitgesteld nadat het Afrikaans Nationaal Congres (ANC) de premier had gevraagd pas na de vorming van een interim-regering te komen. Lubbers zal tijdens zijn bezoek onder anderen ANC-leider Nelson Mandela ontmoeten. In Zuid-Afrika wordt algemeen verwacht dat het ANC de verkiezingen, die in april dit jaar gehouden worden, zal winnen en dat Mandela grote kans maakt de nieuwe president te worden.

Schietwedstrijd

ORANJESTAD — Ter gelegenheid van Dia di Betico hield de Aruba Schietbond wedstrijden op haar schietbaan te Wela. De uitslag in de categorie standard pistol: 1.Harold Heyliger, 2.Willy Maduro, 3.Verner Barkmeyer, 4.Inrich Kock, 5.Gilbert Arends, 6.Sannin Daou, 7.Fan Ras en 8.Miguel Quintero. In de categorie center fire: 1.Willy Maduro, 2.Harold Heyliger, 3.Arturo Anjie, 4.Verner Barkmeyer, 5.Sannin Daou, 6.David de la Fuente en 7.Miguel Quintero. In de categorie sport pistol: 1.Willie de la Fuente, 2.Gloria Rombley, 3.Judith Kelie en 4.Violeta Heronimo.

Glenbert Croes naar Honduras

ORANJESTAD — OLA-leider Glenbert Croes kon gisteren de viering van Beticodag niet bijwonen. Op uitnodiging woonde hij in Honduras de installatie van de nieuwe president van dat land bij. Zijn vader onderhield met Honduras goede banden en Glenbert zet deze traditie voort. Een OLA-delegatie legde gistermorgen een krans bij het standbeeld van Betico op het naar hem genoemde plein.

3 Gewonden in het weekeinde-verkeer

ORANJESTAD— Op de hoofdweg van Oranjestad naar San Nicolaas ter hoogte van Savaneta reed de bestuurder van een personenauto(34) tegen een lantaarnpaal, nadat hij door een explosie in de motor van de weg afweek. Hij kwam met de schrik vrij, terwijl de auto in brand vloog. Het personeel van de KZP bluste de brand met een blusapparaat.

De jongen E.G.(13) werd met verwondingen in het hospitaal opgenomen, welke hij opliep toen hij een kruispunt bij de Rondweg onvoorzichtig overstak toen er een auto aankwam. De bestuurder kon een aanrijding niet voorkomen. De jongen liep een lichte hersenschudding, schaafwonden op. Ook had hij pijn aan zijn benen.

Op de Lago Heights werd zondagmiddag de fietser I.P. (13) door een verhuurwagen bestuurd door een toerist aangereden. De jongeman besteedde onvoldoende aandacht aan het verkeer. Gezien de verwondingen die hij opliep besloot de ambulance hem ineens naar het dr. Horacio Oduber hospitaal over te brengen. Zijn toestand is kritiek doch wel stabiel.

Verder registreerde de politie 17 verkeersongevallen met 3 gewonden en een blikschade van 29350 florin aan blikschade. Van de gewonden werden twee opgenomen in het ziekenhuis.

Moonlight-bowling

ORANJESTAD — Eagle Bowling Palace organiseerde maandagavond een moonlight-bowlingtoernooi met maar liefst veertig deelnemers. De prijzen werden gewonnen door: 1. Dichi Angela (529 pins), 2.Henry Dubero en Marco Noguera (509 pins), 3.Jacky Winterdaal (505 pins) en 4.Freddy Petrochi (504 pins). Eagle Bowling Palace komt binnenkort met een 'blind bowling' toernooi.

■ *ORANJESTAD — In restaurant de Dissel vond de huldiging plaats van Adulfo Jimenez vanwege het feit dat hij de Amigoe al gedurende een kwart eeuw in de wijken Noord, Bubali, Washington en Alto Vista bezorgd. Wijken die de afgelopen jaren stevig gegroeid zijn, hetgeen aan het stijgend aantal abonnees te merken valt. Amigoe Aruba-directeur Jos van der Schoot bracht, mede namens de directie te Curaçao, dank aan de jubilaris die in het bijzijn van Amigoe-werknemers een envelop in ontvangst mocht nemen.*

ARUBA COMMENTAAR

EEN VAN DE hoogtepunten van de eerste nationale feestdag ter herdenking van de geboortedag van Betico Croes was ongetwijfeld de door de commissie Lee verzorgde paneldiscussie voor TeleAruba. Aan de vooravond van de vierig werd een aantal studenten in de gelegenheid gesteld om aan politici en familieleden van Betico vragen te stellen. Hieruit bleek dat er rond de figuur van Betico als politicus en als vader van een gezin nog veel onduidelijkheden bestaan. De wijze waarop de vragen werden gesteld en vooral de openhartigheid waarmee de panelleden deze beantwoordden, maakte het geheel een aantrekkelijk en interessant programma.

Het zou aanbeveling verdienen dat de huidige politici een einde maken aan hun voorlichtingsprogramma's, waarin zij vertellen hoe goed ze zijn en wat zij allemaal voor Aruba gedaan hebben. Er moet een halt worden toegeroepen aan het voorlezen van dit soort langdradige opsommingen, waarbij de politici veelal in herhalingen vallen.

Na uitzending van de paneldiscussie bleek dat er een grote behoefte is aan dit soort openhartige programma's. Laat de jeugd, die getoond heeft zich kritisch op te stellen, wat vaker aan bod komen: zij hebben bewezen kritische en openhartige vragen te kunnen stellen. Met eerlijke en spontane antwoorden kunnen onze bestuurders zorgen, dat er weer belangstelling voor hun optreden, en vooral voor hun werkzaamheden, komt. Nu is het zo, dat wanneer een overheidsprogramma op het scherm verschijnt, de video wordt aangezet of de Tele-kijker op een ander kanaal overschakelt. Hebben de politici zelf dan niet door dat de Tele-kijkers de buik meer dan vol hebben van hun voorlichtingsprogramma's en zij totaal aan hun doel voorbijgaan?

VOOR HET derde achtereenvolgende jaar organiseren Juan Werleman en Buchi Rasmijn aanstaande vrijdag van 20 tot 3 uur in de ochtend de 'Jubu Carnaval happening'. Ieder jaar wordt daarbij een persoon gehuldigd. In 1992 was dit Edgar Connor van de Steel Band, in 1993 Juancho Kock van de Tumba. Voor dit jaar valt de eer te beurt aan voorzitter Milo Croes van de Stichting Arubaans Carnaval (SAC), mede in verband met het veertigjarig carnavalsjubileum op Aruba. Wat de muziek betreft, treedt een band op waarvan de naam nog niet bekend wordt gemaakt, gevolgd door Papito y su Doble Sabor, Academy Brass International, Vicente Kelly y los Pimentosos met Brass secite en Super Orkest Quasi. Door een groot aantal zaken werd medewerking verleend voor de organisatie van dit carnavalsgebeuren.

SAC-voorzitter Croes, die vrijdagavond in het carnavalszonnetje wordt gezet, heeft aan de wieg van het Arubaanse carnaval gestaan. In het dagelijks leven, in 1982 ging hij met pensioen als postdirecteur, bekleedde hij vele belangrijke functies in het culturele- en sportleven op lokaal en internationaal gebied. Zo was hij onder meer president van Nasofe en de Little League en meer dan 20 jaar coördinator van Little League voor Latijns Amerika. Dat zijn slechts enkele van zijn vele functies.

Als voorzitter van Club Antilliana begon Milo met carnaval. In 1954 kwam het Centraal Carnaval Comité Aruba (CCCA), onder leiding van dokter Dolfi Oduber, tot stand. Hierbij moet ook de naam van wijlen Tuschi Arends zeker genoemd worden. Milo maakte deel uit van het bestuur. Sinds 1964 was hij president van het CCCA.

Het carnaval maakte een dusdanige voorspoedige groei door, dat Milo samen met Johny Oduber en Jos van der Schoot de SAC oprichtte. Milo is nog steeds actief en zijn hart klopt dag en nacht voor het Arubaanse carnaval. De hulde aan hem vrijdagavond is dan ook terecht. Pabien Milo, van je oud-secretaris, die met genoegen 9 jaar met je mocht samenwerken in moeilijke en mooie carnavalsmomenten.

■ *ORANJESTAD — Na ruim 16 uur zingen kon maandagochtend de uitslag van het door tienduizenden mensen bezochte calypsonian contest in het Lago Sportpark bekend worden gemaakt. Voor de eerste maal kreeg het Arubaanse carnaval in Singen J.(Janet Hughes) de eerste calypso koningin, met 'List of facts', begeleid door Oreo. Nieuweling Julius Andrews won als King Computer met zijn lied 'All the Way', begeleid door de Dushi Band van Hildward Croes, de titel van roadmarch koning.*

***

Judelka Briceno (Colegio Arubano) werd in een overvolle Caiquetio Club tot koningin van de in totaal zes scholen gekozen, met Prins Macho en Pancho Criollo. Minister Fredys Refunjol die met echtgenote en dochter aanwezig was, viel de eer te beurt om Judelka Briceno de kroon op te zetten. Voorts werd Jenice Croes (Juliana school) eerste finaliste. De eer van Miss Amistad ging naar Maritza Bareno van Colegio Arubano. Jeanice Croes van de Juliana school had het beste carnavalskostuum. De jeugd gaat zich nu voorbereiden op de verkiezing van carnavalskoningin. Daarna voor de school jump-up.

Als voorbereiding op grote wielerrondes

Nederlandse prof wielrenners trekken het hooggebergte in

DEN HAAG — Erik Breukink stelde het vorig jaar in de grote wielerrondes teleur. Hij was bijna minder dan een figurant in La Vuelta de España en Tour de France. Landgenoot Rooks verdween uit de Giro d'Italia en eveneens de Tour de France. De Nederlandse wielrenner Bouwmans liet zijn gulle mentor Peter Post tijdens de zware tocht door Frankrijk ook al flink in de steek. Het drietal zint in 1994 op revanche. In de donkere periode van het Nederlandse cyclisme zagen de drie plotseling het licht. Trainen op grote hoogte, voor hen het ei van Columbus.

De Nederlandse rondenrenners trekken over enkele maanden en masse het Amerikaanse hooggebergte in. Baat het niet, dan schaadt het niet, lijken Breukink, Rooks en Bouwmans te denken. Het verblijf tussen de wolken moet het gapende gat met toppers als Miguel Indurain en Tony Rominger dichten. Hoogtestage, de toverdrank voor de in de verdrukking geraakte Nederlandse beroepsrenner.

Het is echter de vraag of een dergelijke onderneming van minstens enkele weken, in de periode tussen de Vuelta en de Tour, enige zin heeft. Of nog beter, een garantie biedt voor succes. Rooks denkt van wel. "Rominger heeft er vorig jaar ook veel profijt van gehad", stelde de Noordhollander, toen hij zijn idee om tijdens het seizoen naar de Verenigde Staten te gaan bij de presentatie van zijn nieuwe werkgever TVM naar buiten bracht.

SECUUR

Rominger, die op medisch gebied secuur wordt begeleid door de wetenschapper Ferrari, trok zich vorig jaar na zijn overwinning in de Ronde van Spanje terug in de bergen bij Vail, Colorado. Met succes. De afzondering en afwijkende trainingsopbouw leverde in de Franse tour de tweede plaats op, zij het op eerbiedige afstand van de onaantastbare Spanjaard Miguel Indurain.

In de atletiekwereld wordt het fenomeen hoogtestage al tientallen jaren toegepast, maar Peter Post twijfelt aan het nut van een dergelijke trainingswijze voor een wielrenner. De Amstelveense manager van de Historploeg gaf pas na lang aandringen Bouwmans het advies contact op te nemen met Ab Krook. Bouwmans trainde met de schaatsploeg en zit inmiddels opnieuw voor enkele weken op Tenerife.

Krook trekt sinds 1988 met zijn kernploeg de bergen in. Aanvankelijk ter voorbereiding op belangrijke wedstrijden, tegenwoordig meer verspreid over het hele jaar.

Het trainen op grote hoogte (in elk geval ruim boven 2000 meter) leidt tot een hoger zuurstofopnameniveau. De aanmaak van rode bloedlichaampjes wordt geïntensiveerd, vanuit het beenmerg, hetgeen bij terugkeer in de 'bewoonde wereld' meer uithoudingsvermogen geeft. "Een hoogtestage heeft echter slechts een beperkte periode effect. Niet meer dan een week of twee", stelt Frank Nusse, de arts van de nationale schaatsploeg.

FOUTJE BEDANKT

Frans Maassen trok vorig jaar voor het WK in Oslo naar St. Moritz, kwam pas vlak voor de belangrijke wedstrijd weer de bergen uit. In Noorwegen reed de Limburger een sterke wedstrijd, maar een inschattingsfout kostte de Nederlandse uitblinker een mogelijke plaats op het podium. Maassen liet in de laatste ronde de onketende Amerikaan Armstrong ontsnappen. Hij dacht dat het te vroeg was voor een beslissende aanval. Het peloton kanshebbers zag de nieuwe ster van het Amerikaanse wielrennen pas bij de finish weer terug, toen hij de regenboogtrui om zijn schouders kreeg.

Maassen wordt al jaren begeleid door de Limburgse sportbiochemicus Eugene Janssen. De Hoensbroeker houdt zich onder meer bezig met de effecten van hoogtestages. Voor een wielrenner kan het wel degelijk nut hebben, is zijn mening. De winst ligt volgens hem niet alleen op het fysieke vlak, dat inderdaad beperkt is, maar ook op emotioneel gebied.

Gert-Jan Theunisse heeft al jarenlang ervaring met hoogtestages, zonderde zich vaak af op l'Alpe d'Huez, trainde vorig seizoen nog in de ijle lucht van Zuid-Afrika. De plotselinge interesse van zijn collega's brengt slechts een grote grijns op zijn gezicht. "Kennelijk is het nu pas tot iedereen doorgedrongen. Ik werk er al jaren mee, heb er ook voordeel van gehad. Ik moet echter weer iets nieuws verzinnen, want ik heb begrepen dat het dit seizoen ontzettend druk wordt in de bergen."

Franse schermer gedood in training

RODEZ — De jonge Franse schermer Gilles Malet is maandag bij de training in Rodez om het leven gekomen. Hij bezweek aan de verwondingen die hij opliep toen de afgebroken kling van de degen van zijn oefenpartner dwars door het beschermende vest onder de linker oksel in zijn borst drong.

Het ongeluk gebeurde tijdens een groepstraining van tien schermers onder leiding van een gediplomeerde Maitre. Mallet overleed enkele minuten nadat de afgebroken punt in zijn lichaam was gekomen.

Op Curaçao wordt de schermsport ook beoefend. Die geschied onder de deskundige begeleiding van trainer en instructeurs Smith en Jessurun. Vorig jaar organiseerde de Curaçaose schermbond in samenwerking met de afdeling Schoolsport van de eilandelijke overheidsdienst Onderwijs een demonstratie voor scholieren. Die werd druk bezocht.

■ *ORLANDO — Michael 'Air' Jordan staat ondermeer voor zijn tong die bij het basketballen bijna altijd buiten hangt. Op de foto echter basketbalt niet Jordan, maar Shaquille O'Neal (nummer 32) van Orlando Magic. Hij heeft dezelfde kale kop en steekt zijn tong ook vaak naar buiten, maar basketbalt volgens kenners minder goed dan Jordan. Magic won met de score van 112-89 van Washington Bullets.*

■ *PORTLAND — Kunstrijdster Tonya Harding die door haar lijfwacht beschuldigd wordt betrokken te zijn bij de aanval op concurrente Nancy Kerrigan, geniet nog van de steun van fans. Tijdens haar trainingssessies wordt Harding toegejuicht door die trouwe supporters. Maandag verschenen een aantal van die fans zelfs met spandoeken om hun steun te betuigen aan hun favoriete kunstrijdster.*

Sparta breekt met Valke

ROTTERDAM — Sparta breekt aan het einde van het seizoen met aanvoerder Michel Valke. Het bestuur van de Rotterdamse club stelt in de nieuwe competitie geen prijs meer op de diensten van de 34-jarige middenvelder. Volgens de clubleiding zal de routinier zijn naderende ontslag niet aanvechten.

Michel Valke debuteerde in 1976 in het eerste elftal van Sparta. Drie jaar later verhuisde de veertienvoudige international naar PSV, waar hij zeven jaar onder contract stond. Tijdens zijn Brabantse periode werd Valke een seizoen uitgeleend aan Feyenoord.

In 1987 tekende de Rotterdammer, in zijn vrije tijd een verdienstelijke saxofonist, een contract bij Olympique Lyon. Bij de Franse club had hij het anderhalf jaar lang slecht naar zijn zin. Over zijn ervaringen schreef Valke destijds een aardig boekje, getiteld: Een frank rijker, maar nooit een Fransman.

Begin 1989 verloste Sparta hem uit zijn lijden. Vorig seizoen passeerde Valke de grens van vierhonderd wedstrijden in het betaalde voetbal.

AUTOSPORT / MILTON KEYNES — De Braziliaanse autocoureur Christian Fitipaldi, een neefje van de voormalige wereldkampioen Emerson, rijdt komend seizoen in de Formule 1 bij Footwork. De 23-jarige Zuidamerikaan tekende een contract voor een jaar. Hij deed in 1993 enige ervaring op bij Minardi.

Topschutters betaald voetb

WILLEMSTAD — klassement van de schutters in betaald voetbal in Ned land is door de afgelastingen weinig anderd.

1. Litmanen (Ajax) 2. Gillhaus (Vitesse) 16 Van Hooijdonk (NAC) 4. Lammers (NAC) 13 Hofstede (Roda JC) 12 Roelofsen (MVV) 10, Cocu (Vitesse) 9, 8. Gr (VVV), Lamptey (PS Van Loen (Feyenoord) 11. Kammeron (Eagles), Overmans (Aj 7.

1. Breetveld (Dordre 18, 2. Van der Laan (A DH) 16, 3. Hoop (Telst Velten (Heracles) 14, Kooijman (Heracles) 6. Jansen (Den Bos Lok (Nec) 11, 8. Van R (AZ), Mutsaers (RB Boere (Zwolle) 10, 11. Jonge (Emmen), Weij (Haarlem) 9, 13. Oostr (Telstar) 8.

OLYMPISCHE SPEL LAUSANNE — Het IOC er alles aan een 'Olympi wapenstilstand' van februari tot 6 maart in voormalige Joegoslavi bewerkstelligen. Voorz Juan Antonio Samaranch ving daartoe dinsdag in sanne de Kroatische p dent Tudjman. Een afgezant ging bij diens nische collega Izetbegovi bezoek. De VN riepen jaar naar klassiek Gr gebruik de 'Olympische v uit tijdens de wintersp van Lillehammer.

EILANDGEBIED CURAÇAO

Burgerlijke Stand, Bevolkingsregistratie en Verkiezingen

Statenverkiezing 1994, Kieskring Curaçao.

Ter voldoening aan het bepaalde bij de artikelen 23 en 29 van het Nederlands-Antilliaans Kiesreglement, wordt hierbij ter openbare kennis gebracht dat het Hoofdstembureau ten burele van het Bevolkingsregister, A.M. Chumaceiro Bulevar 13, de navolgende zittingen zal houden:

1. op vrijdag 28 januari 1994, om 15.00 uur, ter beslissing over de geldigheid der ingeleverde kandidatenlijsten en over het handhaven van de daarop voorkomende kandidaten;

2. op donderdag 3 februari 1994 om 16.00 uur, ter nummering van de kandidatenlijsten in de volgorde door het lot aangewezen, en ter toekenning van een kleur aan ieder van deze lijsten.
Deze zitting dient evenwel te worden uitgesteld, indien beroep tegen een der lijsten is ingesteld.

Bovenvermelde zittingen zijn toegankelijk voor kiezers.

Willemstad, 25 januari 1994
De plv. voorzitter van het Hoofdstembureau
G.S. Rojer

UITNODIGING

In het kader van de "Cola Debrot Lezingencyclus" nodigt de Universiteit van de Nederlandse Antillen u hierbij uit tot het bijwonen van een lezing te houden door

Professor Peter Hoefnagels
Emeritus Hoogleraar Criminologie aan de Erasmus Universiteit

met als titel

"De Warme delen van het Koninkrijk"

Plaats	:	JO4
Datum	:	Zondag 30 januari 1994
Tijd	:	11:00 uur
Toegang	:	vrij.

Na afloop thee en koffie gratis.

mr. Elmer L. Joubert
Rector-Magnificus UNA.

SPORT
AGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
Zwembad:
Open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

SENTRO DI BARRIO JANWE
Dammen:
Elke donderdag van 15.00-18.00 uur damles en -training voor de jeugd vanaf acht tot achttien jaar
Schaakvereniging Janwé:
Elke zaterdag van 09.00-12.00 uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf zeven tot 23 jaar.

SKOL DI DAM STRATEGIA
Elke donderdag van 19.30-23.00 uur in Sentro di Bario Janwé.
Elke zaterdag van 09.00-12.00 uur in PK-gebouw (naast Martinus mavo, Plasa Brion.

RUST & BURGH
(Schaakvereniging Curaçao)
Iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

Leiding Leeds wil supporters lang straffen

LONDEN — Het bestuur van de Engelse club Leeds United heeft zware maatregelen aangekondigd tegen de fans die afgelopen zondag voor de wedstrijd tegen Blackburn een minuut stilte ter nagedachtenis van Sir Matt Busby verstoorden. De clubleiding wil de hoofdschuldigen levenslang uitsluiten bij de thuis- en uitwedstrijden van Leeds. Met de hulp van videobeelden en foto's denkt het bestuur de belangrijkste daders te kunnen ontmaskeren.

Sir Busby, de legendarische oud-manager van Manchester United, overleed eind vorige week op 84-jarige leeftijd aan kanker. Tijdens de herdenking van Busby, zondag in Blackburn, zongen de fans van Leeds: "Er is maar een Don Revie". De voormalige coach van Leeds en Engeland stierf in 1989.

Het bestuur was na de eerloze daad eerst van plan alle supporters voortaan bij de uitwedstrijden van Leeds te weren. De clubleiding wilde echter niet de grote groep van onschuldige fans de dupe laten worden van een klein aantal schreeuwlelijken. De supportersclub van Leeds heeft toegezegd als spijtbetuiging een flink geldbedrag over te maken naar een ziekenhuis in Manchester, dat door de familie van Sir Busby is uitgekozen als eindbestemming voor alle giften.

Van Basten nog een maand in onzekerheid

PARIJS — Marco van Basten denkt eind volgende maand te weten waar hij werkelijk aan toe is. In de laatste week van februari dient de 29-jarige aanvaller van AC Milan zich weer bij de Belgische chirurg Marc Martens te melden. Na onderzoek van de gekwetste rechter enkel en een aantal testen krijgt de oud-Ajacied van zijn arts uitsluitsel over zijn toekomst als profvoetballer, als hij die nog heeft. De international is al bijna een jaar vanwege een chronische blessure uitgeschakeld.

De Nederlandse voetbalvedette Marco van Basten maakte dinsdag in Parijs bekend dat hij ten minste nog vier weken geduld moet hebben. De drievoudige Europees voetballer van het jaar was in de Franse hoofdstad om een naar hem genoemde voetbalschoen te promoten. Hij deed dat samen met Roberto Baggio van Juventus, die de laatste winnaar is van de gouden bal.

"Tegen het einde van februari heb ik de voorgeschreven drie maanden rust gehouden", legde Van Basten uit. "Dan is het moment aangebroken om mijn enkel opnieuw te bekijken en een trainingsprogramma samen te stellen. Tot die tijd zal ik nog de mening van een paar andere specialisten vragen. Ik ben heel nieuwsgierig naar de toestand van mijn enkel eind februari."

De geplaagde centrumspits heeft sinds december 1992 drie operaties aan zijn enkel ondergaan. De international speelde in de afgelopen periode slechts een drietal wedstrijden, waaronder de verloren Europese bekerfinale tegen Olympique Marseille in mei 1993. De laatste weken doet hij loopoefeningen met speciale bandages en een steunzool in zijn rechter schoen om het gekwetste gewricht zoveel mogelijk te ontlasten.

Van Basten sprak de hoop uit dat hij in maart bij AC Milan zijn rentree kan maken. "In dat geval ben ik misschien nog op tijd fit voor het WK in de Verenigde Staten", blikte hij vooruit. "Met zwemmen, wielrennen en een beetje turnen probeer ik voorlopig mijn conditie op peil te houden."

Op Hoogovens Schaaktoernooi in Wijk aan Zee
Gata Kamsky plaatst zich na zege op Paul van der Sterren

WIJK AAN ZEE — Jan Timman laat het bij de FIDE-matches in Wijk aan Zee aankomen op de laatste ronde. Met een saaie remise hield hij dinsdag zijn minimale voorsprong tegen Joel Lautier vast. Paul van der Sterren deelde met Gata Kamsky eveneens het punt, maar in zijn geval maakte dat meteen een einde aan zijn eerste optreden als matchspeler in een gezelschap van louter top-grootmeesters. Tot opluchting van Kamsky die zich meteen te buiten ging aan erwtensoep, drie grote worsten en patat.

"Bij mijn voorbereiding had ik Paul weinig serieus genomen. Na de eerste twee partijen wist ik echter wel beter. Hij bewees overtuigend dat mijn openingsvoorbereiding nogal wat zwakheden vertoont," verklaarde Gata Kamski na afloop van zijn laatste wedstrijd.

Vladimir Kramnik en Vizwanatan Anand pakten ook het laatste halve puntje dat zij nog nodig hadden. Daardoor kreeg de principiële Salov bij de laatste zes gezelschap van drie opportunistische 'yuppen'. Kamsky, Kramnik en Anand gokken zowel op de FIDE als de concurrerende PCA van Gari Kasparov. Ze willen profiteren van de tweespalt, die Paul van der Sterren omschrijft als een 'enorme janboel'.

De eenheid zou kunnen terugkeren als bijvoorbeeld Anand zich de sterkste toont in beide organisaties. "De 24-jarige Indiase grootmeester, die op de van Kasparov en Nigel Short geschoonde ELO-lijst is opgeklommen naar de tweede plaats achter Anatoli Karpov, had er wel oren naar. Zijn reactie op het 'beloofd ?' van de journalisten was een schaterend 'ok'. Een voorwaarde is wel dat FIDE en PCA met elkaars kalender rekening houden. Dat is ze geraden volgens Anand. Hij voelt zich sterk nu hij de steun heeft van de andere twee K's: Kamsky en Kramnik.

De 18-jarige Kramnik, met een sigarette in de mond, hield zich buiten de discussie. Tegen een muur geleund leek hij te vermoeid om er nog een mening op na te houden. Wat niet gezegd kon worden van de een jaar oudere Kamsky. Die voelt zich prettig bij de huidige situatie. "Bij de PCA kom je Karpov niet tegen, bij de FIDE ontbreekt Kasparov. Mooier kan toch niet."

Het drietal kan rustig afwachten. Zondag komt Campomanes naar Wijk aan Zee terug om de loting te verrichten voor de kwartfinales van de FIDE-matches, die uit drie tweekampen zal bestaan. In de halve finales komt daar wereldkampioen Anatoli Karpov bij. Een dag later maakt de PCA in New York haar plannen bekend. De volgende dagen gevolgd door persconferenties in Londen, Parijs en München.

Van der Sterren doet voorlopig weer een stapje terug. Op zichzelf vindt hij dat geen bezwaar. De 37-jarige voelt zich meer sub-topper dan echte topper. Toch keek hij met gemengde gevoelens op zijn late debuut als tweekamper terug. "Schaaktechnisch ben ik in zekere zin heel tevreden. In de eerste en vijfde partij heb ik gewonnen gestaan. Dat is heel wat anders dan volkomen te worden weggespeeld. Ik had graag willen doorgaan. Zo'n 24 partijen bijvoorbeeld."

Nu moest de Amsterdammer noodgedwongen zijn ambities verleggen naar een volgende keer, als het tenminste lukt zich nogmaals door zo'n allesvergend interzonetoernooi te vechten. In zijn eerste partij bleek Van der Sterren een loden last met zich mee te hebben gedragen. "Het kostte mij grote moeite mijn zenuwen in bedwang te houden. Dat was de oorzaak van mijn nederlaag." Daarna ging het beter, al was het verschil met een gewoon toernooi toch groot.

Het was voor Van der Sterren een vreemde ervaring dat dezelfde openingen terugkwamen. Als hij opnieuw examen moest doen voor een vak waarin hij al was geslaagd. "Je bent geneigd zo'n vorige partij ergens in je achterhoofd weg te stoppen, maar je moet hem toch weer paraat hebben."

Niet bekend of TeleCuraçao beelden krijgt
NOS met 170 live zenduren van Olympische Winterspelen

HILVERSUM/WILLEMSTAD — Tijdens de Olympische Winterspelen van 12 tot en met 27 februari doet de NOS-televisie ongeveer 170 uur rechtstreeks verslag van alle Olympische disciplines. Het schaatsen komt het meeste aan bod. Onlangs nog mengde de directie van NOS-televisie zich in de concurrentiestrijd die bestaat tussen de Antilliaanse televisiezenders TeleCuraçao/ATM en Flamingo TV/Euro TV Broadcasting. Die strijd concentreert zich rond de uitzendingen van het NOS-sportprogramma 'Studio Sport' en Nederlandse voetbalwedstrijden.

De Antilliaanse Televisie Maatschappij (ATM) zegt het alleenrecht te hebben over 'Studio Sport' en Nederlandse voetbalwedstrijden uitgezonden door de NOS. Euro TV Broadcasting die via de commerciële zender Flamingo TV op Bonaire uitzendt bestrijd dat.

Onlangs nog kwam die concurrentiestrijd tot een uitbarsting, nadat de twee zenders de publiciteit zochten. Daarbij werd duidelijk dat de directie van NOS-televisie partij heeft gekozen voor ATM (lees TeleCuraçao, red.). Die inmenging geschiedde door middel van een brief van de NOS, waarin de Nederlandse zendgemachtigde Flamingo TV sommeerde om 'te stoppen met het overnemen van de NOS-uitzendingen Studio Sport en Nederlandse voetbalwedstrijden'.

De NOS brengt de winterspelen dagelijks van ongeveer half tien 's ochtends tot rond middernacht op Nederland 2 in beeld. Met een onderbreking van drie uur tussen half zes en half negen. In vergelijking met twee jaar geleden in Albertville zendt de NOS dertig uur minder uit. Het is nog niet duidelijk of TeleCuraçao ook een overeenkomst heeft met de NOS om die live-uitzendingen over te nemen.

In Noorwegen gebruikt de Noorse televisie de kennis van de specialisten uit diverse Europese landen. Zo regisseert Martijn Lindenberg van de NOS alle schaatswedstrijden, de Zwitsers de slalom, de Noren het schansspringen en de noordse combinatie, de Zweden het kunstrijden, de Finnen de biathlon en de Britten het bobsleeën en rodelen.

In totaal betaalt de EBU (European Broadcasting Union) vijftig miljoen gulden. Daarvan ontvangt het Internationale Olympisch Comité (IOC) 32 miljoen gulden aan uitzendrechten. Achttien miljoen gulden zijn geboekt als produktiekosten. De NOS heeft vijf miljoen gulden begroot. Anderhalf miljoen als bijdrage aan de uitzendrechten, vier miljoen voor de produktie- en faciliteitenkosten. Veertig tv-stations registreren de winterspelen voor 34 landen.

De NOS vaardigt een equipe van 32 mensen af, waarvan dertien verslaggevers/presentatoren. Chef d'equipe is Martijn Lindenberg, die drie eigen camera's ter beschikking heeft. Een ervan wordt constant gestationeerd in Hamar bij het schaatsen. De andere ploegen zijn onderweg om reportages te maken voor onder meer het dagelijkse 'Studio Lillehammer', dat tussen 22.15 en 22.50 uur wordt uitgezonden.

Zeiler Heiner leidt met perfecte score

PERTH — Roy Heiner is de zeilregatta om de Australia Cup Match Racen dinsdag bij Perth uitstekend begonnen. In moeilijke omstandigheden slaagde de Nederlander erin zijn zeven races winnend te beëindigen.

Tweede in de tussenstand is de Australier Rod Davis, die zes wedstrijden won en een keer verloor. Een van diens bemanningsleden is John Bertrand, in 1983 winnaar van de befaamde race om de America's Cup.

Heiner is in een jaar tijd op de wereldranglijst van het match racen gestegen van de zeventiende naar de vierde plaats. De nummers een tot en met drie doen niet mee in Perth. De wedstrijden nemen vijf dagen in beslag.

FC Groningen breekt met Olde Riekerink

GRONINGEN — FC Groningen wil aan het einde van dit seizoen breken met aanvoerder Edwin Olde Riekerink. Voor de 32-jarige middenvelder is ontslag bij het Gewestelijk Arbeidsbureau aangevraagd. Volgens het bestuur past Olde Riekerink niet in het nieuwe beleid. De clubleiding wil dit jaar de selectie aanzienlijk verjongen. Het salaris van Olde Riekerink drukt bovendien stevig op de begroting.

De kans bestaat, dat hij als fysiotherapeut in het komende seizoen wordt toegevoegd aan de medische staf van FC Groningen. Olde Riekerink heeft in zijn huidige contract een afspraak staan, dat met hem over die functie wordt gesproken indien hij als speler moet stoppen.

Olde Riekerink is aan zijn dertiende seizoen in het betaalde voetbal bezig. Na vijf jaar Sparta stapte hij over naar FC Groningen. In 336 wedstrijden maakte Olde Riekerink 42 treffers, waarvan 25 voor Sparta.

VOETBAL / HAMBURG — De Noor Jörn Andersen heeft maandag een contract getekend bij Hamburger SV. De oud-international heeft zich tot 30 juni 1995 aan zijn nieuwe club verbonden. De 30-jarige aanvaller, in het seizoen 1989-'90 topscorer van de Bundesliga, zat bij Eintracht Frankfurt voornamelijk op de bank. Met de transfer is een bedrag van 550.000 gulden gemoeid.

Arbiter ijshockey door supporters midhandeld

DEN HAAG — De Nederlandse ijshockeybond vraagt de clubs preventieve maatregelen te nemen om ongeregeldheden te voorkomen. Zaterdag werd scheidsrechter Engelsman na de competitiewedstrijd tussen Geleen en Tilburg door ontevreden Limburgse fans aangevallen. Tijdens de wedstrijd werd Engelsman al met blikjes bier bekogeld.

Na afloop van het duel Geleen-Tilburg werden Engelsman en de twee lijnrechters Van Gool en Robbe door een groep mensen bij het parkeerterrein opgewacht. "Het bestuur van Geleen had politiebescherming aangeboden, maar dat vond ik niet nodig."

Buiten vielen rake klappen. "Ik heb een trap op een pijnlijke plaats gekregen. Dit overschrijdt alle fatsoensnormen", aldus Engelsman die niet de tijd nam om een aanklacht bij de politie in te dienen. "Ik wilde zo snel mogelijk weg uit Geleen. En kom er voorlopig ook niet terug."

Dinsdag bood voorzitter Van der Vaart namens het bestuur van de ijsclub Geleen zijn excuses aan. Van der Vaart vroeg de politie een onderzoek in te stellen. "De scheidsrechter is na afloop ook in de VIP-room onheus bejegend. Niet door bestuursleden, maar door anderen. Dit is absoluut ontoelaatbaar", aldus Van der Vaart.

"Ik hoop dat dit een incident was", zegt Engelsman. "Hopelijk leren we hier wel van en wordt het onderzoek geen sterfhuis-constructie. De bond zal maatregelen moeten nemen. Club en politie weten wie die raddraaiers zijn. Ontzeg hen voortaan de toegang tot het stadion maar." Het bestuur van Geleen overweegt een stadionverbod voor een of twee van de hoofddaders.

Bondsdirecteur Rob van Rijswijk zei over de kwestie: "Of Engelsman geschopt dan wel geslagen is, hebben we nog niet kunnen achterhalen. Enig duw- en trekwerk is wel bevestigd. We hebben het in onderzoek, we willen dat de zaak zo snel mogelijk in het reine komt."

Willem II weigert Abdellaoui af te staan aan Marokko

RABAT — De nationale selectie van Marokko begint eind deze maand zonder Yassine Abdellaoui aan de voorbereiding op het WK in de Verenigde Staten. Willem II heeft de achttien-jarige aanvaller geen toestemming gegeven om aan de stage van twee weken deel te nemen wegens de competitieverplichtingen in Nederland.

Ook de Franse clubs Nimes en Chateauroux hebben geweigerd hun internationals aan de Marokkaanse bondscoach Blinda af te staan. De Afrikaanse selectie, aanstaande zomer in Amerika een van de tegenstanders van het Nederlands elftal, komt op woensdag in eigen land bijeen.

In de eerste week van februari wordt deelgenomen aan een toernooi in de Verenigde Arabische Emiraten, waarvoor ook Egypte en Slowakije zijn uitgenodigd.

■ WILLEMSTAD — Damschool Strategia heeft aan diverse zeer jeugdige dammers het Randschijf-diploma toegereikt. Dat nadat die kandidaten met succes hun Randschijf-examen hebben afgelegd. Op de foto de geslaagden en trainer Raoul Alias.

De jaarvergadering van de EUROPESE bank voor wederopbouw en ontwikkeling (EBRD) wordt op 18 en 19 april gehouden in het Russische Sint Petersburg. De vergaderingen vinden afwisselend plaats in Londen, waar de hoofdzetel van de bank is, en in een van de aangesloten landen.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat de

NAVOLGENDE BOUWPLANNEN

met ingang van heden gedurende vijftien dagen voor een iedereen ter inzage liggen bij de Dienst Ruimtelijke Ontwikkeling en Volkshuisvesting aan de Plasa Horacio Hoyer 19. Belanghebbenden kunnen binnen genoemde termijn van vijftien dagen tegen de bouwplannen schriftelijk bezwaren indienen bij voornoemde dienst.
Bezwaarschriften dienen duidelijk aan te geven de naam, voornaam en het adres van de belanghebbende alsmede het belang op grond waarvan men bezwaar maakt.

Bouwplannen:

bouwen woonhuis te Sun Valley kavel Y-18 / 19; bouwen radiator shop te Sucasa kavel 16; bouwen woonhuis te Grote Berg kavel G-44; bouwen woonhuis te Cas Grandi kavel Z-49; bouwen meidenkamer te Tamanacostraat 50; uitbreiden woonhuis te Jongbloedweg 10b; bouwen woonhuis te Koraal Partier kavel B meetbrief 316 / 1989; bouwen woonhuis te Barbouquet kavel X-30; uitbreiden woonhuis te Kaya Lando 15; bouwen woonhuis te Dokterstuin dom. krt. XX kavel 33G; bouwen meidenkamer / washok te Sta. Helena kavel 34; bouwen woonhuis, meidenkamer en washok te Sta. Catharina kavel 60; bouwen woonhuis te Spanish Water Resort kavel 125; bouwen appartementen te Penstraat.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao,
het Hoofd van de Dienst Ruimtelijke Ontwikkeling en Volkshuisvesting,
Ir. E.G. van der Horst.

'Juist dit jaar arrangementen van hoog niveau'

Twijfels onder arrangeurs over juryleden en hun beoordelingen

WILLEMSTAD — Op de ...ede avond van het ...mba Festival '94 ...nken een tiental ...ba's uit vanwege hun ...aagde maar fraaie ...angementen. Met ...e de muziekformaties ...ell i su Orkesta, La ...da Super Jumbo en ...i i su Orkesta blonken ...arbij uit. Er bestond ...hter in het Curaçao Fes...val Center onder de aan...ezige arrangeurs, ...enals op de eerste ...ond, grote twijfel over ... bekwaamheid van de ...ryleden die over de ...rangementen moeten ...rdelen.

Ook gisteravond werd het Curaçaose tumba-festival bezocht. De tumba's die in het begin van de avond werden gepresenteerd, waren aanbeduidend mindere kwaliteit dan die welke later op de avond volgden. Alleen Arnell i su Orkesta, die optrad met vier nummers, kwam goed voor de dag tijdens de eerste helft van de avond.

De tumba's van Jose Alves 'Na Kaha' en die van Carlos Salsbach 'Den Sombra' klonken goed. Bandleider Arnell Salsbach tekende voor beide arrangementen. Het geluid was zuiver de brass section presenteerde zich weer als een van de beste van Curaçao. De blazers gaven vooral in het nummer 'Den Sombra' een nieuwe dimensie aan de tumba.

Na Arnell i su Orkesta was het de beurt aan La Banda Super Jumbo. Deze groep zou oorspronkelijk met zes nummers komen, maar helaas viel oud-tumbakoning Rene Samsom uit. Hij had, volgens eigen zeggen, te weinig tijd gehad om zich goed voor te bereiden op zijn nummer *'Hei Palu, Dal Bai'*. Van de vijf zangers die La Banda Super Jumbo daarna muzikaal begeleidde, was tweevoudige tumba-koning Harry Zimmerman degene die het publiek echt aan het swingen kreeg. Arrangeur van het nummer *'Wega'* van Zimmerman was bassist Clarck Elisabeth. Zangeres Mirugia Elisabeth had verder ook een verrassend goed optreden als tumbavertolkster.

De huidige tumba-koning Irving Llano, die optrad met Gibi is su Orkesta, viel wat tegen. Zijn tumba, met overigens ook een goed arrangement, was niet van hetzelfde niveau als zijn *'Sobredosis di Amor pa Karnaval'* van vorig jaar. Gibi is su Orkesta was versterkt met Grupo Isocco om de tumba van Llano *'Te den bo kurpa'* te presenteren.

Armando Huerta II bleek de verrassing van de avond.

Zijn tumba, getiteld *'E Bus Karnaval Ban Keiru'*, werd met enthousiasme ontvangen door het publiek. Ryan Rogg verraste ook met een van de beste arrangementen voor de tumba van Huerta.

De avond werd besloten met het nummer *'Azijn Banana'* van Nildo Martis. Een zanger die bekendheid geniet voor de klassieker *'Ta un tabla lo bula'*. Hij haalde toen de krantekoppen, omdat hij die tumba minutenlang bleef doorzingen, ondanks de tijdslimiet. Hij zag dat het publiek genoot en trakteerde zijn fans op een muzikale *ñapa*, hoewel dat hem een hoge klassering kostte.

Vanavond vindt de laatste preselectie plaats voor de grote finale van a.s. vrijdag. In tegenstelling tot de twee vorige avonden verwacht de Asosiashon di Musiko i Artista een grotere toeloop van toeschouwers. Dat omdat twee van de populairste muziekgroepen op het eiland vanavond optreden: ERA Outéntiko en Doble R & Super Special Stars.

Iedereen kijkt dan ook uit naar het optreden van *'Tata di Tumba'* Boy Dap en de runner-up van het vorig jaar Rudsel 'Little' Leito, beiden met ERA Outentiko. Ook het optreden van Sydney 'Mr. Saab' Isidora met Doble R, wordt met belangstelling tegemoet gezien.

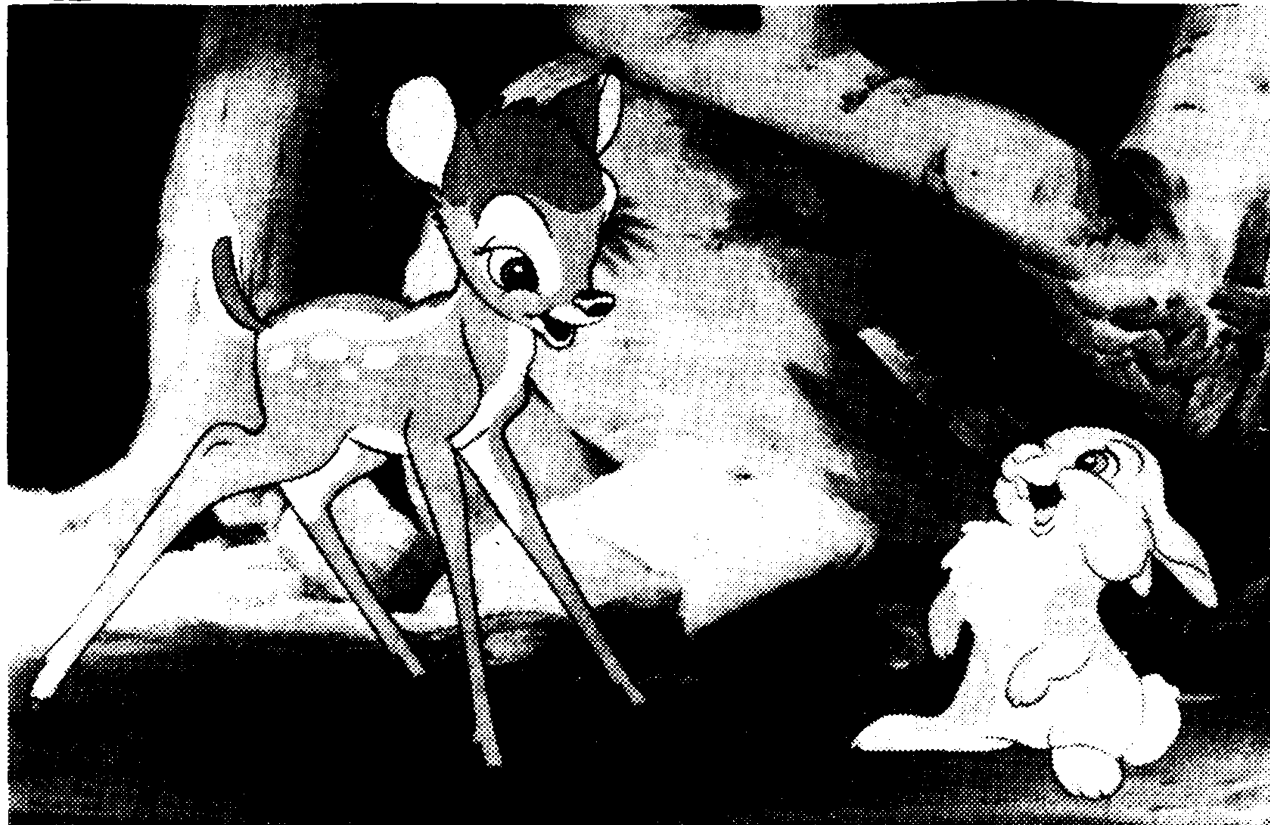
● DENNIS PIKERO

Bandabao heeft recht op goed televisiebeeld

WILLEMSTAD — De buitenparlementaire politieke partij Lanta verzoekt het eilandgebied er zorg voor te dragen dat de ontvangst van TDS-kabelbeelden en het signaal van TeleCuraçao behoorlijk te ontvangen zijn op Bandabao.

Dat staat in een brief. Tot nu toe laat die ontvangst veel te wensen over en is op sommige plekken zelfs niet mogelijk. Ongeacht welke verklaringen er zijn voor de slechte ontvangst stelt de voorzitter Andechi Albert dat het niet te rechtvaardigen valt dat het ene deel van de bevolking bevoordeeld wordt ten nadele van de anderen. Volgens hem moet de overheid er van doordrongen zijn dat het communicatiemiddel televisie niet langer een luxe maar een noodzaak is voor de algemene ontwikkeling van een bevolking.

De brief aan het bestuurscollege is ondertekend door een belanghebbende bewoner van Bandabao die net zo over de situatie denkt als Lanta.

Filmweekeinde: Whoopi en Bambi in Sister Act en supporting act

WILLEMSTAD — 'Sister Act II' draait dit weekeinde in Paradise Movies. Er is ook een supporting act voor Whoopi Goldbergs geestelijke, geestige fratsen: Disney's good old 'Bambi'.

WILLEMSTAD — Sinds de intrede van non Whoopi in Sister Act het kloosterleven niet meer wat het was. In deel één dook derderrangs zangeresje Deloris van Catier alias zuster Mary Clarence onder in het klooster.

In deel twee zien de zusters van St.Francis High hun geliefde zuster (Whoopi Goldberg) terug als zanglerares. Zij mag in een talentenjacht voor de straatjeugd de plaatselijke gangs omvormen tot engelenkoortjes. Zie dan ook gerust uit naar een gospelkoor van hip-hop-rappers.

Deel twee komt niet als een verrassing. Deel een bracht 140 miljoen dollar op en men was nog niet echt uitgekeken op de zingende zusters. Regie: Bill Duke.

Whoopi Goldberg's vlijmscherp gevoel voor humor werd laat ontdekt door Hollywood. haar grote doorbraak was de hoofdrol in Steven Spielbergs 'The Color Purple'. Zij werd daarvoor Oscar-genomineerde. Het gouden beeldje kreeg ze pas echt voor haar rol als medium in de zakdoekenfilm Ghost. De bioscoopkassa's rinkelen tegenwoordig als Goldbergs naam op de filmaftiteling staat. Toch duurde het een half jaar om de makers van Sister Act ervan te overtuigen dat Whoopui de juiste keus was voor de rol die oorspronkelijk was bedoeld voor Bette Midler.

Sister Act II draait zaterdag en zondag om 19.00 en 21.15 uur. Om 17.00 uur is er op die dagen Walt Disney's vertederende jonge hertje Bambi dat al zo'n vijftig jaar huppelt over het bioscoopscherm.

Clinton in dynamische en inspirerende Stae of the Union:

We zijn op goede weg, nog lange weg is er te gaan

WASHINGTON - In een dynamische en geinspireerde toespraak voor het congres en de natie de State of the Union - heeft president Bill Clinton dinsdagavond de plannen van de Amerikaanse regering voor het komende jaar ontvouwen. Daarbij ligt de nadruk op de hervorming van de gezondheidszorg en het sociale bestel, gevolgd door een verdere uitbreiding van economische programma's en een harde aanpak van de misdaad.

Op het gebied van de buitenlandse politiek - dat pas na ruim een half uur aan de orde kwam - onderstreepte Clinton het belang van nucleaire non-proliferatie en van de steun aan de nieuwe democratieën, met name in Rusland en zijn voormalige satellietstaten in Oost-Europa, die de wereld veiliger moeten maken.

De toespraak bevatte inhoudelijk weinig verrassingen. Maar vriend en vijand waren het erover eens dat Clinton een voortreffelijke toespraak hield, waarin hij in een voor ieder begrijpelijke taal de problemen van de Verenigde Staten uiteenzette en de logische samenhang aantoonde tussen de binnen- en buitenlandse problemen waarmee het land wordt geconfronteerd. Wij zijn op de goede weg, was de boodschap van Clinton, maar we hebben nog een lange weg te gaan.

ALS REAGEN

Het was een toespraak die het midden hield tussen de visie die John Kennedy uitstraalde en de pak...de symboliek waarvan Ronald Reagan zo effectief gebruik maakte. Net als Reagan greep Clinton naar zijn pen om het congres en de natie te tonen dat ieder wetsvoorstel dat niet een verzekering van alle ziektekosten voor alle Amerikanen inhoudt, door een veto zal worden getroffen.

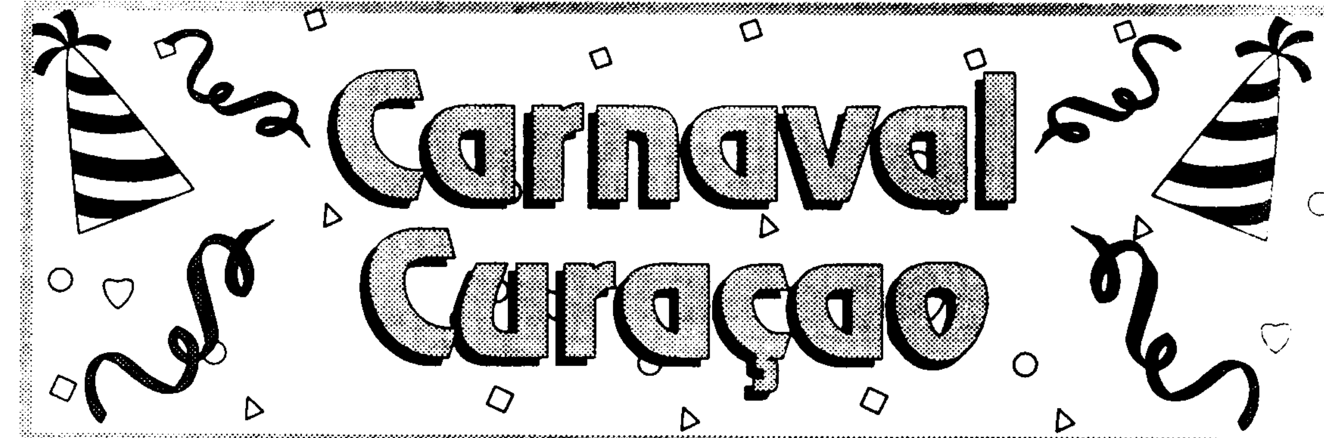
BILL CLINTON

Hij liet verder, in de stijl van Reagan, een politieman in het publiek opstaan als symbool voor de moedige wijkagent die in de strijd tegen de misdaad de burgers een gevoel van veiligheid moet geven. Net als Kennedy gaf hij blijk van zijn visie hoe de burger aan de ene kant beveiligd moet worden tegen geweldddadige misdadigers, maar hoe aan de andere kant de zwakken en misdeelden in de samenleving de helpende hand moet worden geboden om hun de waardigheid terug te geven waar zij als ieder ander recht op hebben.

Voor president Clinton was de kunst om zoveel mogelijk de Republikeinen, die zijn hervormingsplannen hebben bekritiseerd, de wind uit de zeilen te nemen. De Republikeinen betogen dat de president een topzware gezondheidszorgsbureaucratie wil creeren die meer problemen oplevert dan oplost.

Clinton onderstreepte dat hij als president de burger niet afhankelijk wil maken van de overheid en bureaucratie, maar juist zelfstandig en onafhankelijk wil maken: Via zijn economische plannen moeten mensen behoorlijke banen krijgen. Via een alomvattend ziektekostenpakket moet hun toekomst worden verzekerd, door hervorming van de sociale wetgeving moeten de armen impulsen krijgen weer aan de slag te gaan.

De grootste concessie aan de Republikeinen was de kreet dat geweldddadige misdadigers die drie keer zijn veroordeeld automatisch levenslang krijgen. Daarvoor gebruikte de president een variatie op de populaire honkbalterm "Drie maal slag en je bent in, niet uit", maar dan in de gevangenis, natuurlijk. Een kreet die de Republikeinen meestal gebruiken en die het overal in het land goed doet, maar slechts beperkt effect heeft omdat de meeste geweldddadige misdrijven niet onder federale maar staatswetten vallen.

TERWIJL HET TUMBAFESTIVAL op Brievengat in volle gang is, worden alle voorbereidingen getroffen voor Plaza's jump-up die donderdagavond plaatsvindt. Iedereen is van harte welkom om gezellig door Punda te komen jumpen en naderhand rond het zwembad verder te dansen. De muziek wordt verzorgd door onder meer Brass Express, Brass Revolution en Band Obsession. Ook Cesario's Dance Creation treedt op. Voor deelname dient men zich tegen 19:30 uur ter hoogte van het Plaza hotel te verzamelen om dan vanaf acht uur door de straten te jumpen. Voor vijftien gulden kan men een T-shirt afhalen bij de informatiebalie van het Plaza Hotel (tel. 612500).

OP HET KANTOOR van Grupo Hospital waren gisteren geen kaarten voor de verkiezing van carnavalskoningin meer te koop. Als men geluk heeft kan men misschien bij de kandidaten nog kaarten krijgen. Zoals ieder jaar zijn de kaarten dagen voor de verkiezing uitverkocht. Broeder Gerrit Fabian, coördinator van de groep, lag gisteravond vroeg in bed vanwege hevige hoofdpijn, maar na het beluisteren van enkele tumba's via de radio, is hij zeker van plan vanavond naar Brievengat te gaan.

*****

HET HOOFD VAN de dienst Openbare Werken (DOW) heeft besloten vanavond het festival te gaan bezoeken. De voornaamste reden hiervoor is dat niet minder dan drie ambtenaren van deze dienst vanavond optreden, te weten Farley Lourens, Kenneth Juliet en Elia Isenia (eerste tumbakoningin 1991). Tweehonderd kaarten werden gisteren door de werknemers van DOW gekocht. Farley Lourens is tevens voor de derde achtereenvolgende keer tot winnaar van de jingle gekozen.

*****

DE PRESENTATOR van het radioprogramma Perspectiva Mariano Heyden is druk bezig met het maken van posters van zijn dochter Jutine Heyden, die aanstaande zondag voor het eerst aan het tumbafestival van Koprokamu zal deelnemen. De compositie *No tin edat* is van haar moeder Reina en gaat over Oude Moeke. De melodie is van Keke Willems en het arrangement van Jesus Martinez. De rest hoort u zondag. Volgens goede bronnen heeft Mariano voor het laatst in een koor van de vierde klas op de lagere school gezongen. Sindsdien werd door koordirigenten geen beroep meer op hem gedaan. Misschien komt vaders lieve dochter Justine beter voor de dag.

KANARIES VANAVOND in het Curaçao Festival Center, nou ja bijna een echte kanarie dan, namelijk *El Canario* Jose Alberto. Hij treedt vanavond als gastzanger op met de groep Era. Alberto zingt een compositie van Ike Jesurun, half Spaans half Papiaments. Hij is een goede salsa-zanger en zal deze tumba waarschijnlijk op zijn volgende CD opnemen.

WIE DACHT DAT alleen Curaçaoënaars tumba's kunnen zingen, vergist zich. Twee jaar geleden waagde Peter van der Pligt, een Europese Nederlander zich met zijn *Kumpli Ku Ne* in de tumbastorm. Peters tumba werd tot de populairste tumba van dat jaar uitgeroepen. Vorig jaar was het Jose Alves, van Portugese afkomst, maar hier geboren. Misschien zal Feco Gomes volgend jaar de Japanse zangeres Nora van Orkesta de la Luz benaderen om in het kader van de viering van het vijfde lustrum van het tumbafestival een tumba te komen zingen. Als zij goed salsa kan zingen, zal onze heerlijke tumba voor haar zeker geen moeilijkheden opleveren. Feco het woord is aan u.

*****

BIJZONDER MOOI was de presentatie van de groep Floribel, die gisteren tijdens het tumbafestival op een voortreffelijke wijze ons volkslied ten gehore bracht. Het deed even denken aan de professionele zangkoren, die bij grote buitenlandse evenementen optreden. Het is zeker de moeite waard als deze groep aanstaande vrijdag op de finale-avond nog een keer optreedt.

*****

BIJ THE GIPSIES hoort men niets over hun jump-up van zaterdag 5 februari. De reden hiervoor is dat de kaarten, die vanaf vorig jaar werden gereserveerd, sinds december zijn uitverkocht. Men hoeft op geen enkele ... geen zwarte - markt te gaan zoeken, want ze zijn echt op.

*****

Deze bekende groep, die dit jaar voor de zesde maal ... de carnavalsoptocht deelneemt, heeft voor aanstaande maandag 20 uur een zeer belanrijke en verplichte vergadering bijeengeroepen voor al haar leden. De vergadering wordt gehouden aan de Mataciastraat 6. In tegenstelling tot voorafgaande jaren start men de jump-up dit keer niet bij het Pirecollege op Damacor, maar op de parkeerplaats van Kodela aan de Dokweg. Men volgt de route Dokweg - Emancipatie Boulevard - Schouwburgweg - Rooi Catootjesweg - Schottegatweg Oost - Emancipatie Boulevard - Regentesselaan -Magrietlaan - Rust & Burghlaan en Rust& Burgh (eindpunt).

*****

ER IS VOLOP muziek van onder andere Era, Gibi i su Orkesta en The Happy Peanuts. Na aankomst op Rust & Burgh wordt het feest tot twee uur's nachts voortgezet met Era en Happy Peanuts. Op Selikor wordt een beroep gedaan om de laag hangende takken op de Schouwburgweg wat af te kappen, zodat de hoge voertuigen er zonder problemen langs kunnen. Directeur Jean Francisca, een carnavalsvierder van Grupo Pa Pasa Un Pret, zal hiermee zeker rekening houden.

GELUKKIG KRIJGEN wij vanavond geen composities over taarten. Maandagavond was er een en gisteravond zelfs twee. Het ging allemaal over bolo (taart) en wij denken dat de jury wel genoeg van de verschillende taarten heeft genoten.

*****

HET OP HET LAATSTE ogenblik niet-optreden van Rene Samson was voor zijn grote aanhangers wel een teleurstelling. Rene Samson, tumbakoning van 1977 en ... eerste finalist van 19.. moest gistermorgen rond ... uur met de band oefenen maar kwam niet opdagen. De manager van La Banda Super Jumbo, de bekende Don Luis, betreurde dit ten zeerste, want hij moest enkele andere zangers afzeggen, daar men maximaal zes zangers kan begeleiden.

*****

GISTERAVOND was er duidelijk een verschil te merken met de eerste avond voor wat betreft de muziekgroepen. De beste op deze avond waren:

zeker Arnell i su Orkesta, Gibi i Orkesta en La Banda Super Jumbo. Er waren leuke composities zoals die van Armando Huerta van de Bus en ook Irving Jano, die versterkt werd door Isocco. Surveyors Super Stars, die als tiende muziekgroep moest optreden, liet het afweten.

*****

VANAVOND zal het echt druk worden, want dan komen de mensen kijken wie echt zullen kwalificeren. Sidney Mr. Saab Isidora (1x), Efraim Gumbs (1x), Elia Isenia (1x) en Boy Dap (9x) zijn vanavond van de partij. Zoals bekend deed de zeer gefrustreerde Boy Dap vorig jaar niet mee. De grootste reden volgens hem was dat hij niet als winnende tumbakoning werd gewaardeerd. *By the way*, Boy Dap is geen tumbakoning maar een tumbakeizer. En hij komt vanavond met terugwerkende kracht terug.

De waarde van de IRAAKSE dinar is afgelopen weekeinde op een historische dieptepunt beland. Vrijdagavond bracht een dollar 190 dinar op tegen 165 op dinsdag. Tegen de officiële koers is een dinar 3,2 dollar waard. Door de waardevermindering zijn de prijzen van levensmiddelen drastisch gestegen. Loonsverhogingen houden daar geen gelijke tred mee.

***

De kaviaarproduktie in IRAN, is afgelopen seizoen met 30 procent afgenomen. Van september tot en met januari werd 130 ton op de markt gebracht tegen 180 ton een jaar eerder. Iran wijt de vermindering aan de vervuiling van de Kaspische Zee en de

Simabo eist duidelijker taalbeleid van BC

Wat is er gebeurd met het geld voor basisonderwijs?

KRALENDIJK — Het bestuur van de onderwijsvakbond Simabo is tevreden met het initiatief van het Bestuurscollege om de leerkrachten van de basisscholen weer opnieuw een kans te geven een bijscholingscursus in het Papiamentu te volgen, daarmee kan de noodzakelijke bevoegdheid gehaald worden om les te geven in het vak Papiamentu.

Simabo-voorzitter Riet Sealy zegt dat de Simabo verschillende malen de aandacht heeft gevraagd van het hoofd van de afdeling Onderwijs Pancho Cecilia over de situatie in het basisonderwijs van Bonaire. Het vak Papiamentu is namelijk een verplicht vak, maar krijgt volgens de Simabo niet de plaats die het verdient. Op verschillende scholen, aldus het Simabo bestuur wordt geen les gegeven in de landstaal omdat de bevoegde leerkrachten daarvoor ontbreken. Bovendien zijn de laatste jaren weer een aanzienlijk aantal Europese Nederlandse en Surinaamse leerkrachten aangetrokken die uiteraard het Papiamentu niet beheersen. Er zijn dus maar weinig scholen waar het vak Papiamentu wordt gegeven, zoals dat eigenlijk behoort.

"Wij hebben begrip voor de huidige situatie, maar eisen toch wel van het Bestuurscollege dat er een beleid komt op het gebied van het taalonderricht. Zeker nu er een duidelijke ontwikkeling is op Curaçao, waar in de eerste twee leerjaren het Papiamentu als voertaal zal worden geïntroduceerd". Dat zegt Riet Sealy, voorzitter van de Simabo, die er op wijst, dat het beleid van de gedeputeerde van Onderwijs Ramoncito Booi er op gericht was, dat Nederlands zonder enige aanpassing werd geïntroduceerd en waarbij Papiamentu volledig werd genegeerd.

Een ontwikkeling die de Simabo trouwens al van te voren zag aankomen toen de gedeputeerde van Onderwijs de heren Okke de Jager en Sietse Veenman als adviseurs aantrok en hen opdracht gaf een beleid samen te stellen zonder daarbij de mensen in het veld te betrekken. De Simabo is overigens niet van mening, dat het Nederlands uitgebannen moet worden. "Maar dat staat los van de noodzaak van kennis van de moedertaal, de regelmatige bijscholing van de zittende leerkracht, de lokale aanpassing van de in gebruik zijnde methoden en een behoorlijke begeleiding die gebaseerd is op een beleid". Aldus de wensen van het Simabo-bestuur, dat erg benieuwd is of de invoering van de methode Taalkabaal bijgedragen heeft aan het optrekken van het Nederlandse taalniveau van de basisschoolleerlingen.

Ten slotte wil de Simabo weten, wanneer onderwijsadviseur Okke de Jager met een onafhankelijke en onpartijdige commissie zal controleren wat er eigenlijk gebeurd is met al het geld dat de Nederlandse regering in het basisonderwijs heeft gestopt. "Wij volgen de ontwikkeling met belangstelling", aldus Riet Sealy Clappers, voorzitter van de onderwijsvakbond Simabo.

Nieuwe biljartclub

KRALENDIJK — Sedert 23 januari beschikt Bonaire over een nieuwe biljartclub. De 'Stoten Voor Plezier' (SVP) speelt niet het Amerikaanse poolsysteem, maar het Europese kader biljart. "Het gaat ons niet om de eer, maar om het beoefenen van de sport". Dat zegt Luc Blok namens het bestuur.

Gespeeld wordt in de Caribbean Club, waar volgens de SVP een aanvaardbaar biljart staat. De oprichting van de club werd gevierd met een fraai stukje kaderspel van de uit Nederland gearriveerde spelers Bouwman en Zeeman die verbluffende staaltjes techniek lieten zien. Zeeman overklaste echter zijn tegenstander volledig.

Voorlopig zal het ledenbestand van de club niet worden uitgebreid, zo liet woordvoerder Blok de Amigoe weten. De capaciteit van de Caribbean Club laat dat voorlopig niet toe. "Bonaire is een biljartvereniging rijker, waardoor er een nieuwe impuls wordt gegeven aan het kaderspel. Tevens worden de wat ouderen van de straat gehouden. En dat is ons tweede doel", aldus bestuurslid Luc Blok in een persverklaring aan de Amigoe. Blok is ook degene waar eventuele donateurs zich kunnen aanmelden.

AGENDA BONAIRE

POLITIE:	**8000/**
BRANDWEER:	**8222/**
TAXICENTRALE:	**8845**
HOSPITAAL:	**8900/**
fax	**7446/**
alarmnr.	**14**
BEJAARDENTEHUIS:	**8350**

OPENBARE BIBLIOTHEEK
openingstijden voor het publiek:
Kralendijk:
maandag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en donderdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.30 uur.
Rincon:
woensdag van 14.00-18.00 uur en vrijdag van 14.00-17.30 uur.

POSTKANTOOR
(openingstijden)
Zegelverkoop
Kralendijk (tel.: 8508): maandag t/m donderdag van 07.30/12.00.13.30-17.00 uur; vrijdag van 07.30-12.00/13.30-16.00; zaterdag gesloten.
Rincon (tel.: 6214): maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur; zaterdag gesloten.
Geldloket
(Postwissels, Postspaarbank, Sigucheque en Giro Betaalkaart)
Kralendijk en Rincon: maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur; zaterdag gesloten.

SERVICE CLUBS
Lions: informatie H. van Bommel, tel.: 8896.
Rotary: woensdag 12.00 uur - Restaurant Beefeater.

SLACHTHUIS LVV
(tel.: 4393)
open van maandag t/m vrijdag van 06.00-14.30 uur. In verband met planning van te voren aantal slachtdieren bij keurmeester melden.

DIERENARTS
(Kaya Lagoen 24-A, Antriol)
spreekuren maandag, woensdag en vrijdag van 13.30-14.30 uur; spreekuur te Rincon elke donderdag van 17.00-17.30 uur bij Hulpbestuurskantoor.
Voor **spoedgevallen** gelieve tel.: 4255 te bellen of fax 7655.

STICHTING DIERENASIEL BONAIRE
Bonaire Animal Shelter Foundation
(Lagunweg 26. Tel.: 4989)
openingstijden maandag t/m zaterdag van 08.00-12.00/15.00-17.00 uur.

KLACHTEN(BEZORGING)
Shon Ma Carolina, Blvd. J. Abraham 15, tel.: 8204 (na 18.00 uur tel.: 8342).

Vertegenwoordigers van TCB op bezoek

KRALENDIJK — Onlangs waren alle vertegenwoordigers van de Tourism Corporation Bonaire (TCB) bijeen op Bonaire. Twee weken besprak TCB-directeur Ronnie Pieters zijn marketingplannen voor 1994 met deze vertegenwoordigers uit Amerika, Europa en Venezuela. Op de foto de directeur van TCB met zijn 'marketing' staf en de vertegenwoordigers uit het buitenland.

Volgens partijleider Rudy Ellis

UPB haalt weer drie zetels bij verkiezingen

KRALENDIJK — Hoewel het vertrouwen van partijleider Rudi Ellis in het positieve resultaat van de komende Statenverkiezingen heel erg groot is, laat hij niet na zijn politieke opponenten op persoonlijke basis aan te vallen. Vooral zijn zwager Jopi Abraham moet het ontgelden. De angst voor een herhaling van 1983 en 1985 zit kennelijk diep geworteld bij de UPB.

Ellis zegt zijn vertrouwen in het positieve resultaat op 25 februari gebaseerd te hebben op een realistische calculatie van cijfers en resultaten van voorgaande jaren. Hij ziet een groot wantrouwen bij de bevolking voor de andere partijen. "Paboso heeft een salto mortale gemaakt door Broertje Janga binnen te halen. Daarmee wordt de bestemming van de Paboso erg negatief. Hun imago is beschadigd en hun kansen zijn wel heel erg klein. Maar met de partij van Abraham is het nog erger gesteld". Dat zijn de woorden van Rudi Ellis, die zich kennelijk minder zorgen maakt over Nochi Willem en de Paboso dan over zijn zwager Jopi Abraham en de Partido Democratico Boneriano.

"Abraham op de lijst van de PDB is fataal. Zijn verleden is droevig en was een regelrechte ramp voor de rode partij. Als later de bittere waarheid over Jopi Abraham duidelijk wordt, dan zal de bevolking zich bewust zijn, dat het eindpunt van de Partido Democratico een rampspoed is. Zij zullen bij de verkiezingen zonder medelijden weggemaaid worden". Dat zegt Ellis, die er van overtuigd is, dat de grote meerderheid de UPB weer drie Statenzetels zal geven. Hij acht het twijfelachtig of de andere partijen de kiesdeler wel zullen halen. "Dat betekent dat de UPB alleen de kiesdeler haalt en dus de drie beschikbare Statenzetels krijgt", aldus de scherpe calculatie van partijleider en partijvoorzitter Rudi Ellis van de UPB.

BONAIRE COMMENTAAR

Democratisch

DE MANIER WAAROP partijleider en ex-minister Rudi Ellis gniffelt dat de andere partijen de kiesdeler toch niet halen en 'dus de meerderheid van de kiezers zal zorgen dat de UPB weer drie Statenzetels haalt', is op zijn minst gênant te noemen voor de intelligentie van het Bonaireaanse kiezersvolk. Het systeem van de verdeling van de Statenzetels zou dringend op de helling moeten. De verdeling druist namelijk in tegen alle vormen van een democratie. In casu behaalde Ellis en zijn partij bij de Statenverkiezing van 16 maart 1990 met hun 2785 stemmen zegge en schrijven één zetel. De beide andere zetels zijn als restzetels aan de UPB *geschonken*. Niet omdat "de meerderheid van de kiezers gezorgd heeft dat de UPB 3 zetels behaalde", maar domweg omdat Bonaire nu eenmaal in de Staten recht heeft op 3 zetels.

Dat de UPB het 'enige alternatief' is zoals Ellis zegt, is trouwens een heel subjectieve opmerking. Inderdaad heeft de UPB met 2785 stemmen de verkiezing gewonnen. Dat was 53.11% van de totaal uitgebrachte stemmen. Maar dat betekent dus dat de UPB in de praktijk slechts het vertrouwen heeft van de helft van de bevolking. Het is voor de UPB te hopen dat deze helft nog steeds het vertrouwen heeft in een partij en een partijleider die het afgelopen jaar toch wel erg sterk bekritiseerd werden. Dan mag Ellis de door SGB-docent Arthur Sealy gehouden enquêtes wel onbetrouwbaar achten omdat de enquêteurs volgens Ellis 'uit de rode hoek zijn gerecruteerd' maar de ex-minister moet voor ogen houden, dat gewone enquêtes en parlementaire enquêtes deze keer eens niet door de UPB beïnvloed kunnen worden.

Kiesdeler

ALS ENQUETES en prognoses bepalend zouden zijn voor de samenstelling van de Staten van de Nederlandse Antillen, dan was het niet nodig om op 25 februari 1994 verkiezingen te houden. Helaas kunnen we niet op enquêtes dichtvaren en nog veel minder op de prognoses van politici. Dit soort voorspellingen speelt een aanzienlijke rol op een eiland, waar kiezers — gezien de fikse represailles — maar beter kunnen zorgen tot de winnende partij te horen.

Toch zijn er wel indicaties die een beeld geven van een mogelijke verkiezingsuitslag. Dat is bijvoorbeeld wanneer er bij het kiezersvolkje ongenoegen bestaat over het beleid — of juist het gebrek aan beleid — van de eerder gekozen partij. Het kan ook zijn dat de indruk bestaat dat partijleiders zich ten koste van de gemeenschap hebben verrijkt. Het duidelijkst is de indicatie evenwel, wanneer er binnen een partij een breuk is ontstaan.

Bij alle prognoses van de heren politici moeten de kiezers derhalve de werkelijkheidszin onderscheiden. Als partijleider Rudi Ellis bijvoorbeeld zegt, dat de oppositiepartijen de kiesdeler niet halen, dan is de wens de vader van de gedachte. Ingegeven door angst, dat de Partido Democratico Boneriano (PDB) ook de stemmen zal trekken van de van de UPB afgescheiden Alipio Goeloe en Arthur Domacasse. Samen behaalde het tweetal dissidenten namelijk 651 stemmen die afgetrokken moeten worden van de UPB en opgeteld moeten worden bij de PDB. Daarmee heeft de PDB dan al 2108 stemmen. En daarbij zijn nog niet de stemmen geteld van Pabosovoorzitter Ewald Abdul, die nu de lijst van Abraham steunt.

Ook de Paboso is niet uitgeschakeld voor de kiesdeler. De partij behaalde bij de laatste verkiezingen 1079 stemmen. Met een goede campagne van lijsttrekker Regina Janga kan Rincon voor een grote verrassing zorgen. Rincon is goed voor meer dan 1100 stemmen. Ook de UPB behoeft zich vermoedelijk geen zorgen te maken. De kern van de partij is zeker goed voor de kiesdeler. Maar meer ook niet. En dat is al veel meer dan de 910 stemmen die de UPB volgens de enquête van Arthur Sealy krijgt.

Haakmat: het komt met Suriname nooit meer goed

AMSTERDAM/PARAMARIBO — "Het komt nooit meer goed met Suriname. Er is sprake van een nonontwikkeling. In mijn ogen is het land definitief afgegleden naar Zuidamerikaans niveau". Dat zegt de Amsterdamse advocaat Andre Haakmat, ooit vice-president, minister van Buitenlandse Zaken en Justitie van Suriname ten tijde van het militaire bewind. Haakmat is gestopt met zijn wekelijkse columns in de "Weekkrant Suriname", omdat hij er geen brood meer in ziet de ontwikkelingen in zijn geboorteland van commentaar te voorzien. De affaire-Zeeuw was voor Haakmat de druppel die de emmer deed overlopen. Zeeuw, voormalig hoofd van de militaire politie, rechterhand en vriend van oud-dictator Desi Bouterse, verzette zich met succes tegen zijn arrestatie, stemde uiteindelijk in met zijn aanhouding en verhoor en werd vervolgens na een week vrijgelaten.

"Ook president Venetiaan is dus niet in staat gebleken de rechtsstaat en de democratie te herstellen. Ondanks een president met tien schone vingers, ondanks Nederlandse steun aan justitie en politie, ondanks het vertrek van Bouterse uit het leger zijn ze er niet in geslaagd zelfs één verdachte van cocaïnehandel te arresteren", stelt Haakmat in een interview met "Het Parool". Hij is ervan overtuigd dat de groep van 16 coupplegers uit 1980 het nog steeds in Suriname voor het zeggen heeft.

Hij voorspelt dat de oude partijen het bij de komende verkiezingen zullen afleggen tegen Bouterse. "Hij kan straks tonen dat de oude partijen er niet in zijn geslaagd de economische crisis op te lossen. En hij heeft zijn uniform uitgegaan, dus niemand kan hem iets verwijten".

"Op Bonaire beloofden de partijen drie jaar geleden de economie te saneren, maar er is nog niets gebeurd. Ze zeggen wel dat ze het mes zetten in het ambtenarenapparaat, maar ze doen niets. De Surinaamse politiek is er alleen maar op gericht de Hollanders een poot uit te draaien. Venetiaan zit er als zetbaas in opdracht van de oude partijen om het resterende miljard ontwikkelingsgeld binnen te halen. Ja, ja zo is het. En ze hebben haast, want als bij de volgende verkiezingen Bouterse aan de macht komt, kunnen ze het geld wel vergeten".

Bouterse is volgens Haakmat nu de rijkste man van het land. Hij heeft in elk bedrijf dat hij runt een Hindoestaanse partner. Jaggernath Lachmon, de leider van de Hindoestaanse VHP en parlementsvoorzitter onderhoudt uitstekende contacten met de voormalige militaire leider, zegt Haakmat. "Ze hebben geregeld politiek overleg. Lachmon heeft een zeer goede, want matigende invloed op Bouterse.

Dat — samen met de economische banden — moet wel leiden tot een nieuwe politieke coalitie". Volgens Haakmat is Lachmons grote verdiensten dat hij de etnische spanningen in het land heeft laten weten te beheersen. "De etnische problemen zijn een nachtmerrie van Suriname. Daarom poogt hij voortdurend de groepen te verbroederen. Polarisatie tussen arme creolen en rijke hindoestanen moet worden voorkomen". Hij vindt dat Nederland door voortdurend op de rem te trappen voor wat betreft ontwikkelingshulp een verstandige politiek voert.

De Nationale bank van JOEGOSLAVIE voert vanaf maandag een geldhervorming door in Servië en Montenegro. Er komen nieuwe bankbiljetten. De koers van de nieuwe dinar wordt ondersteund door economische maatregelen. De economie zucht onder de economische sancties en de uitgaven aan de oorlog in Bosnië. De inflatie van vorig jaar wordt geraamd op een miljard procent.

Caiquetio wint en speelt gelijk

KRALENDIJK — De twee wedstrijden die de Arubaanse junioren van de voetbalclub Caiquetio Aruba op Bonaire hebben gespeeld, leverden 3 punten op. In de eerste wedstrijd van de B-junioren tegen een ploeg uit Rincon werden de punten gedeeld. Voor Aruba scoorde Nestor Martina, voor Rincon Angelo Sint Jago.

In het stadion van Kralendijk speelden de Arubanen tegen een selectie van de wijken van Bonaire. De laatsten bleken niet opgewassen tegen de junioren van Caiquetio die met 2-1 wonnen. Beide Arubaanse doelpunten werden gemaakt door Richinel Besselink, terwijl Elton Alberto de eer voor Bonaire wist te redden.

AEGON heeft een Euro-obligatielening van Nf 250 miljoen uitgegeven tegen een rente van 5,125 procent. De lening wordt in haar geheel afgelost op 23 februari 1999. De uitgiftekoers is 100,25 procent waardoor het effectief rendement 5,07 procent bedraagt.

Gedeputeerde Ramoncito Booi:

WEB-tarieven voor water en elektra weer op de helling

KRALENDIJK — De Bonaireaanse overheid zal een onderzoek laten verrichten naar de consumentprijzen van water en electriciteit. Dat zal niet beperkt blijven tot de huishoudelijke gebruiker, maar ook ten aanzien van de levering van aan de knoekoe-eigenaars en bedrijven zoals hotels die gewoonlijk flinke afnemers zijn. De overheid zal een deskundige aantrekken die de gevraagde prijzen zal doorlichten.

In een verklaring van gedeputeerde Ramoncito Booi die via het lokale radiostation werd uitgezonden deelde Booi mede, dat de eerder aangekondigde verhoging van de brandstofclausule van 5.3 cent werd teruggebracht tot 1 cent. Ook zei Booi, dat er een diepgaand onderzoek ingesteld zou worden naar de berekening van de huidige prijzen. Dat zou ten voordele moeten strekken van de consument, maar tevens een garantie zijn voor het WEB n.v., dat het voortbestaan van het utiliteitsbedrijf niet in een financieel gevaarlijke positie zal komen.

Volgens de gedeputeerde zal het uitgangspunt zijn, dat het tarief van het WEB n.v. overeenkomstig zal zijn met een gegarandeerde, ongestoorde ontvangst van stroom en water van goede kwaliteit. De deskundige die daarvoor aangetrokken wordt, zal in de eerste plaats aan tafel gaan zitten met de directie van het WEB n.v., met het onlangs aangetrokken nieuwe hoofd van de afdeling Economische Zaken en met de afdeling Financiën.

Na een gegronde studie van alle aspecten zal dan door de (niet nader genoemde) deskundige een voorstel gedaan worden. Om een juist inzicht te krijgen van de situatie zal het volgens de gedeputeerde van belang zijn dan ook groeperingen zoals de Bonaire Hotel and Tourism Organization (Bonhata), de Kamer van Koophandel (K.v.K.), de Vereniging van Bedrijfsleven (VBB) en de besprekingen. Het Bestuurscollege zal een commissie samenstellen uit leden van de eilandsraad.

Getracht zal worden om ook een gerede oplossing te vinden voor de levering van water aan knoekoe-eigenaren. De overheid zal namelijk de waterleiding aan de knoekoe-eigenaren via de daarvoor geslagen bronnen, in handen geven van het WEB n.v. Dan moet er echter eerst een tarief bepaald worden voor het water en de daarbij behorende levering. Naar de mening van gedeputeerde Booi, moet de bepaling van het tarief niet uitsluitend in handen liggen van het utiliteitsbedrijf. Vermoedelijk zal het Bestuurscollege voorstellen, dat er een soort financiele hulp wordt verleend in de vorm van subsidie. "Dat is naar mijn mening de verantwoordelijkheid van de overheid", aldus gedeputeerde Ramoncito Booi tijdens zijn verhaal voor de lokale radio.

Ten slotte zal er een tarief moeten komen voor afnemers die relatief veel water gebruiken. Dat zijn dan speciaal de hotels. Booi zegt inmiddels wel in de gaten te hebben, dat het verbruikerssysteem op Bonaire niet klopt. "In de rest van de wereld wordt meerverbruik nooit bestraft. Meerverbruik maakt de kosten voor de gebruiker relatief lager", aldus de opmerking van gedeputeerde Booi. Hij denkt dan ook dat de prijs voor de hotels verlaagd dienen te worden. "Zij moeten dan echter wel zorgen, dat zij hun zaken zelf ook in orde hebben. Geen lekkende waterleidingsbuizen en een beter efficienter gebruik van electriciteit". Dat is de voorwaarde van gedeputeerde Booi om de kostprijs van grootverbruikers te verlagen.

Ten slotte merkte Booi op, dat er ook een afdoende regeling zal moeten komen voor personen die een water- en electriciteitsaansluiting vragen omdat zij een huis willen bouwen. Momenteel worden door het WEB n.v. aansluitingskosten gevraagd die tussen de 3 en 3,5 duizend gulden liggen.

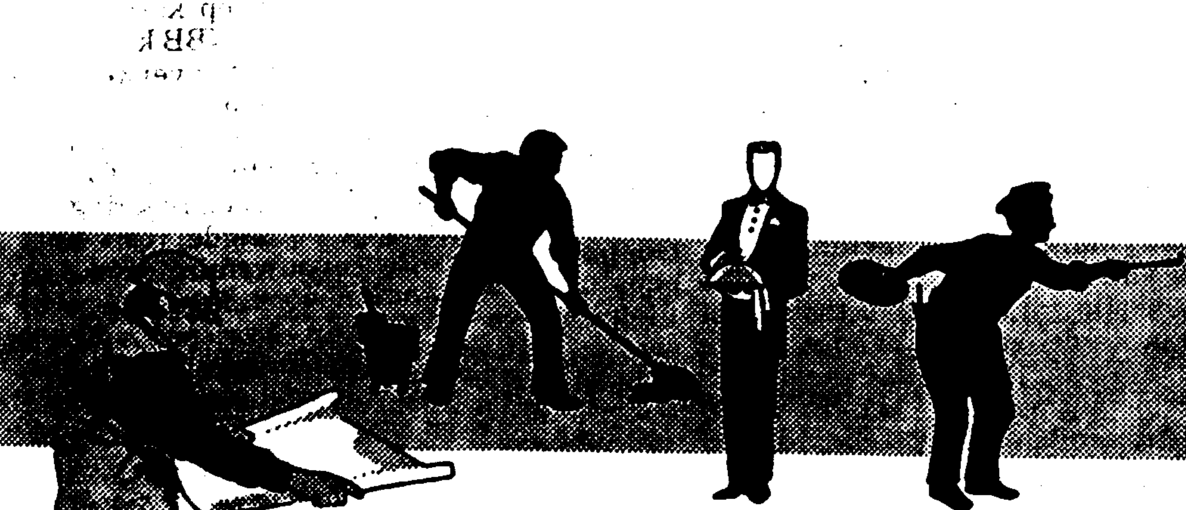

Bewaar deze pagina met handige adressen en telefoonnummers

Heeft u belangstelling voor deze pagina? Bel 672000

KOERSEN CENTRALE BANK

NOTERINGEN BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK) GELDIG OP WOENSDAG 26 JANUARI 1994 EN TOT NADER ORDER:

VALUTA		AANKOOP	VERKOOP AAN PUBLIEK
US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.330	1.350	1.370
POND STERLING	2.590	2.645	2.705
NED GLD	90.34	91.06	91.86
ZW FRANCS	120.65	121.37	122.17
FR FRANCS	28.72	29.82	30.52
DUITSE MARK	101.32	102.04	102.84
IT LIRE	0.72	1.02	1.08
AR FLORIN	98.00	100.00	*100.20
			**100.00
JAPANSE YEN	160.77	161.63	162.43
ECU	-.-	198.90	199.70

*VOOR BANKPAPIER
**VOOR OVERBOEKINGEN EN BANKCHEQUES

INGEVOLGE ARTIKEL 12 VAN HET CENTRALE BANK-STATUUT STELT DE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK) DE KOERSEN VAST VOOR HET DEVIEZENVERKEER:

DISCONTO: 5%
BELENINGSRENTE: 6%
CD RENTE 1 maand: 2%

,25% obl. 1989/1994 koers: 100,91% Eff. rendement 5,75 % Land
,00 % obl. 1989/1999 koers: 100,00% Eff. rendement 8,00 % Land
,25% obl. 1989/2004 koers: 99.14% Eff. rendement 8,375% Land
,625 % obl. 1990/1995 koers: 103,79% Eff. rendement 6,375% Land
,50 % obl. 1991/1996 koers: 103,82% Eff. rendement 7,00 % Land
,875 % obl. 1993/1996 koers: 102,61% Eff. rendement 6,50% Land
,50% obl. 1992/1997 koers: 104,15% Eff. rendement 7,00 % Eiland
,625 % obl. 1992/1997 koers: 104,26% Eff. rendement 7,20% Eiland
,625% obl. 1993/1998 koers 103.83% Eff. rendement 7,50% Eiland
,00% obl. 1993/1998 koers 101.36% Eff. rendement 7.625% Eiland

FINANCIEEL NIEUWS

Dollar blijkt niet onder indruk

AMSTERDAM - In de koers van de Amerikaanse dollar is dinsdag nauwelijks verandering gekomen. Bij het slot van de handel op de wisselmarkt in Amsterdam werd Nf 1,9630 genoteerd tegen een slotkoers van Nf 1,9620 op maandag.

Ook het aan het eind van de middag gepubliceerde indexcijfer voor het vertrouwen van de Amerikaanse consument in de economie, kon de dollar niet in beweging brengen. De index ging verder omhoog van 79,8 in december naar 83,2 deze maand. Het was het eerste economische gegeven over januari. Voor december was in eerste instantie een cijfer van 80,2 opgegeven.

De Amsterdamse effectenbeurs werd dinsdag naarmate de dag vorderde steeds meer beinvloed door aanbod. In de ochtend had de vraag nog de overhand, maar dalingen op de belangrijkste buitenlandse beurzen gooiden roet in het eten. Uiteindelijk namen winstnemingen het heft in handen en zakten de koersen.

De beursbarometer AEX die aanvankelijk tot een record van 431,20 wist op te lopen, sloot de dag per saldo af met 3,46 punt verlies op 426,29. De CBS-koersindex nam afscheid met precies 2 punten verlies op 289,20. De omzet bedroeg 5,3 miljard waarvan Nf 1,5 miljard aandelen. Philips spande hierbij de kroon met Nf 184 miljoen of 3,9 miljoen stuks. De financiële waarden lagen danig onder druk. Zo moest ABN AMRO het aanbod met Nf 2,20 verlies bekopen op Nf 67,40 en daalde ING Nf 1,70 tot Nf 86,10. AEGON werd Nf 0,60 minder waard op Nf 106,20 en AMEV daalde twee kwartjes tot Nf 86,60. Een opvallende daler was het ook het beleggingsfonds Rodamco met Nf 1,80 verlies op Nf 63,30. Maandag was er ook al een achteruitgang en wel met Nf 2,20. Volgens handelaren is Rodamco de laatste weken te sterk gestegen en was er nu sprake van een technische reactie.

STOCKMARKET NEWS

NEW YORK	PREV	25-01	FRANKFURT	PREV.	25-01	AMSTERDAM	PREV.	25-01 $
DOW JONES	3905	3904	DAX INDEX	2080	2127	EOE	430.20	430.20
AM.EXP.	30.39	32.90	BASF	283.50	286.00	ABN-AMRO	69.80	69.80
ATT	55.50	55.39	COMMERZBANK	358.00	357.50	AEGON	106.60	106.60
ALZA CORP	25.00	25.25	DAIMLER BENZ	786.00	784.50	AHOLD	50.70	50.70
ARCHER	26.25	26.65	DEUTSCHE BANK	799.00	791.50	AKZO	208.40	208.40
BORDEN	14.50	14.25	MAN	383.00	386.00	AMEV	87.40	87.40
CITICORP	39.50	39.25	PREUSSAG	440.50	445.00	DSM	109.50	109.50
COASTAL CO	29.90	29.65	SIEMENS	705.40	715.00	ELSEVIER	188.10	188.10
COCA COLA	40.50	40.90	VW	430.50	424.00	FOKKER	23.60	23.60
CORNING IN	30.90	30.25				GIST BROC.	58.50	58.50
DIGITAL	30.50	31.13				HAGEMEYER	141.90	141.90
DUPONT	54.39	54.25				HEINEKEN	229.50	229.50
EAST.KODAK	42.25	42.39				HOOGOVENS	56.20	56.20
EXXON	66.00	66.25	LONDON			ING	87.80	87.80
FORD	66.13	65.25				KLM	47.80	47.80
GEN.ELECT.	107.90	107.00	FT-100 INDEX	3488	3486	KNP-BT	48.60	48.60
GEN.MOTORS	60.00	59.25				NEDLLOYD	68.00	68.00
HEINZ	34.25	34.75	ARGYLL	2.90	2.85	NUTRICIA	139.50	139.50
HOMESTAKE	22.25	22.50	BARCLAYS BANK	6.20	6.33	PHILIPS	47.20	47.20
IBM	58.13	56.75	BASS	5.93	5.88	POLYGRAM	80.10	80.10
KELLOGG	54.50	55.00	BRITISH STEEL	4.63	4.61	ROBECO	128.60	128.60
MC DONALDS	58.75	58.90	BRITISH TEL	3.63	3.61	ROLINCO	132.30	132.30
MEAD	47.65	47.50	CADBURY	5.27	5.30	RORENTO	100.10	100.10
MERCK	34.65	35.75	CABLE & WIRE	5.36	5.32	RODAMCO	65.20	65.20
MINNES.MNG	111.00	110.25	GRAND MET	4.83	4.78	ROYAL DUTCH	213.80	213.80
MOBIL CORP	80.25	80.00	MARKS & SPENCER	4.59	4.54	UNILEVER	227.40	227.40
PFIZER	62.00	62.13	REDLAND	6.20	6.28	VMF STORK	44.00	44.00
P.MORRIS	57.65	57.90	TATE & LYLE	4.53	4.58	VNU	176.301	176.30176.30
QUAKER	64.00	63.39						
SEARS	52.13	52.00						
UP JOHN	29.90	29.65	TOKYO			TORONTO		
US SURGIC.	26.25	26.39				TSE 300	4461	4456
WOOLWORTH	25.39	25.65	NIKKEI DOW IND.	19294	18662			
						ALCAN	29.13	29.75
			BRIDGESTONE	1390	1400	BELL	47.00	46.65
GOLD	379.90	382.40	CANON	1580	1590	BANK OF NS	31.50	31.39
SILVER	5.13	5.11	DAI ICHI KANGYO	1990	1890	CAN.PAC.	22.90	22.75
CRUDE OIL	14.78	15.16	DAIWA SEC.	1440	1450	IMASCO	43.90	43.25
US$/YEN	111.65	111.08	HITACHI	843	839	LAIDLAW	9.25	9.25
US$/DMARK	1.75	1.75	HONDA MOT.	1600	1610	MOORE	26.65	27.00
GBP/US$	149.50	149.50	JAPAN AIRLINES	[illegible]	625	NORANDA	25.75	25.65
US$/NLG	1.96	1.95	NOMURA SEC.	[illegible]	2040	PLACER DOME	34.00	34.00
ECU/US$	112.10	111.20	NIPPON STEEL	31[illegible]	315	POWER CORP.	23.00	23.00
CAN/US$	1.31	1.31	MAZDA	485	482	ROYAL BANK	30.39	30.39
			SONY	5700	5660			

Applaus voor Hillary Clinton

■ *WASHINGTON - Hillary Clinton deelde in de ovaties tijdens de toespraak welke haar man Bill Clinton als president van de Verenigde Staten hield in de gezamenlijke zitting van het congres. In zijn 'troonrede' verwees de president naar het werk van zijn ega op het gebied van de volksgezondheid. Mevrouw Clinton was in het congres geflankeerd door Jack Smith (links), een hoge functionaris bij General Motors en Lane Kirkland, president van het machtige Amerikaanse vakverbond AFL-CIO.*

(AFP-satellietfoto)

...ropese grenscontrole weer vertraagd:

...entrale computer speelt ...chengen parten: uitstel

...EN HAAG - De invoe...g van het Verdrag van ...engen, dat het vrije ...keer voor personen ...nen een groot deel van ...Europese Unie regelt, ...dinsdag voor onbe...alde tijd uitgesteld.

...rdnekkige problemen met ...centrale computer in ...aatsburg die de uitwisse...g van relevante (per...ns)gegevens tussen de lid...ten moet coordineren, zijn ...arvan de oorzaak. Oor...onkelijk zou het verdrag ...1 januari van het vorig ...r van kracht worden, maar ...oblemen met het ...engen informatie-systeem ...) en met de gescheiden ...andeling van passagiers ...enkele grote internatio...e luchthavens, waaronder ...iphol, zorgden voor ver...ging. In december ...loten de negen betrokken ...staten (alle leden van de ...ropese Unie minus het Verenigd Koninkrijk, Denemarken en Ierland) opnieuw tot uitstel. Alles zou worden geprobeerd om het verdrag per 1 februari alsnog te laten ingaan.

Dinsdag besloot de Centrale groep Schengen, bestaande uit hoge ambtenaren, echter opnieuw tot uitstel. Volgens een woordvoerster van justitie is ditmaal afgezien van het noemen van een nieuwe richtdatum. "zodra het systeem operationeel is, wordt het verdrag van kracht, niet eerder."

...De Britse uitgever ...RROR GROUP Newspa...rs overweegt met enkele ...rtners een bod uit te ...engen op bijna 53 procent ...n de aandelen van het ...gblad Independent. ...kele van de partners zijn ...Italiaanse krant La Repu...ica en de Spaanse El Pais, ...e beide al 18,3 procent van ...Independent bezitten.

Parijs pretpark buiten beschouwing latend:

Walt Disney: Winst

LOS ANGELES - Het Amerikaanse amusements-concern Walt Disney heeft in het eerste kwartaal van het op 1 oktober begonnen boekjaar een nettowinst behaald van 368,6 miljoen dollar.

In dezelfde periode een jaar eerder noteerde de onderneming een winst van 275,1 miljoen dollar. De omzet steeg van 2,39 miljard tot 2,73 miljard dollar. Het concern heeft de resultaten van de zwaar noodlijdende dochter Euro Disney bij Parijs uit de cijfers gehouden. De dinsdag bekendgemaakte winststijging van 34 procent komt voor een belangrijk deel uit de filmdivisie. De videobanden van "Aladdin" en "The Jungle book" gingen in fikse aantallen over de toonbank en droegen bij aan de stijging van het bedrijfsresultaat in deze divisie met 45 procent tot 340,2 miljoen dollar. De divisie consumentenprodukten zette een niet eerder geboekt bedrijfsresultaat van 146,1 miljoen dollar neer. Vergeleken met het operationele resultaat van dezelfde periode een jaar eerder betekende dat een stijging van 17 procent.

In de divisie pretparken werd Walt Disney geconfronteerd met lagere bezoekersaantallen. Daarentegen zag het concern de bezetting van zijn hotels aan de oostkust van de Verenigde Staten toenemen. Ook besteedden de bezoekers meer. Dat leidde tot een bedrijfsresultaat dat een procent hoger was op 138,1 miljoen dollar.

US Air: 93 slechter dan verwacht

NEW YORK - Voor USAir, de op drie na grootste luchtvaartmaatschappij van de Verenigde Staten, is 1993 uitgelopen op een verliesjaar.

Netto kwam het negatieve saldo uit op 349,3 miljoen dollar na een verlies van 600,8 miljoen dollar in 1992. De omzet groeide van 6,69 miljard tot 7,08 miljard dollar. De resultaten over het laatste kwartaal van het afgelopen jaar laten eenzelfde beeld zien. Het verlies nam af van 254 miljoen tot 116,5 miljoen dollar en de omzet nam toe van 1,63 miljard tot 1,80 miljard dollar. Het resultaat van de laatste drie maanden is slechter dan analisten hadden verwacht. Ook topman Seth Schofield liet weten niet tevreden te zijn, hoewel het verlies een stuk is teruggedrongen. USAir blijft dan ook de kosten verlagen en de produktiviteit verhogen.

...an Nederlandse oorlogsslachtoffers:

...roces begonnen van 'Ereschulden Japan'

TOKYO/DEN HAAG - ...nder zeer grote belang...telling van met name de ...apanse pers is dinsdag ...ij het district court, ...ftewel de arrondisse...entsrechtbank, in Tokyo ...et proces tegen Japan ...egonnen van acht Neder...ndse slachtoffers van de Pacific-oorlog.

De acht eisers in het proces, leden van de stichting Japanse Ereschulden, staan ieder voor een groep van lotgenoten. Zo vertegenwoordigt de een de krijgsgevangenen die bij voorbeeld aan de Birma-Siam-spoorlijn moesten werken, een ander de kampkinderen en weer een ander de tot prostitutie gedwongen vrouwen. De acht staan voor 77.000 Nederlanders, voor wie de uitspraak immers precedentwerking zal hebben.

"De eis is twintigduizend Amerikaanse dollars schadevergoeding. "Dit bedrag heeft Amerika ook uitgekeerd aan de Japanners die daar tijdens de oorlog in kampen zijn opgesloten. Dat waren kampen die vergeleken met de onze vakantiekampen waren", aldus een woordvoerder van de stichting. De eis wordt verder onderbouwd met lichamelijke en psychische schade, verlies van verwanten, van eigendommen, van opleidingskansen en van, zoals eiser D. van Milligen De Wit het dinsdag in Den Haag uitdrukte "de mooiste jaren van je leven".

...ttawa zinspeelt ...p terugtrekking ...roepen uit Bosnië

OTTAWA - Voor het par...ement in Ottawa heeft ...remier Jean Chretien de ...anadese bijdrage aan de ...VN-vredesmacht in ...osnië ter discussie ...esteld.

...Vanaf welk moment weegt ...et gevaar voor onze troepen ...waarder dan de voordelen ...an onze aanwezigheid in ...osnië?" vroeg minister ...ndre Ouellet zich tijdens ...et debat af. Een opinie...nderzoek in het dagblad Le ...oleil bood het antwoord: 57 ...rocent van de Canadezen ...vindt de vredesmissie te ...evaarlijk en eist dat de ...anadese troepen in april ...worden teruggetrokken.

Brazilie: toename overvallenop geldtransporten

Overvallen
Buit (in miljoenen dollars)
BANk
1991: 7 / 1,6
1992: 8 / 1,2
1993: 37 / 12
Bron:ABNTV
AFP Amigoe infografiek

De geldtransporteurs in Brazilie hebben een nieuw type pantserauto's ontworpen om paal en perk te stellen aan het aantal gewapende overvallen op geld wagens. Deze tak van misdadigheid is de laatste jaren aanzienlijk toegenomen.

De Franse luchtvaartmaatschappij Air France heeft de regering van TSJECHIE laten weten te willen praten over haar belang van 19,1 procent in de luchtvaartmaatschappij CSA. Praag had begin deze maand laten weten van Air France af te willen, maar de Franse aandeelhouder verklaarde toen daar niets voor te voelen. CSA werd vorig jaar geconfronteerd met een verlies van ongeveer 1,2 miljard kroon (Nf 74 miljoen). Dit negatieve resultaat was zes keer zo groot als in het jaar ervoor. De derde grote aandeelhouder van CSA is de Oost-Europabank, die net als Air France 19,1 procent bezit.

Moskou wil IMF lening en hulp bij opstellen begroting

Moskou - Rusland heeft het Internationale Monetaire Fonds (IMF) hulp gevraagd bij het opstellen van zijn begroting. Daarmee hoopt Moskou de weg vrij te maken voor leningen tot een bedrag van anderhalf miljard dollar, zo heeft de Russische functionaris bij het IMF, Konstantin Kagalovsky, gezegd.

"Wij willen niet wachten tot het Russische parlement zich met de begroting gaat bezighouden. We willen dat het IMF nu samen met ons aan de slag gaat", aldus Kagalovsky. Volgens hem is de Russische regering graag bereid nauw met het IMF samen te werken aan een economische programma waardoor de leningen die het land zo hard nodig heeft, door het fonds kunnen worden vrijgegeven.

De Britse regering heeft besloten dat het uit de Victoriaanse tijd stammende station St. Pancras het eindpunt in LONDEN wordt voor de verbinding met hogesnelheidstreinen via de in mei te openen tunnel onder het kanaal. Het station King's Cross was het alternatief. De eerste snelle trein vanaf het Europese vasteland zal overigens pas in het jaar 2002 arriveren op St. Pancras omdat het traject over Brits grondgebied niet eerder zal zijn aangepast.

Voor eerst sinds begin '92:

IBM uit 't rood

ARMONK - De Amerikaanse computerreus IBM heeft in het laatste kwartaal van 1993 een winst behaald van 382 miljoen dollar na een verlies van 5,46 miljard dollar in dezelfde periode van het voorgaande jaar. Het is het eerste positieve resultaat sinds het tweede kwartaal van 1992.

De winst van eind 1993 kwam tot stand dankzij sterke kostenverlagingen en de traditioneel grote omzet in die periode van het jaar. Over geheel 1993 kwam een verlies uit de bus van 7,99 miljard dollar tegenover een negatief resultaat van 6,86 miljard dollar in het jaar ervoor. IBM Leed over 1991 het eerste jaarverlies in zijn bestaan. Dat bedroeg 2,86 miljard dollar.

Dat het verlies over 1992 zo hoog uitviel, kwam vooral door een voorziening van 7,2 miljard dollar in het laatste kwartaal van dat jaar, waardoor er een kwartaalverlies ontstond van 5,46 miljard dollar. Ook in 1993 moest IBM weer miljarden opzij zetten. De voorzieningen werden getroffen in verband met een omvangrijke reorganisatie, waarbij tienduizenden banen verdwenen. Het aantal werknemers verminderde alleen al in het afgelopen jaar met 45.000 tot 256.000.

VOORZIENINGEN

Als alle buitengewone posten buiten beschouwing worden gelaten, ook de voorzieningen in 1992 en 1993 voor een voor alle Amerikaanse bedrijven verplichte wijziging van de boekhouding, ziet het beeld er duidelijk anders uit. Dan is er over het afgelopen jaar een bescheiden nettowinst van 9 miljoen dollar na een verlies van 1,42 miljard dollar in 1992. Het vierde kwartaal laat een winst zien van 382 miljoen dollar in vergelijking met een verlies van 45 miljoen dollar in dezelfde periode van 1992.

De omzet van IBM ging in het vierde kwartaal met 0,8 procent omlaag van 19,56 miljard dollar tot 19,40 miljard dollar. In de Verenigde Staten was er een groei van negen procent, maar in Europa en Azië was er sprake van een vermindering. Over het hele jaar was er een achteruitgang van de omzet met 2,8 procent van 64,52 miljard dollar naar 62,72 miljard dollar.

Tokyo-beurs dinsdag in herstel

TOKYO - De effectenbeurs van Tokyo kon zich dinsdag voor een deel herstellen van de klap van maandag. De Nikkei-index van de 225 fondsen ging met 295,12 punten (1,6 procent) omhoog tot 18.648,36 punten.

De stijging vond plaats toen bLeek dat de oppositie in het Japanse parlement bereid bleek te zijn mee te discussiëren over politieke hervormingen in Japan. De hervormingsplannen van premier Hosokawa liepen vorige week vrijdag spaak, wat maandag leidde tot een daling van de beursindex met bijna 954 punten ofwel bijna vijf procent.

Werkloosheid Europa: onveranderd hoog

BRUSSEL - De werkloosheid in de Europese Unie is onveranderd groot. In november lag het gemiddelde op 10,8 procent van de beroepsbevolking, even veel als in oktober, maar een vol procent meer dan in november 1992.

Volgens de dinsdag verspreide cijfers van Eurostat, het EU-bureau voor de Statistiek, steeg het aantal werklozen in die periode van twaalf maanden bijna overal. In Ierland stabiliseerde het percentage zich op 18,4 procent. Groot-Brittannië vormde de gunstige uitzondering met een daling van 10,6 tot 10,4 procent. Spanje spande de kroon. De werkloosheid steeg daar van 19,6 tot 22,4 procent van de beroepsbevolking. Nederland kwam daar vlak achter met een sprong van 7 naar 8,7 procent. Daarbij moet worden aangetekend dat het gaat om de periode oktober 1992-oktober 1993.

In België, Duitsland (minus de vroegere DDR), Italië en Portugal steeg het aantal geregistreerde werklozen met meer dan een procent. In België naderde het werkloosheidpercentage daarmee in november op 0,2 procent na de psychologische drempel van tien. In Frankrijk was 11,2 procent werkloos, precies een procent meer dan een jaar eerder. In Luxemburg (van 2,1 naar 2,9 procent) en Denemarken (van 9,8 naar 10,5 procent) bleef de stijging achter bij het Europese gemiddelde.

België: Centrale rentetarief lager

BRUSSEL - De Nationale bank van België (NBB) heeft dinsdag het centrale rentetarief met 0,1 procent verlaagd tot zeven procent. Het disconto wordt niet aangepast en blijft op 5,25 procent staan.

De verlaging van het centraal rentetarief, het belangrijkste tarief waartegen Belgische banken op korte termijn geld bij de NBB kunnen lenen, komt niet onverwacht. Experts hielden er al rekening mee gezien de sterke positie van de Belgische frank en het feit dat een regeringscrisis, die dreigde vanwege de smeergeldaffaire rond de aankoop van Italiaanse legerhelikopters, (voorlopig) is afgewend. Ook enkele andere tarieven zijn met 0,10 procent verlaagd, zoals de rente voor voorschotten, dat daardoor op 8,60 procent komt te liggen.

MENSEN

■ De stichting jeugdhuis- ...huis de Oleander te ...amo Nobo heeft van MCB-...teur Lionel Capriles een ...natie van 25.000 gulden ...gen. De sinds 1962 ...aande organisatie kreeg ...1989 een nieuwe gebouw. ...genheid van het jubi-...diende men een renova-...project in. Drie ton zou uit ...derland moeten komen, één ...zou de Curaçaose gemeen-... moeten opbrengen. Een ...art daarvan is door de ...ne gedoneerd. Duizend ...lden voor elk jaar, aldus ...Capriles. 'En wacht niet weer ...jaar met langs te komen', ...apte de bankdirecteur. In de stichting: Capriles en ...Oleander-mensen Lo Sieo ...on, Stomp en dominee ...

My name is James, James the Butler

Wat leert Ivor Spencer de studenten van zijn school or butlers in Londen? Dat ... hun tanden twaalf keer ...r dag moeten poetsen en ...nstens twee keer moeten ...den. Hoe ze een krant ...moeten strijken om ervoor te ...rgen dat de inkt niet meer ...kt. Hoe ze een glas cham-...pagne op hun hoofd in balans ...ten houden. Hoe ze hun ...kige image van vroeger ...ten inruilen voor die van ...tte butler. En hoe ze ...ten omgaan met klein ...vuurwapens. Spencer: "But-...s zullen gericht schieten ...s de situatie dat vereist. Maar de ergste blunder die ...en butler kan maken is het ...doodschieten van zijn werk-...ver. Dat maakt het name-...k moeilijk referenties te ...krijgen."

Deetman en Lubbers herdenken Dales; Janmaat doet dat niet

Met een korte toespraak heeft Tweede-Kamervoorzitter **Deetman** dinsdag de ruim twee weken geleden plotseling overleden Nederlandse minister van Binnenlandse Zaken **Ien Dales** herdacht. "Zij heeft laten zien dat een politicus idealen en ambities des te beter kan verwezenlijken naarmate deze erin slaagt om meer dan alleen politicus te zijn, en juist mens te blijven in een eigen leefomgeving van kerk, familie of werk", aldus Deetman.

Ook premier **Lubbers** voerde het woord en sprak in grote lijnen in dezelfde bewoordingen als in zijn toespraak ruim twee weken geleden tijdens de herdenkingsdienst in de grote kerk in Den Haag. Tot slot van de herdenking in de kamer werden enige ogenblikken stilte betracht.

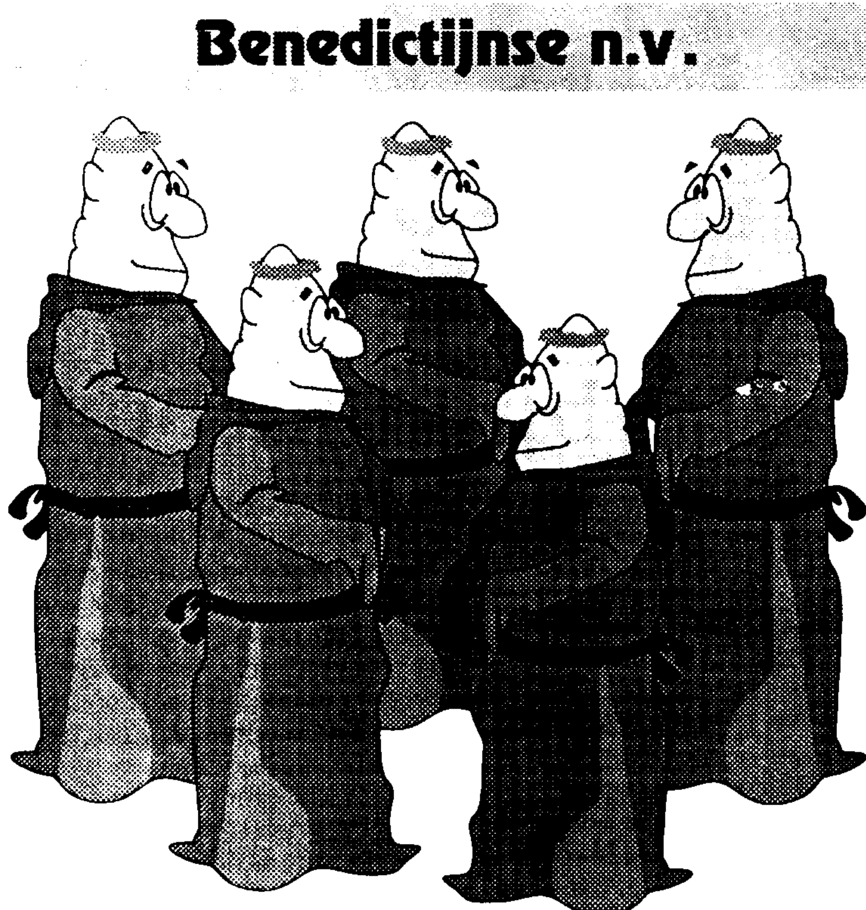
Opvallend afwezig bij de herdenking was het centrumdemocratische Kamerlid **Janmaat**. Kamervoorzitter Deetman had hem - na signalen daartoe uit de andere fracties - in een gesprek kort voor de herdenking verzocht weg te blijven. Kort na de dood van minister Dales gaf Janmaat in een reactie te kennen "geen traan" om de dood van de "CD-vijandige" Dales te laten.

■ *Een Russische vrouw bedelt vlak voor een advertentie voor Amerikaanse sigaretten. Sinds het opbreken van de Sovjet Unie kunnen steeds minder Russen zich nog bepaalde produkten veroorloven.*

De cineast **Frans Weisz** verfilmt het boek 'Hoogste tijd' van **Harry Mulisch** uit 1985. **Rijk de Gooyer** en **Kitty Courbois** spelen de hoofdrollen. **Jan Blokker** schreef het scenario. De film die dit jaar uitkomt, wordt opgenomen in en rond Amsterdam.

Benedictijnse n.v.

De veertig paters van de Benedictijnenabdij Niederaltaich in Beieren proberen met een uniek **commercieel concept** hun klooster te behouden. Zij bieden sympathisanten de mogelijkheid een aandeel in de abdij te kopen. Bovendien beraden de monniken van het klooster, dat sinds 731 bestaat, zich in de commissie Economische Vraagstukken met vrienden over andere mogelijkheden om het klooster draaiende te houden.

In de n.v. Abdijbedrijf zijn de likeurkelder, de abdijwinkel en de gastronomische afdeling van het klooster ondergebracht. Vroeger brouwden de monniken ook bier, maar de activiteit werd in 1969 gestaakt.

De nieuwe koers van de abdij is bedacht door pater **Laurentius Wild**, sinds 1992 verantwoordelijk voor de commerciële activiteiten. Om de schulden af te lossen, verkocht hij de kleine waterkrachtcentrale en huurde deze terug. Bovendien schreef hij samen met de abt achthonderd vrienden van de abdij aan, onder wie zakenlieden die een cursus in het klooster hadden gevolgd. Hen werd gevraagd voor 2.000 mark (2.200 gulden) een aandeel in het abdijbedrijf te kopen. Deze actie leverde ongeveer 700.000 gulden op.

De schulden zijn inmiddels afgelost, de afzonderlijke onderdelen van het abdijbedrijf leveren winst op, waarmee nieuwe investeringen kunnen worden gedaan. In de commissie Economische Vraagstukken wordt nagedacht over het uitbaten van de tuin. Het internaat zou een academie kunnen worden waar onder meer cursussen bedrijfsethiek worden gegeven.

In de abdijen van de benedictijnen worden van oudsher gebed, theologisch onderzoek en economische activiteiten met elkaar verbonden. Volgens de stichter van de orde, Benedictus van Nursia (circa 480-547), moeten de kloosters op zichzelf staan. Dat wil zeggen dat de monniken zelf in hun levensonderhoud moeten voorzien. Daarom zijn in het abdijcomplex vaak onder meer boerderijen, bakkerijen, schoenmakerijen en bierbrouwerijen ondergebracht.

In de kloosters leven geleerde paters die hun tijd met studie doorbrengen samen met monniken die een beroepsopleiding hebben gevolgd. Omdat de laatste jaren het aantal nieuwe monniken sterk is afgenomen, zoeken de benedictijnen nieuwe wegen om in hun levensonderhoud te voorzien.

Do the Bartname

Springfield Elementary leek een aardige naam voor de nieuwe school in Greenwood, South Carolina. Totdat men erachter kwam dat de studenten uit de tien mogelijkheden hadden gekozen voor juist de school waarop Bart en Lisa van de tekenfilm-familie Simpsons naar toe gaan. Een paar ouders hadden het in de gaten en vragen nu het schoolbestuur de naam te veranderen.

Liever geld dan God

Door een gebrek aan gelovigen worden twaalf Anglicaanse kerken in het financiële centrum van Londen met sluiting bedreigd. Zij zullen mogelijk worden omgebouwd tot kantoren of worden overgedaan aan de Rooms-Katholieke kerk. Een commissie moest advies uitbrengen over het lot van 36 kerken in het centrum van de Britse hoofdstad. De aanbevelingen zullen binnenkort worden gepubliceerd.

De 'City', zetel van de grootste financiële instellingen, telt niet meer dan 5.000 kerkgangers. De twaalf kerken in deze wijk dreigen dan ook voor andere doeleinden te zullen worden gebruikt. De gebouwen zijn stuk voor stuk historische monumenten. Sommigen hebben de grote brand in 1666 of de Duitse bombardementen tijdens de tweede wereldoorlog overleefd.

■ *O-oh. Is de Jordaanse koning Hoessein in zijn midlifecrisis? Dinsdag kroop hij op een Harley Davidson in een motorshowroom in het Amerikaanse Gaithersburg (Maryland). Hoessein kocht er meteen drie, plus passende kleding plus accessoires. Voor hem en zijn vrouw kon... Noor.*

Kunstroof

Het aantal **kunstdiefstallen** in Tsjechië heeft in 1993 een hoogtepunt bereikt. In 768 kerken, 171 kapellen, 22 kloosters, 395 pastorieën, 44 musea, 24 sloten en burchten en 4 opslagplaatsen voor kunst werd ingebroken. Dat zegt de Centrale Recherche in Praag.

In totaal werden 12.000 kunstobjecten ontvreemd. Slechts ongeveer een vijfde van de delicten is opgehelderd. Vooral voorwerpen uit de tijd van de gotiek zijn bij de kunstdieven in trek. Op het gebied van wereldse kunst staan oude sieraden uit de Weense handwerktraditie en oud glaswerk hoog genoteerd.

Het merendeel van de gestolen goederen werd vermoedelijk naar het buitenland, met name Duitsland, gesmokkeld en daar verkocht. Een reden daarvoor is dat op de zwarte-kunstmarkt in Tsjechië de prijzen sterk zijn gedaald, nadat de markt vooral met oude ikonen uit de republieken van de voormalige Sovjetunie werd overspoeld.

Vaders blo...

Johny Wayne Bobbi... net klaar met zijn p... proces of zijn bloed is al... getest voor een andere re... zaak. Een vroegere vrien... Beatrice Williams (... sleepte hem in oktober ... de rechter om finan... steun te vragen voor ... kind dat hij bij haar ... wekte. Het zoontje is ... dan een jaar oud. Zij zegt ... ze zwanger raakte van B... bitt toen hij gescheiden ... fde van zijn vrouw Loren...

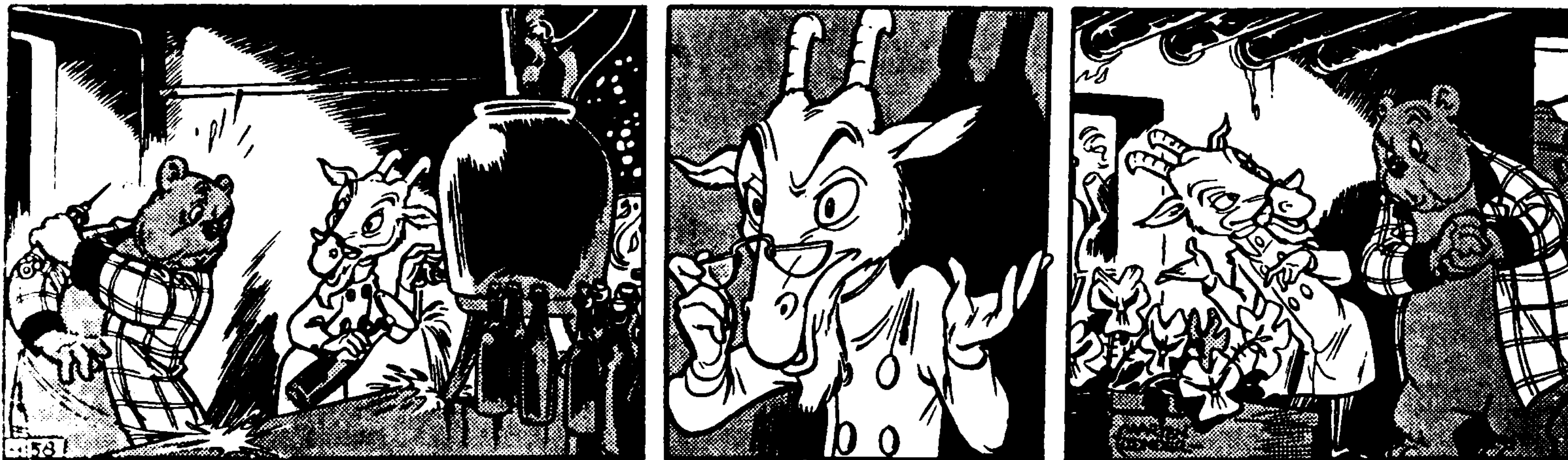
De Britse filmster V... **essa Redgrave** (57) s... samen met haar broer **Co...** een eigen toneelgezelsch... De acteurs van de Mo... Theatre Company gaan ... maal hetzelfde salaris (o... veer 600 gulden per ma... verdienen.

Publiekspri...

Het publiek bij een v... stelling van de mus... 'Gypsy' in het Noordeng... Leeds mag **zelf bepalen** ... het betaalt voor het avo... cultuur. Wel stelde het W... Yorkshire Playhouse een m... mumprijs vast. Deze ligt ... 1 gulden 50.

Heer Bommel en de Toornviolen

door **Marten Toonder**

1158 — "Ei, ei", sprak de professor onthutst. "Wat zullen we nu beleven? Hier staan flessen vol wetenschappelijk bereide essence — en u wilt uw oude eh... pippeling terug hebben?"

"Ja", zei heer Ollie kort. Hij trad voorwaarts en griste Kwetals spuit van de toonbank. Maar tot zijn ontzetting was het instrument geheel leeg.

"Ik heb de inhoud gebruikt voor mijn proefnemingen", legde de geleerde uit. "Maar wat bezielt u eigenlijk? Bent u niet tevreden over de vloeistof die ik u geleverd heb?"

"Nee", riep heer Bommel uit. "Waar is mijn pippeling?"

Sickbock zuchtte en sloot de kraan van zijn retort. "Ik zal u mijn werkwijze uitleggen", sprak hij vermoeid. "Kijk, de grote moeilijkheid was, dat de planten verwelkten wanneer ze een sterke injectie ontvingen. De cellen barsten dan. Volgt u me? Ik heb dit opgelost door de celwanden te versterken. Dat ging ten koste van de geur; maar geur was niet het doel van dit experiment. Het ging om de klank van de bloemen, nietwaar? Hebt u het tot zover?"

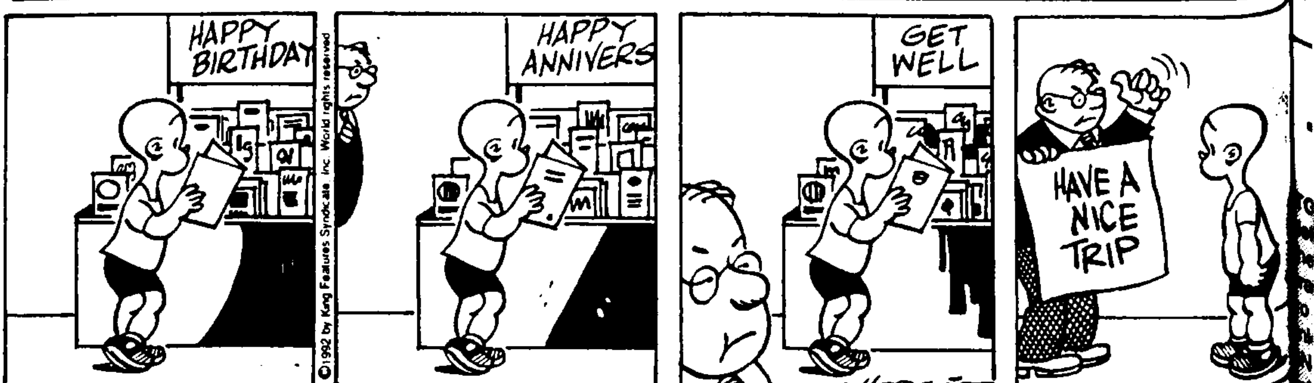
"Waar is mijn pippeling?" riep heer Ollie schril.

"Daar komen we nu op", hernam de geleerde. "Uw eh...pippeling zit in deze violen. De eerste kweek die ten volle geslaagd was. U hebt er een struikje van gehad voor uw tentoonstelling — en die zal wel een prijsje wegdragen, neem ik aan. Toen ik deze eenmaal had kon ik de sappen aftappen, analyseren en wetenschappelijk samenstellen. Kunt u me bijhouden?"

Heer Bommel zweeg. Hij staarde beklemd naar de leerachtige groeisels die de professor hem wees en wrong zich de handen.

"Mooi zijn ze niet", gaf Sickbock toe. "Maar schoonheid is van geen belang wanneer men wetenschappelijk te werk gaat. Deze planten moeten nooit met water maar met olie besproeid worden. Want de celwanden moeten enorme spanningen kunnen weerstaan en daarom dienen ze elastisch gehouden te worden. Geen water, mijn waarde, onderstreep dat".

HENRY ® By Dick Hodgin...

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnso...

BEETLE BAILEY ® By Mort Walk...

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casso...

[A]GENDA

[M]EDISCHE [D]IENSTEN

ARTSEN

[NACH]TDIENST ARTSEN
[...] van de artsen van Bandabou [...] kunnen in spoedgevallen [...]641658 bellen en dan het [a]pparaat afluisteren. De [...]n de andere districten kunnen [...]gevallen de artsenpraktijk van [...]n huisarts bellen en het [a]pparaat zal dan mededelen wie [dienstdo]ende arts is.

KINDERARTS
[(pa]rticuliere patienten)
[Di]enstdoende arts belt U tel.: [...]100.

[V]ERENIGING [...] TANDARTSEN
[...] dienstdoende arts gedu[rende het] weekeinde en op feestdagen [...]682222 op te bellen.

[WIJK]VERPLEGING

[HE]T GELE KRUIS [WIJ]KVERPLEGING [...]SES MARGRIET'
[...] 17. Tel.: 682344/ 682947, [...]574. Fax: 681000. Kan[toor] 07.00-16.30 uur.
[...] wachtzuster gelieve tel.: [...] te bellen na 17.00 uur.
[Spreek]uur in ieder wijkgebouw: [...] 08.00-08.30/14.30- 15.00

[...]man Otrobanda: tel.: [...] spreekuur: woensdag van [...].00 uur.
[...] Maria 17: tel.: 682344; [...]uur: donderdag van 09.00- [...] uur.
[...]bouw Bonam: tel.: 371865. [...]uur: dinsdag van 09.00- [...] uur. Sokudi: tel.: 367824.
[...] Mediko Montagne Abao: [...] 873711; spreekuur: [...]dag van 09.00-11.00 uur.
[...] Fensu 9 (Koraal Specht): [...]618577; spreekuur: donderdag [...] 09.00-11.00 uur.
[...]bouw Suffisant: tel.: 687707; [...]uur: donderdag van 09.00- [...] uur.
[...]bouw Sta. Rosa: 671628; [...]uur: dinsdag van 09.00- [...] uur.
[...]spreekuur voor zuigelingen- [...]uterzorg: vrijdag van 08.00- [...] uur. Hoek Vondelstraat/ Pintostraat. Tel.: 373584.

[STIC]HTING NEUTRALE [WIJ]KVERPLEGING
[...]weg 15: P.O. Box 3619. [...]31/692232. Fax: 682709; [...] 07.00-17.00 uur.
[Ba]ndabou: Siberie Kavel 16; [...]00-16.00 uur. Tel.: 649422.
[...]zuster vanaf 21 januari om [...] 28 januari om 07.00 uur [...]2248 of page 869-0368 te [...]

[K]RAAMKLINIEK [MA]RIO CANARIO
[...]weg Noord 43. P.O. Box [...] Tel.: 691838/ 692510. Fax: [...] voor informatie over prenatale [...] gedurende en na de bevalling. [...]bureau zuigelingen: iedere donde[rdag] van 13.30-16.00 uur. [...]bureau peuters: iedere dins[dag] van 12.30-14.45 uur.

STICHTING [W]IJKVERPLEGING BANDABOU
[...], tel.: 648077/648367; open [maan]dag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur bereikbaar: zuster Van

AMIGOE
Colofon

Herwijnen. Tel.: 842798 b.g.g. 601760.
Consultatiebureau: iedere dinsdag van 09.00-11.00/18.00-20.00 uur.

APOTHEKEN

NACHTDIENST
Otrobanda:
Otrobanda, Winkelcentrum Colon. Tel.:625633-34-35.
Punda:
Sta. Rosa, Sta. Rosaweg 56. Tel.:377679/ 377650.

DIVERSEN

BELANGRIJKE NUMMERS
(voor noodgevallen)

Ambulance:	112
Politie:	114
Brandweer:	114
Hospitaal:	624900
Aidslijn:	128
Kodela:	135

HEEFT U HULP NODIG?
Bel SOS-lijn 127!

NOODGEVALLEN/ VERMISSING OP ZEE
Telefoon: 637911 (RCC)
24 uur per dag bereikbaar!

STICHTING PROTESTANTS KOOPVAARDIJWERK
(Curaçao Seamen's Mission)
Emancipatie Boulevard 42. Tel.:375317. Open op dinsdag t/m zaterdag van 20.00-22.30 uur. Radioprogramma: elke vrijdag via Radio Hoyer II van 19.05-19.30 uur.

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU
Voor informatie tel.: 672289, 375023 of 375542.

LUCHTPOSTSLUITING
POSTKANTOOR GROOT KWARTIER
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag om 11.30 uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.
De Verenigde Staten en Europa (op zaterdag): voor aangetekende en gewone poststukken om 14.45 en 15.45 uur.
Het zegelloket is op zaterdag van 07.00-15.00 uur open.

THORAX CENTRUM
(Jan Noorduynweg naast UNA. Tel.:685544
openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor **spoedgevallen tel.: 685917.**

STICHTING DIERENBESCHERMING CURAÇAO
Het Dierenasiel is open van maandag t/m vrijdag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 08.00-13.00/16.00-18.00 uur; zondag gesloten.

DIERENARTS
voor spoedgevallen gelieve te bellen: 614000 (Veterinaire Dienst) voor de dienstdoende arts.

TOERISTENSCHEPEN

WOENSDAG
08.00-17.00 uur *Windward* (SJU).

ABC (kanaal 77)

WOENSDAG
15.00 One Life to Live
16.00 General Hospital
17.00 Oprah Winfrey
18.00 News
19.00 News
19.30 ABC News
20.00 Jeopardy
20.30 Wheel
21.00 Thea
21.30 George
22.00 Home Improve
22.30 Under Fire
23.00 Birdland
24.00 News
24.35 Nightline
01.05 Movie
03.05 News
03.35 World News Now
05.30 Oprah Winfrey

AE (kanaal 73)

WOENSDAG
15.00 McMillan and Wife
16.30 McMillan and Wife
18.00 Police Story
19.00 Rockford Files
20.00 In Search Of..
20.30 In Search Of..
21.00 Civil War Journal
22.00 American Justice
23.00 Our Century
24.00 In Search Of..
24.30 In Search Of...
01.00 Civil War Journal
02.00 American Justice
03.00 Our Century
04.00 In Search Of...
04.30 In Search Of...
05.00 Movie: The Fallen Idol

CBS (kanaal 75)

WOENSDAG
15.00 As the World Turns
16.00 Guiding Light
17.00 Young and the Restless
18.00 News
18.30 News
19.00 News
19.30 CBS Evening News
20.00 Entertainment Tonight
20.30 Inside Edition
21.00 College Basketball
23.00 48 Hours
24.00 News
24.35 Late Show with David Letterman
01.35 Dangerous Curves: Crimetime After Primetime
02.35 Roseanne
03.10 Up the the Minute

WEGA DI NUMBER

6677
5793
2655

LIFE (kanaal 91)

WOENSDAG
15.00 Moonlighting
16.00 L.A. Law
17.00 Movie: Wizard of Loneliness
19.00 Supermarket Sweap
19.30 Shop 'Til You Drop
20.00 Unsolved Mysteries
21.00 Sisters
22.00 Movie: Badlands
24.00 Unsolved Mysteries
01.00 Unsolved Mysteries
01.30 Thirtysomething
02.30 Self Improvement Guide
05.30 Self Improvement Guide

NBC (kanaal 85)

WOENSDAG
15.00 Another World
16.00 Les Brown
17.00 Donahue
18.00 News
18.30 Inside Edition
19.00 News
20.00 NBC News
20.30 Journal
21.00 Unsolved Mysteries
22.00 Now
23.00 Law and Order
24.00 News
24.35 Tonight Show With Jay Leno
01.35 Late Night
02.35 Rush Limbaugh
03.05 Later With Greg Kinnear
03.35 John & Leeza
04.35 NBC Nightside

TBS (kanaal 89)

WOENSDAG
16.05 Bugs Bunny
16.35 Captain Planet and the Planeteers
17.05 Flintstone
17.35 Brady Bunch
18.05 Saved by the Bell
18.35 Saved by the Bell
19.05 Grow'g
19.35 Grow'g
20.05 Andy Griffith
20.35 NBA Basketball
22.50 Movie: Papillon
01.55 Movie: The Man Who Would Be King
04.40 Three Stooges
05.00 Laverne & Shirley
05.30 The Jeffersons

CINE (kanaal 83)

WOENSDAG
15.30 Movie: The Forgotten
17.30 Movie: Fast Charlie: The Moonbeam Rider
19.30 Movie: Hello Frisco, Hello
21.30 Movie: Child of Darkness, Child of Light
23.00 Movie: The Forgotten
01.00 Movie: Crooked Hearts
03.00 Movie: Prime Target
05.00 Movie: Midnight Offerings

FLAMINGO TV (kanaal 11)

WOENSDAG
16.00 Morning Stretch
16.30 Cartoons
18.00 Euro TV
18.30 Pasquale's Kitchen Express
19.00 Maria Laria. Cara a Cara
20.00 CNN News
20.30 Ocurrió Así
21.30 On Scene
22.00 Movie

Ook na mislukken lancering raket met satellieten:

Arianespace zeker van behoud van leidende rol

KOUROU - Het verlies van een Westeuropese Ariane-raket met twee satellieten maandag heeft waarschijnlijk geen noemenswaardige uitwerking op de leidende rol die het Europese ruimtevaartproject heeft op de commerciële markt voor de lancering van satellieten.

Deskundigen wijzen erop dat de in Parijs gevestigde maatschappij Arianespace een volle orderportefeuille heeft voor het lanceren van 35 satellieten met een totale waarde van omgerekend zo'n vijf miljard gulden. Het neerstorten van de 63e Europese Ariane-raket was de eerste tegenvaller voor Arianespace in vier jaar.

De lancering vanaf de basis te Kourou in het Zuidamerikaanse Frans-Guyana verliep aanvankelijk succesvol. Maar ruim zes minuten na de start maandagavond laat onze tijd hield de derde trap van de raket plotseling op met branden, waardoor de Ariane 44lp snel aan hoogte verloor en in de Atlantische oceaan stortte. Volgens de verantwoordelijken functioneerde de derde trap minstens een minuut. Juist in verband met technische problemen aan deze trap was de lancering vier dagen uitgesteld.

De Ariane-raket transporteerde twee in Frankrijk gemaakte satellieten, de Turksat-1a voor het Turkse ruimtevaartprogramma en de Europese Eutelsat 2 F-5 van de Europese organisatie voor telecommunicatie per satelliet. De twee satellieten waren samen rond vijfhonderd miljoen gulden waard. De Turksat was de eerste satelliet van Turkije. Later dit jaar staat de lancering op het programma van een tweede Turkse satelliet.

Arianespace schoot de afgelopen jaren 27 keer succesvol een raket het heelal in, nadat in februari 1990 een raket met twee Japanse satellieten op tien kilometer hoogte ontplofte. Een "vergeten" poetslap die een leiding verstopte, bleek de oorzaak. In totaal gingen sinds december 1979, toen de eerste Ariane de lucht in ging, zes Westeuropese raketten verloren. De derde trap was al eerder de zwakke plek van verscheidene Ariane-raketten, maar sinds 1986 leek Arianespace de problemen onder controle te hebben.

Maarschalk in Rusland overleden, verdedigde neerschieten KAL 007

MOSKOU - Maarschalk Nikolaj Ogarkov, die in september 1983het wereldnieuws haalde toen hij het neerschieten verdedigde van een Zuidkoreaans burgervliegtuig, is zondag op 76-jarige leeftijd overleden, zo is nu bekend geworden. Hij was een van de laatste maarschalken van de Sovjetunie.

Ogarkov werd bekend als de man die in september 1983 het neerschieten van de Zuidkoreaanse Boeing 747 boven het Verre Oosten van de Sovjetunie verdedigde. Op een persconferentie in het ministerie van Buitenlandse Zaken wees hij vol zelfvertrouwen met een aanwijsstok de route aan die het Zuidkoreaanse toestel had gevolgd. Vlucht KAL 007 was naar zijn zeggen afgeweken van de afgesproken route en voerde volgens de Sovjetautoriteiten een spionagevlucht uit. Straaljagers van de Sovjetluchtmacht schoten de Boeing neer, wat het leven kostte aan alle 269 mensen aan boord.

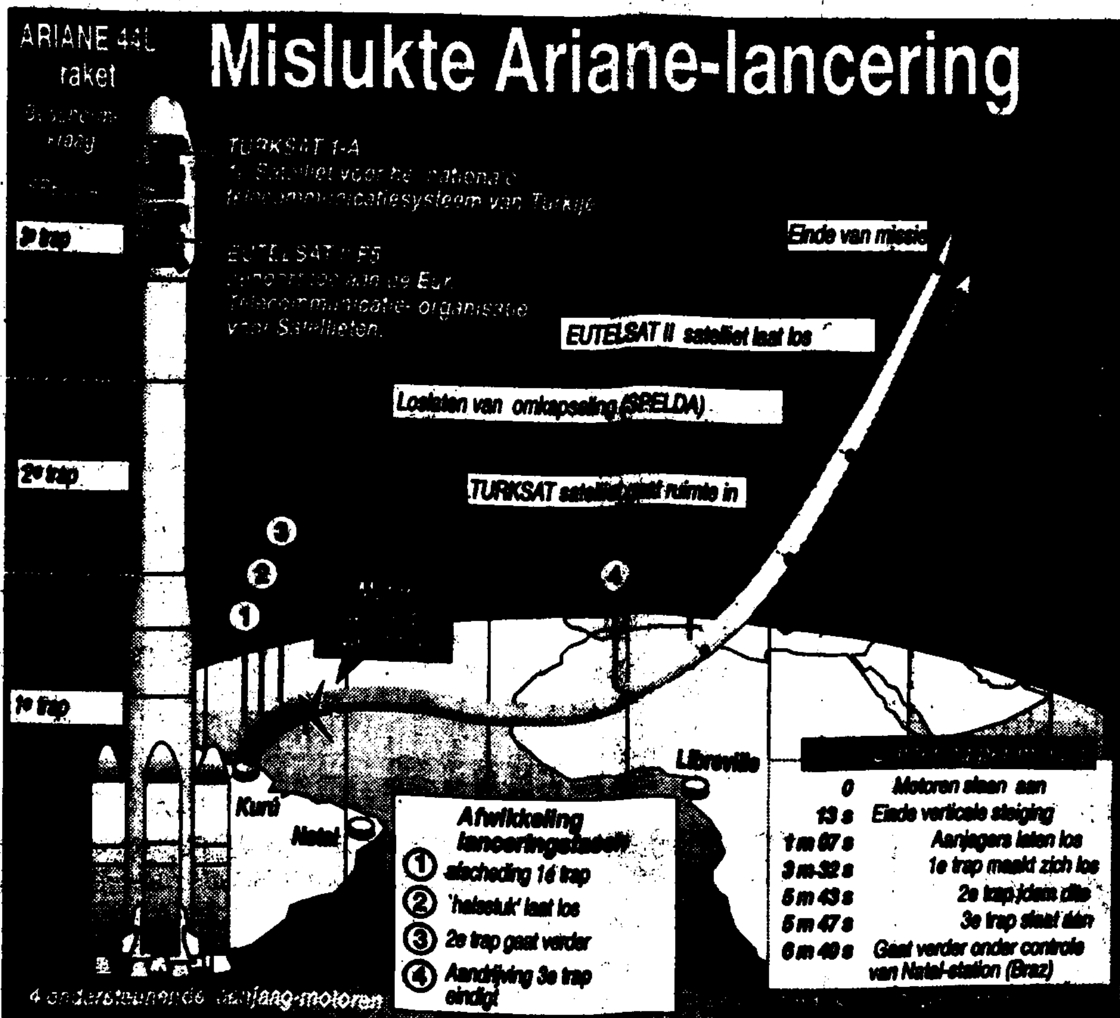
TELECURAÇAO (kanaal 8/6)

WOENSDAG
17.00 Atardi Hubenil
18.00 Real News for Kids
18.30 Informe Deportivo (presentator Rein Persaud)
18.45 Nieuws in het Nederlands
18.57 Tempu pa Dios
19.00 Telecuraçao Special
19.30 Carib Scope
20.00 Telenotisia
20.30 Di skina pa skina
21.00 Wega di Number Kòrsou
21.10 Telenovela: Ti, Ti, Ti.
21.30 Buskando solushon
22.30 Planeta 3:
23.30 NOVA
24.30 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden!)

Franse communisten zoeken opvolger George Marchais

PARIJS - De Communistische partij van Frankrijk (PCF) heeft dinsdag haar 28e congres geopend in de Parijse voorstad Saint-Ouen.

Belangrijkste punt van discussie is opvolging van de 73-jarige George Marchais, die bijna een kwart eeuw met Stalinistische overtuiging en onverzettelijkheid over de PCF heerste. Het congres zal onder meer nieuwe statuten aannemen die het machtige partijleiderschap, luisterend naar de naam "democratisch centralisme", moet afzwakken. Inhoudelijke wijzigingen van koers van de Franse communisten worden echter nog niet verwacht.

El 23 de enero de 1994 ha fallecido repentinamente a la edad de 79 años el

Sr. Don Francisco Federico Cordero (Corderito)

Pensionado de la Shell Curacao N.V., ex-técnico de rayos x. del Centro Ortopédico, y ex-presidente de la Comisión Pro-Desarollo de la República Dominicana en Curazao.

ex-esposa	:	Sra. Altagracia Asencio.
Hijos	:	Francisco e Iris Cordero-de Haak Carmen y Hubert Henriquez-Cordero Lourdes y Oscar Bor-Cordero Miriam y Francis Olleberg-Cordero Annie y Errol Balentina-Cordero (Aruba) Carlos y Antonia Cordero-Rosaria (Holanda) Michela y Ruben Garcia-Cordero, Evelyn Cordero, Alvaro y Deborah Cordero-Walle.
Nietos	:	Mariana, Hubert jr., Melina, Leintje, Michel, Geraume, Oscarcito, Chrystal, Bartolo, Ivan, Conrad, Monalisa, Mariela, Francis jr., Lorraine y Carolyn, Cadir y Manuelito, Mandy y Merlyn, Harriet, Jovito, Daniel, Diangir, Izaquiel y Javier
Familias	:	Familia Asencio (Sto. Domingo), Esperanza Cordero, Alda Cordero (Sto. Domingo), Henriquez, Bor-Walle, de Haak, Balentina, Garcia, Filpes, Albert-Martis y Sillie (Bonaire).
Amigos	:	Mercedes Caamaño, Dra. Tielen-Perez, Silvana Willems, Ineke Spit, Eddy Valdez-Molina, Ava Palm, Mgr. Ellis, Bubu y Yolanda Sluis, Carmita Girigori y sus amigos dominicanos en Suffisant.

El sepelio se efectuará en la Morada Santa en Bottelier.
Se recibe visita de condolencia el viernes 28 de enero de 1994 de 1.00 p.m. a 4.00 p.m. en la Capilla ardiente en Bottelier. Antes del sepelio se dará una misa para el descanso del alma de nuestro queridisimo padre y abuelo.

Met diep leedwezen maken wij het overlijden bekend van mevrouw

ENORMA F. ONOFRA-SCHOOP

Moeder van onze medewerker de heer C. Onofra, werkzaam bij de afdeling "Electrical Maintenance & Trouble Shooting".

Onze gevoelens van medelven gaan uit naar de familie van de overledene.

MOGE ZIJ IN VREDE RUSTEN.

K.A.E. N.V.
Mundu Nobo, 25 januari 1994.

KOMPANIA DI AWA I ELEKTRISIDAT DI KORSOU N.V.
WATER & POWER CORP.

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:
Licht tot half bewolkt, mogelijk af en toe zwaar bewolkt met voornamelijk morgenochtend kans op een plaatselijke bui.
Matige, overdag af en toe vrij krachtige tot krachtige oostelijke wind (tussen acht en 26 knopen)

WEEROVERZICHT:
Momenteel bevinden zich in het Caribisch gebied geen storingen die van betekenis zijn voor het weer op de Benedenwindse eilanden. Toch kan in de komende 24 uur de vochtigheid over de Benedenwindse eilanden in de onderste luchtlagen, tijdelijk voldoende worden om een plaatselijke bui tot ontwikkeling te doen komen.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 L.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	Het weer	Max	Min	Neerslag mm
Aruba	licht bewolkt	30	24	3.2
Bonaire	licht bewolkt	30	25	-.-
Curaçao	licht bewolkt	32	25	0.0
Sint Maarten	half bewolkt	29	24	0.5
Amsterdam	[illegible]	–	–	-.-
Atlanta	[illegible] bewolkt	20	11	1.5
Kingston	[illegible] bewolkt	31	24	0.0
[illegible]	[illegible] bewolkt	25	18	0.0
[illegible]	sneeuwbui	07	-5	0.0
Paramaribo	zwaar bewolkt.	32	–	1.0
[illegible]	licht bewolkt	32	22	sp
[illegible]	licht bewolkt	29	22	0.0